वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

आर्थिक वर्ष २०८२/०८३

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
वन निर्देशनालय

डिभिजन वन कार्यालय अर्घाखाँची

सन्धिखर्क, अर्घाखाँची

२०८३

Phone : 077-420773 Email: dfoarghakhanchi@gmail.com Website : dfoarghakhanchi.lumbini.gov.np

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
वन निर्देशनालय
डिभिजन वन कार्यालय अर्घाखाँची
सन्धिखर्क, अर्घाखाँची
Phone : 077-420773
Email: dfoarghakhanchi@gmail.com, Website : dfoarghakhanchi.lumbini.gov.np

बार्षिक प्रतिबेदन

आर्थिक बर्ष २०८२/०८३

लुम्बिनी प्रदेश सरकार

वन तथा वातावरण मन्त्रालय

वन निर्देशनालय

डिभिजन वन कार्यालय, अर्घाखाँची

सन्धिखर्क, अर्घाखाँची

२०८३

प्रकाशक	लुम्बिनी प्रदेश सरकार वन तथा वातावरण मन्त्रालय वन निर्देशनालय डिभिजन वन कार्यालय, अर्घाखाँची सन्धिखर्क, अर्घाखाँची फोन नं. ०७७-४२०७७३ ईमेल : dfoarghakhanchi@gmail.com वेवसाईट : www.dfoarghakhanchi.lumbini.gov.np
प्रतिलिपी अधिकार	डिभिजन वन कार्यालय, अर्घाखाँची
कभर फोटो	डिभिजन वन कार्यालय, अर्घाखाँची, अन्तरगतको गहुँखर्क सा.व.पाणिनी ३ मा अवस्थित रिचार्ज पोखरी फोटोः नसिब मिया, का.स.
प्रकाशन मिति	आर्थिक बर्ष २०८२/०८३

सुशासन (ब्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४ को दफा ४१ बमोजिम सार्बजनिक गरिएको बार्षिक प्रगति प्रतिबेदन तथा डिभिजन वन कार्यालयको गतिबिधि संबन्धी जानकारी ।

दुई शब्द

देशको आर्थिक विकासको लागि मेरुदण्ड मानिएको कृषि, जलस्रोत, उद्योग, वातावरणीय सन्तुलन, पर्यटन आदिको विकासको लागि वनक्षेत्रले ठुलो योगदान पुयाएको छ। वन क्षेत्रको संरक्षण एवं दिगो व्यवस्थापन मार्फत उत्पादकत्व वृद्धि गरी प्राप्त वस्तु तथा सेवाको सख्ययोगबाट वृहत रोजगारीको अवसरहरु सिर्जना गरी नेपाल सरकारको समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली बनाउने राष्ट्रिय संकल्पलाई साकार पार्न वन क्षेत्रको दिर्घकालिन सोच रहेको छ। डिभिजन वन कार्यालयले विगत लामो समयदेखि वन संरक्षण, सम्बर्द्धन तथा दिगो व्यवस्थापनका विभिन्न कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्दै आएको छ। यस जिल्लामा झण्डै ३५४२४.३९ हेक्टर वन क्षेत्र ४४८ वटा सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहका ४८,६७६ घरधुरीद्धारा व्यवस्थापन हुदै आएको छ भने बाँकी करीव ३९,००० हेक्टर क्षेत्रफलको सरकारी वनलाई डिभिजन बन कार्यालय मार्फत व्यवस्थापन गर्दै आएको छ।

यस कार्यालयले सम्पादन गरेका कामहरुको जानकारी तथा तिनको उपलब्धीहरुको सार्वजनिक गर्ने क्रममा विभिन्न माध्यमहरु अपनाउदै आएको छ । जैविक विविधताको प्रचुरता रहेको यस जिल्लाको वन संरक्षण र विकासका लागि आ.व. ०८२।०८३ मा वन तथा वातावरण मन्त्रालय, राप्ती उपत्यका (देउखुरी) दाङ नेपालबाट प्राप्त कार्यक्रमहरु सम्पादनको शिलशिलामा संचालित थुप्रै क्रियाकलापहरुको प्रगतिको अवस्था तथा उपलब्धीहरुलाई एकिकृत गरी वार्षिक प्रगति पुस्तिकाको रुपमा प्रकाशन गर्ने जमर्को गरिएको छ। यसले डिभिजन वन कार्यालयद्वारा सच्चालित एवम् सम्पादित कार्यक्रमहरुको विवरण सार्वजनिक हुन गई वन व्यवस्थापनका गतिविधि बारे सबै सरोकारवालाहरु समेत सुसूचित भई भविष्यमा अझ प्रभावकारी रुपमा वन क्षेत्रको विकास र विस्तारमा सकारात्मक तथा रचनात्मक सुझावहरु प्राप्त हुने अपेक्षा गरिएको छ। आ.व.०८२/०८३ मा संचालित विभिन्न योजना तथा क्रियाकलापहरुले वन क्षेत्रको उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धी मार्फत राष्ट्रिय तथा स्थानिय अर्थतन्त्रमा टेवा पुन्याउनुका साथै वनको दिगो व्यवस्थापनलाई मुर्तरुप प्रदान गर्नुका साथै डिभिजन वन कार्यालयबाट संचालित वन नर्सरीहरुमा जडिबुटी प्रजातिका विरुवा उत्पादन, अघिल्ला आ.व. मा उत्पादिन विरुवाको संरक्षण तथा वृक्षारोपण मार्फत हरित तथा आयमुलक वातावरण सृजना गरी सामाजिक, आर्थिक तथा वातावरणीय क्षेत्रमा समानुपातिक योगदान पुन्याउनुका साथ साथै स्थानीय समुदायको जीविकोपार्जनमा विविधीकरण ल्याउन दूरगामी प्रभाव पार्न सक्ने प्रजातिहरु पहिचान गरी पकेट क्षेत्र केन्द्रित खेति विस्तारका लागि सामुदायिक वन, निजि कृषक समुह तथा सहकारीका साथ साथै इच्छुक कृषक पहिचान गरी संचालन गरिएको थियो ।

यस पुस्तकमा प्रस्तुत विषयवस्तुहरुमा वन क्षेत्रसँग सरोकार राख्ने वन उपभोक्ताहरु, वन क्षेत्रका जिज्ञासुहरु, विभिन्न संघसंस्था, विद्यार्थी, शोधकर्ता एवं प्राज्ञिक समुदायलाई उपयोगी हुने विश्वास लिएको छु। आ.व. ०८२/०८३ मा यस वर्ष कार्यालयले वन विकास तर्फ ७९.२० प्रतिशत वित्तिय तथा ९८ प्रतिशत भौतिक

प्रगति हासिल गर्न सफल भएको छ र यो उपलब्धी हासिल गर्न सहयोग पुऱ्याउनु हुने डिभिजन वन कार्यालय तथा अन्तर्गतका सम्पूर्ण प्राविधिक तथा अप्राविधिक कर्मचारीहरु धन्यवादका पात्र हुनुहुन्छ। अन्तमा, यो पुस्तिका प्रकाशनको लागि अहोरात्र खट्ने डिभिजन वन कार्यालय, अर्घाखाँचीमा कार्यरत बरिष्ठ वन अधिकृत दशराम चौधरी, वन अधिकृत केशर खडका लाई विशेष धन्यबाद दिन चाहान्छु साथै यस पुस्तिकाको लागि आवश्यक तथ्याङ्क तथा जानकारीहरु उपलब्ध गराई सहयोग गर्नुहुने र यस पुस्तिकाको सामग्री सङ्कलन तथा सम्पादन कार्यमा अनवरत खट्ने सबै कर्मचारीहरुलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु।

नारायणदेव भट्टराई
सिनियर डिभिजनल वन अधिकृत

बिषयसुची

भाग-१ : अर्घाखाँची जिल्लाको सामान्य परिचय	१
१.१. परिचय	१
१.२. भौगोलिक अवस्था र भु-बनोट	१
1.3. राजनितिक विभाजन	२
१.४. भु -उपयोगिता	३
१.५. अन्य प्रयोजनको लागि उपलब्ध गराइएका वन क्षेत्रहरुको विवरणहरु	४
१.६ जियोलोजी, खनिज, चट्टान र माटो	५
१.६.१ जियोलोजी (Geology)	५
१.६.२ चट्टान निर्माण	५
१.६.३ माटोको निर्माण तथा विशेषता र वन क्षेत्रमा पार्ने प्रभाव	६
१.६.४ खनिज	६
१.६.५ जलवायु तथा वर्षा (Climate and Precipitation)	६
१.६.६ जल सम्पदा (Water Resources)	६
१.७. जनसंख्याको अवस्था	८
१.७.१. जातजाति	९
१.७.२. धर्म र संस्कृति	९
१.७.३ बसाई सराई	१०
१.८. यातायात	१०
१.९. संचार	११
१.१०. जीविकोपार्जन	११
१.११. धार्मिक, पुरातात्वीक तथा साँस्कृतिक स्थलहरु	१२
१.१२. पर्या पर्यटकिय स्थलहरु	१३
भाग २ - वन प्रजाति तथा वन्यजन्तु	१४
२.१. प्रजाति अनुसार वनको किसिम	१४
२.२. भौगोलिक आधारमा वनको किसिम	१५
२.३. निजि वन	१६
२.4. वन्यजन्तुहरुको विवरण	१६

भाग-३ डिभिजन वन कार्यालय अर्घाखाँचीको संक्षिप्त विवरण १८
३.१. पृष्ठभूमि १८
३.२. भौतिक संरचना २०
३.३. डिभिजन वन कार्यालयबाट सम्पादित मुख्य मुख्य कार्यहरु २०
३.४. समस्याहरु २१
३.५. चूनौतीहरु २३
३.६. सिकाईहरुः २४
भाग ४- वार्षिक कार्यक्रम तथा प्रगति २६
४.१. वन वन्यजन्तु तथा जैविक विविधता संरक्षण कार्यक्रम (32900012) २७
४.२. जडिबुटी तथा गैह्रकाष्ठ वन पैदावार विकास कार्यक्रम (ब.उ.शि.न. ३२९०००१३) ३३
४.३. वन क्षेत्र भित्रका खोला÷खोल्सी व्यवस्थापन कार्यक्रम (ब.उ.शि.न. ३२९०००१५) ३३
४.४ कृषि वन तथा वृहत्तर हरियाली प्रवद्र्धन कार्यक्रम (ब.उ.शि.न. ३२९०००१८) ३४
४.5 राष्ट्रिय वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम (ब.उ.शि.न. ३२९९११२३) ३६
४.६ जडिबुटी विकास कार्यक्रम (ब.उ.शि.न. ३२९९११२५) ३७
४.७ वातावरण तथा जलवायु अनुकुलन कार्यक्रम (ब.उ.शि.न. ३२९०००१६) ३८
४.८ सम्वृद्धिको लागि वन कार्यक्रम (ब.उ.शि.न. ३२९९११२१) ३८

तालिकाहरु

तालिका १ अर्घाखाँची जिल्लाको भौगोलिक अवस्था २
तालिका २ जिल्लामा रहेका स्थानिय तहहरुको विवरण ३
तालिका ३ भु-उपयोगको अवस्था ३
तालिका ४ वन क्षेत्रको जग्गा अन्य प्रयोजनको लागि उपलव्ध गराईएको विवरण ४
तालिका ५ जिल्लामा जनसंख्याको अवस्था ८
तालिका ६ स्थानीय तह अनुसारको जनसंख्याको विवरण ८
तालिका ७ जातजाति अनुसार जनसंख्याको विवरण ९
तालिका ८ धर्म अनुसार जनसंख्याको विवरण १०
तालिका ९ वसाइसराईको अवस्था १०
तालिका १० आर्थिक कामको पेशागत वर्गिकरण अनुसारको जनसंख्या १२
तालिका ११ जिल्लाका धार्मिक तथा पर्यटकिय क्षेत्रहरु १२

तालिका १२ दरवन्दी तेरिज १९
तालिका १३ सब डिभिजन वन कार्यालयहरुको कार्यक्षेत्रको विवरण २०
तालिका १४ कार्यक्रम अनुसार बार्षिक प्रगतिको अवस्था २६
तालिका १५ वन सम्बर्द्धन प्रणाली आधारित मापदण्ड अनुसार संशोधन/नविकरण गरिएका सामुदायिक वनहरु २८
तालिका १६ अनुगमन गरिएका सामुदायिक वनको विवरण ३१
तालिका १७ बहुबर्षिय विरुवा उत्पादनको विवरण ३५
तालिका १८ एक बर्षिय विरुवा उत्पादनको विवरण ३५
तालिका १९ अल्या भै आएका विरुवाको स्याहार संभारको विवरण ३६

अनुसुचीहरु

अनुसुची १ विरुवा उत्पादन तथा वितरण सम्बन्धि विवरण ३९
अनुसुची २ बेरुजु सम्बन्धी विवरण ४२
अनुसुची ३ सम्बर्द्धन प्रणालीमा आधारित कार्यक्रमको प्रगति ४३
अनुसुची ४ वन पैदावार उत्पादन सम्बन्धि विवरण ४४
अनुसुची ५ कार्यालयबाट सम्पादित नविनतम कार्यक्रमहरु ४७
अनसुचि ६ सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहबाट विक्रि भएका काठ दाउराको विवरण ५२
अनुसुची ७ सरकारी जग्गा र भवनको विवरण ५७
अनुसुची ८ सवारी साधन सम्बन्धि विवरण ५८
अनुसुची ९ : हाल सम्मका कार्यालय प्रमुखहरु ५९
अनुसुची १० : जिल्ला स्थित कार्यालयहरुको सम्पर्क नम्बर ६०
अनुसुची ११ सामुदायिक वनको विवरण ६१

भाग-१ : अर्घाखाँची जिल्लाको सामान्य परिचय

१.१. परिचय

अर्घाखाँची जिल्ला संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक नेपालका सात प्रदेश मध्ये लुम्बिनी प्रदेशको पहाडी जिल्ला हो । संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले जिल्लाको स्थानिय तहको विवरण सहित प्रकाशन गरेको तथ्याङ्क अनुसार जिल्लाको कुल क्षेत्रफल १२३९.०८ वर्ग किलोमिटर अर्थात १२३९०८ हेक्टर रहेको छ तर केन्द्रिय तथ्याङ्कक विभागको आलेखमा भने यस जिल्लाको क्षेत्रफल ११९३ वर्ग कि.मी अर्थात ११९३०० हेक्टर क्षेत्रफलमा रहेको देखिन्छ । त्यस्तै वन सर्वेक्षण तथा अनुसन्धान विभागले सन २०१५ मा प्रकाशन गरेको तथ्याङ्कमा भने जिल्लाको कुल क्षेत्रफल १२३५.७० वर्ग किलोमिटर अर्थात १२३५७० हेक्टर रहेको देखिन्छ । नेपाल राज्यको एकिकरण हुनु अघि बाइसे राज्यहरुको रुपमा रहेका अर्घा र खाँची दुई राज्यलाई तत्कालीन पाल्पा राज्यमा गाभिएको थियो । पछि अञ्चल र जिल्ला विभाजन गर्ने क्रममा अर्घा र खाँची मिलाएर अर्घाखाँची जिल्ला बनाईएको हो ।हालको राजनैतिक विभाजन र नापी नक्शा अनुसार दक्षिणी क्षेत्रमा सीमा विवाद कायम नै रहेको छ ।

अर्घाखाँची नामाकरणका सम्बन्धमा प्राप्त जनविश्वास अनुसार यस जिल्लाको अर्घा भन्ने स्थानमा रहेको भगवती मन्दिरमा अर्घाको रुपमा दही चढाउँदा देवी निस्किएकीले सो नामबाट अर्घा शब्दको उत्पति भएको हो भन्ने बुझिन्छ । खाँची शब्दको उत्पति भने सरकारले कर उठाउने ठाँउ वा व्यक्तिलाई खजाञ्ची भन्ने प्रचलन रहेकोले त्यसैबाट अपभ्रंस हुन गएको हो भन्ने बुझिन्छ । यसरी यस जिल्लाको नाम अर्घाखाँची रहन गएको भन्ने जनविश्वास रहेको पाईन्छ । सन २०१८ साल सम्म यो जिल्ला गुल्मी जिल्ला अन्तर्गत पर्दथ्यो भने नेपाललाई विभाजन गरे पश्चात यो छुटै जिल्लाको रुपमा स्थापित भयो । एकिकरण पश्चात अर्घा र खाँची दुई राज्यको सिमा विवाद र झैझगडा टुङग्याउन सन्धि सम्पन्न गरेकोले यस जिल्लाको सदरमुकाम रहेको ठाँउको नाम सन्धिखर्क नामाकरण गरिएको जनविश्वास छ ।

अर्घाखाँची जिल्ला धार्मिक, साँस्कृतिक, ऐतिहासिक एवं पर्यटकीय दृष्टिकोणले एक महत्वपूर्ण जिल्ला हो । धार्मिक एवं पर्यटकीय स्थलहरूमा खाँचीकोट स्थित सुपा देउरालीको मन्दिर, अर्घामा रहेको भगवती देवीको मन्दिर, खिदिमको दुर्वासेश्वर गुफा, पणेनाको पाणिनि तपोभूमि, बल्कोटको ऐतिहासिक पौवा, छत्रगंजमा रहेको छत्रमहाराजाको मन्दिर विशेष महत्वपूर्ण छन् । सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह, डि.व.का. को मौजुदा जनशक्ति मार्फत वन जंगलको संरक्षण, सम्बर्द्धन, व्यवस्थापन तथा सदुपयोग हुदै आएको छ।

१.२. भौगोलिक अवस्था र भु-बनोट

जिल्लाको उत्तरी भेगमा मध्यम र अग्ला पहाडहरुले ढाकेको झन्डै ६० प्रतिशन भु-भाग ओगटेको महाभारत पर्वत श्रृखलाले रहेको, जहाँ स-साना नदी, वेसी र खेतियोग्य जमिन रहेको छ भने दक्षिणमा

चुरे पर्वतमाला रहेको छ । भौगर्भिक रुपमा यहाँ रहेका पहाडहरुको भिरालोपन पनि फरक फरक रहेको छ । सामान्य तहाँ यस जिल्लाको दक्षिणी मोहडा भएका पहाडको भिरालोपन उत्तरी मोहडाको तुलनामा बढी रहेको छ । चुरे क्षेत्रको ठाँउठाँउमा मानव वस्तिहरु रहेका छन् । दक्षिणतर्फ बढी भिरालोपन रहेको छ ।भौगोलिक अवस्थिति अनुसार यस जिल्लालाई चुरे फेदीको भावर क्षेत्र, चुरे पर्वत श्रृखला र महाभारत श्रृखला गरी तीन भागमा विभाजन गर्न सकिन्छ । भौगोलिक अवस्थिती अनुसार जिल्लामा ३०° भन्दा माथी भिरालोपना ३०.८९ प्रतिशत रहेको छ भने ० देखि ३०° सम्म ६९.११ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका १ अर्घाखाँची जिल्लाको भौगोलिक अवस्था

क्र.स.	विवरण		
१	अक्षांश	२०°४५' देखि २८°०६' उत्तर सम्म	
२	देशान्तर	८२°४५' देखि ८३°२३' पूर्व सम्म	
३	सिमाना	पूर्व	पाल्पा
		पश्चिम	प्युठान र दाङ्ग
		उत्तर	गुल्मी
		दक्षिण	रुपन्देही र कपिलवस्तु
४	पूर्व—पश्चिम लम्वाई	सरदर ४९ कि.मि.	
५	उत्तर—दक्षिण चौडाई	सरदर ३९ कि. मि.	
६	सबै भन्दा अग्लो भाग	मसिनाको लेक, नरपानी, समुद्र सतहबाट २५१५ मिटरको उचाईमा	
७	सबै भन्दा होचो भाग	जलुके, समुद्र सतहबाट ३०५ मिटरको उचाईमा	
८	चुरे क्षेत्रको सवैभन्दा अग्गो भागको उचाई	१४९३	
९	जिल्ला सदरमुकाम	सन्धिखर्क	
१०	पुर्व पश्चिम राजमार्गको क्षेत्र	४ कि.मी (पुर्व पश्चिम राजमार्गले छुने एक मात्र पहाडी जिल्ला)	

१.३. राजनितिक विभाजन

हाल यस जिल्ला एक वटा संघीय निर्वाचन क्षेत्र र २ वटा प्रादेशिक निर्वाचन क्षेत्रमा विभाजन भएको छ । यस जिल्लामा निम्न अनुसारको ३ वटा नगरपालिका र ३ वटा गाँउपालिका गरी ६ वटा स्थानीय तह रहेका छन् ।

तालिका २ जिल्लामा रहेका स्थानिय तहहरुको विवरण

सि.न.	स्थानिय तह	साविक गा.वि.स तथा नगरपालिका	वडा	क्षेत्रफल (वर्ग कि.मी)	केन्द्र
१	सन्धिखर्क नगरपालिका	सन्खिर्क नगरपालिका, नरपानी, खाँचीकोट, किमडाँडा, डिभर्ना, वाङला र पानी गा.वि.स. वडा नं. ९	१२	१२९.४२	सन्धिखर्क
२	सितगंगा नगरपालिका	सितापुर, सवार्णखाल, ठाडा, सिमलपानी, सिद्धारा, जुकेना र जलुके गाँ.वि.स	१४	६१०.४३	ठाडा
३	भुमिकास्थान नगरपालिका	ढाकावाङ्ग, धारापानी, असुरकोट, खिल्जी, नुवाकोट, ढिकुरा र धनचौर	१०	१५९.१३	नुवाकोट
४	पाणिनी गाँउपालिका	पाली १—८, चिदिका ९ र धातीवाङ्ग, मैदान, पटौटी, पणेना, पोखराथोक, खिदिम गा.वि.स	८	१५१.४२	दुर्गाफाँट
५	छत्रदेव गाँउपालिका	बल्कोट, केरुङ्गा, छत्रगञ्ज, ठुलापोखरा, भगवती, चिदिका १—८, अर्घातोष २—५ र मरेङ्ग ७—९ गा.वि.स.	८	८७.६२	छत्रगञ्ज
६	मालारानी गाँउपालिका	अर्घातोष १, ६—९, मरेङ्ग १—६, खन, खनदह, बाँगी, हंशपुर र गोखुङ्गा	९	१०१.०६	खनदह
कुल जम्मा			६१	**१२३९.०८**	

श्रोत संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय

१.४. भु -उपयोगिता

नेपालको सम्पूर्ण क्षेत्रलाई भु उपग्रह तथा अन्य चित्रका आधारमा वन सर्वेक्षण तथा अनुसन्धान विभागले सन २०१५ मा प्रकाशन गरेको तथ्याङक अनुसार अर्घाखाँची जिल्लाको ०.५ हेक्टर भन्दा बढीक्षेत्र भएको, कम्तिमा २० मिटर लम्वाई वा चौडाई भएको, रुखको छत्र छाँया बढीमा १० प्रतिशत भन्दा बढी र रुखको उचाई ५ मिटर रहेको क्षेत्रलाई वन क्षेत्र, रुखको छत्र छाँया ५ प्रतिशत भन्दा कमी तर बुट्यान तथा रुखको संयुक्त छत्र छाँया १० प्रतिशत भन्दा बढी रहेको क्षेत्रलाई अन्य काष्ठ तथा बुट्यान क्षेत्र तथा वन र अन्य काष्ठ तथा बुट्यान क्षेत्र बाहेकको क्षेत्रलाई अन्य क्षेत्र गरि तिन प्रकारको भु-उपयोगिताको आधारमा यस जिल्लामा वन क्षेत्र ७३२०८ हेक्टर, वन बाहेकका क्षेत्र ४९८८१ हेक्टर, वन भएको अन्य क्षेत्र ७९३ हेक्टर र बुट्यान क्षेत्र २५.५६ हेक्टर रहेको छ।

तालिका ३ भु-उपयोगको अवस्था

स्थानिय तह	वन क्षेत्र	बाहेकको क्षेत्र	वन भएको अन्य क्षेत्र	बुट्यान क्षेत्र	कुल जम्मा
भुमिकास्थान नगरपालिका	६९७०.०५	८९०७.९७	३५.२०	-	१५९१३.२२

स्थानिय तह	वन क्षेत्र	बाहेकको क्षेत्र	वन भएको अन्य क्षेत्र	बुट्यान क्षेत्र	कुल जम्मा
छत्रदेव गाँउपालिका	३२४७.१३	५५०३.६६	११.२६	-	८७६२.०५
मालारानी गाँउपालिका	२८७०.३१	६९८७.५८	२४७.९२	-	१०१०५.८१
पाणिनी गाँउपालिका	७८९९.४१	७१०२.७७	१३९.७५	-	१५१४१.९३
सन्धिखर्क नगरपालिका	४८५६.५६	८०६८.२८	१७.०६	-	१२९४१.९०
शितगंगा नगरपालिका	४७३६४.३५	१३३११.१९	३४१.८६	२५.५६	६१०४२.९६
कुल जम्मा	**७३२०७.८२**	**४९८८१.४४**	**७९३.०५**	**२५.५६**	**१२३९०८**

श्रोत, वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र, सन २०१५

१.५. अन्य प्रयोजनको लागि उपलब्ध गराइएका वन क्षेत्रहरुको विवरणहरु

जिल्लामा निर्माण हुने बाटो, स्कुल, क्याम्पस, सुरक्षा निकायका भवन, हेल्थ पोष्ट, सार्वजनिक खेल मैदान, बाढीपिडित, सुकुम्वासी आदिका नाममा कानूनी रुपमा तथा जवरजस्ती वन क्षेत्रको जग्गालाई प्रयोगमा ल्याईने गरेको र यस्ता कार्यहरुवाट हस्तान्तरित सा.व.हरु समेत प्रभावित भएको पाईन्छ र यस्तो कार्यबाट वन अतिक्रमण, चोरी निकासीमा वृद्धि हुने देखिएको छ । यस्ता कार्यहरुवाट वन संरक्षण कार्यमा अन्य सम्बन्धित संस्थाहरु जिम्मेवार नभएको देखिन्छ । स डिभिजन अन्तर्गत अन्य प्रयोजनका लागि उपलव्ध गराइएको वनक्षेत्र तलको तालिकामा दिइएको छ ।

तालिका ४ वन क्षेत्रको जग्गा अन्य प्रयोजनको लागि उपलव्ध गराईएको विवरण

सि.नं	अन्य प्रयोजना लागि दिइएको जग्गाको ठेगाना	क्षेत्रफल (हेक्टरमा)	वनक्षेत्र प्रयोग गर्ने निकाय/संस्था	प्रयोजन	करार अवधी	सरकारको निर्णय
१	सन्धिखर्क-७ खाँचिकोट	६८.३५	भुगर्भ सिमेन्ट उद्योग प्रा.ली.	चुनढुंगा उत्खनन	२४	२०६२-२-२५
२	सन्धिखर्क-५	०.२०५	जि.वि.स.को कार्यालय अर्घाखाँची	सडक निर्माण		२०६९-५-२
३	शितगंगा-८ जलुके	३.३३	प्रगन्न वडकापथ सिचाई आयोजना	सिचाई नहर निर्माण		२०७२-९-३
४	सन्धिखर्क-१०	१०.७६	अर्घा भगवती विमानस्थल		३५	२०७३-२-२७
५	शितगंगा १२ पिरापानी देखी सन्धिखर्क ७	४७.६६	बुतिवाङ्ग-प्रैदी-अमराई-तमघास-गोरुसिङ्गे विद्युत प्रसारण लाईन	विद्युत प्रसारण लाईन		२०७६-१०-२७

सि.नं	अन्य प्रयोजना लागि दिइएको जग्गाको ठेगाना	क्षेत्रफल (हेक्टरमा)	वनक्षेत्र प्रयोग गर्ने निकाय/संस्था	प्रयोजन	करार अवधी	सरकारको निर्णय
	फुदवाङ सम्म		आयोजना			
६.	सन्धिखर्क न.पा.१, ३ देखी छत्रदेब ८ सम्म	१९.७२	बुतिवाङ्ग-प्रैदी-अमराई-तमघास-गोरुसिङ्गे विद्युत प्रसारण लाईन आयोजना	१३२ के.भी. प्रसारण लाईन निर्माण		२०८१-३-१७
७.	शितगंगा न.पा.४ र ५	१.८४	एलाइन्स इनर्जी सोलुसन्स प्रा.लि.	माथिल्लो शितखोला साना जलविद्युत आयोजना ०.९०५ मे.वा.	२५	२०८०/०६/२४ र २०८०/१२/१५

श्रोतः डि.व.का. अर्घाखाँची

१.६ जियोलोजी, खनिज, चट्टान र माटो

१.६.१ जियोलोजी (Geology)

अर्घाखाँची जिल्लाको दक्षिणी क्षेत्र शितगंगा नगरपालिका र पाणिनी गाँउपालिकाको वडा नम्बर ५ को भर्तापुर क्षेत्र चुरे क्षेत्रमा पर्दछन् । यी क्षेत्रमा वलौटे ढुङ्गा (Sandstone), शेल (Shale) र डोलोमाइट (Dolomite) जस्ता चट्टानहरू पाईन्छन् । चुरे तथा सिवालिक पर्वतमाला भएकाले भौगर्भिक वनोट निकै खुकुलो र कमलो खालको छ । जिल्लाको बाँकी दुई तिहाई क्षेत्र मध्य-पहाडी भू-भागमा पर्दछ । यहाँ रहेका परिवर्तित चट्टानहरू Quartzite, Phylite, Schist, Gneiss, Marble र Slate हुन् भने खनिज पदार्थमा Quartz, Limestone (चुनढुङ्गा), Feldspar र Mica प्रमुख छन् ।

१.६.२ चट्टान निर्माण

चुरे क्षेत्रमा कम उमेरका चाडो भू—क्षय हुने नदीले छोडेको ढुङ्गा, बालुवा र माटोको मात्रा वढी पाईन्छ । शिवालिक बलौटे चट्टान, खस्रो बालुवा, रोडा, सिल्ट चट्टान, सेल (Shell) र Conglomerate बाट बनेको छ । भावर क्षेत्र शिवालिकको तल्लो भू-भाग हो जुन बलौटे ग्रेगर ढुंगा, Cobbles र Pebbles (Coarsely binded stone, crystalline rocks, Clay and conglomerates) बाट बनेको छ ।

१.६.३ माटोको निर्माण तथा विशेषता र वन क्षेत्रमा पार्ने प्रभाव

चुरे पहाडमा माटोको सतह साह्रै पातलो गरी मुख्य चट्टान माथि रहेको छ जसलाई Ustrorthents भनि वर्गीकृत गरीएको छ जुन मुख्य रुपमा पत्रे चट्टानबाट विकसित भएको हो । पांगो माटो भएको यो संरचना सजिलै बग्ने र भिन्न पि.एच (PH) भएको छ । तराई वनमा भएको माटो लाई Ustrorthents र Haplostolls मा वर्गीकृत गरीएको छ । यी माटाहरू बलौटे पांगो देखि चिम्टाईलो बलौटेसम्म रहेका छन् । वर्षातमा चुरेको माटो पानीसंगै बगेर तल्लो जलाधार क्षेत्रमा आई थुप्रिने गर्दछ । माटोमा रहेको गुणको आधारमा वन क्षेत्रमा रुख तथा झाडी वुट्टायन खादीको उपस्थिती रहेको पाईन्छ

१.६.४ खनिज

यस जिल्लामा हालसम्म खनिज पदार्थहरु रहे नरहेको पत्ता लागेको छैन । महाभारत श्रृखलामा चुन ढुङ्गा प्रशस्त मात्रामा रहेको छ । जिल्लाका सन्धिखर्क नगरपालीको नरपानी तथा खाँचिकोटमा भुगर्भ सिमेन्ट उद्योगवाट चुन ढुङ्गा उत्खनन कार्यक भई रहेको र पाणीनी गाउपालीकाको मैदानमा उत्खनन गर्न अनुमती लिएको अवस्था रहेको छ ।

१.६.५ जलवायु तथा वर्षा (Climate and Precipitation)

क. जिल्लाको जलवायु तथा सिजनहरु

विषम धरातल तथा उचाईले गर्दा जिल्लाका बिभिन्न क्षेत्रको हावापानीमा पनि भिन्नता पाइन्छ । यस जिल्लाको दक्षिणी क्षेत्रको भूभागमा उष्ण (Tropical), मध्य-पहाडी भेगको होचो क्षेत्रमा उपोष्ण (Sub-Tropical) र उच्च भागको भूभागमा शितोष्ण (Temperate) प्रकारका हावापानी पाईन्छ। अधिकांश वर्षा आषाढ देखि भाद्र महिनामा भएता पनि यदाकदा हिउदे वर्षा पनि हुन्छ । यहाँ वार्षिक सालाखाला ८५० मि.मी. पानी पर्दछ तर २२५० मि.मी.सम्म मनसूनी वर्षा भएको रेकर्ड छ ।

ख. वार्षिक तापक्रम

हिउँदमा तापक्रम ६.५० से. तलसम्म झर्दछ भने गर्मीमा ४०० से.सम्म पुगेको छ ।

१.६.६ जल सम्पदा (Water Resources)

अ. ताल

अर्घाखाँची जिल्लामा प्राकृतिक तथा मानव निर्मित दुबै प्रकारका सिमसार छन् । यस जिल्लामा आकाशे पानी संकलनको लागि मानव निर्मित पोखरीको संख्या प्रशस्त पाइन्छन् । त्यस क्षेत्रको पारिस्थितिकीय प्रणालीभित्र रहेका बिभिन्न भागहरूलाई दुरूपयोग वा अतिउपयोग हुनबाट जोगाउने र जंगली जीवजन्तु र वनस्पतिको प्रयोगलाई व्यवस्थित गर्नुपर्ने आवश्यकता महशुस भइसकेको छ ।

क) पाणिनी दह

जिल्ला सदरमूकाम सन्धिखर्क र पाल्पा जिल्लाको सदरमूकाम तानसेन जोड्ने मोटरबाटोको छेउमा रहेको यो ताल पाणिनी १ भैरहवाथोकको दक्षिण—पूर्वी भागमा अवस्थितछ । करिब ३ रोपनी क्षेत्रफलमा फैलिएको

पाणिनी दह सँस्कृत व्याकरणका सुत्रधार पाणिनी ऋषिको तपोभूमि रहेको स्थानिय बासिन्दाहरू बताउंदछन् । समुन्द्र सतहदेखि १९९८ मिटरको उचाईमा छ ।

ख) सेङलेङ दह

साविकको धनचौर गा.वि.स. हाल भुमिकास्थान नगरपालिका वडा नं. १० मा रहेको यो दह जिल्ला सदरमूकाम सन्धिखर्कदेखि करिव २५ कि.मी. दक्षिण—पश्चिममा रहेको छ । समुन्द्र सतहदेखि झण्डै २०५५ मी. उचाईको समथर मैदानमा करिब ४ रोपनी क्षेत्रफलमा गोलाकार आकारमा फैलिएको सेङलेङ दह वरिपरी अनेकौं जैविक विविधतायूक्त वनस्पति र प्राणीहरूको वासस्थान रहेको पाईन्छ ।

ग) ठाडा दह

यस जिल्लाको शितगंगा नगरपालिका वडा नम्बर ३ ठाडामा रहेको ठाडा दह गोरूसिङ्गे—सन्धिखर्क सडकखण्डमा पर्दछ । डमरू आकारमा रहेको यो दह करिब ५ रोपनी क्षेत्रफलमा फैलिएको र प्रशस्त पर्यटकीय सम्भावना बोकेको महत्वपूर्ण स्थल हो । वरिपरी बाक्लो बस्तीका कारण पंछी तथा वनयजन्तुहरू त्यति देखा पर्दैन । तर पनि पर्यटकीय महत्वको दृष्टिकोणबाट यो दहको आफनै महत्व रहेको छ ।

आ. नदी

यस जिल्लाभित्रबाट बग्ने साना—ठूला नदी तथा खोलाहरूको संख्या झण्डै ४० वटा जति भए पनि जलुके, प्यूठान र दाङ्ग जिल्लासँगको सिमाना भई बग्ने राप्ती नदी र सिमलपानीमा पर्ने वाणगंगा नदी दुई प्रमुख नदीहरू हुन् । शितगंगा नगरपालिका वडा नम्बर ९ र १० मा पर्ने सिलिङ्गखोला र रनसिङ्गखोला, वडा नम्बर ५ र ३ भई बग्ने सितखोला, छत्रदेवव गाँउपालिका वडा नम्बर १ को साविक चिदिका र गुल्मी सिमानामा पर्ने खज्र्याङ्गखोला, सदरमूकाम छेउ चुत्रावेंशी भएर बग्ने वाँगीखोला, सन्धिखर्क नगरपालिकाको वाङ्गला पर्ने मथुराखोला तथा पाणिनी गाँउपालिकामा पर्ने मैदान र पटौटी भई बग्ने दुर्गाखोला महत्वपूर्ण खोलामा पर्दछन् ।

इ. सिमसार क्षेत्र

सिमसारको रुपमा यस जिल्ला भएर बग्ने खोलाहरुमा बागीखोला, मथुराबेसि, बाणगंगा खोला, सित खोला, दुर्गाखोला, खाकाबेसि खोला, रणसिं खोला, झिमरुक खोला, आदी रहेका छन् भने ताल तलैयाहरुमा डाडदह, सेङलेङ दहका दहहरु प्रमुख रुपमा रहेका छन् ।

ई. पानीको सतह

यस जिल्लाको अधिकांस भूभागहरु पहाडी भएकोले यहाँ सतहको पानी प्रयोग गर्ने भन्दा प्राकृतिक रुपमा उपलब्ध रहेका मुल, कुवा र खोलाहरुको पानी लाई मूख्य रुपमा प्रयोग गर्ने गरीएकोछ । जिल्लाको दक्षिण क्षेत्र भावर क्षेत्र र चुरे पर्वत श्रृङखलामा पर्ने भएकोले सुख्खा र Ground water leve निकै गहिराईमा छ । चुरे श्रृंखला भू-बनौटको आधारमा वस्ती बस्न योग्य देखिदैन ।

१.७. जनसंख्याको अवस्था

२०६८ सालको जनगणनामा १९७,६३२ जनसंख्या रहेको यस जिल्लामा २०७८ सालको जनगणनाको विवरण अनुसार जनसख्या घट्न गई १७७,०८३ रहन गएको छ । २०६८ सालमा जनघनत्व १६६ प्रति वर्ग कि.मि. थियो भने २०७८ सालमा १४८ प्रति वर्ग कि.मि. रहेको छ । जिल्लामा एक दशकको अवधीमा १.०५ प्रतिशतले जनसंख्या घटेको देखिएको छ । राज्य पुनसंरचना पश्चात हाल यस जिल्ला अन्तर्गतका गाँउपालिका तथा नगरपालिकाको जनसंख्या निम्न बमोजिम रहेको छ । यसरी हेर्दा छ वटै स्थानिय तहमा २०,००० भन्दा माथि जनसख्या रहेको देखिन्छ ।

तालिका ५ जिल्लामा जनसंख्याको अवस्था

सि.नं.	विवरण	इकाई	परिमाण	कैफियत
१	कूल जनसंख्या	संख्या	१७७०८६	
२	पुरुष	संख्या	८०६७२	
३	महिला	संख्या	९६४१४	
४	घरधुरी	संख्या	४८४६५	
५	जनसंख्या वृद्धिदर	प्रतिशत	-१.०५	
६	औषत घरधुरी	जनसंख्या	३.६५	
७	जनघनत्व	प्रति वर्ग कि.मि.	१४८	

तालिका ६ स्थानीय तह अनुसारको जनसंख्याको विवरण

सि.नं.	स्थानीय तह	घरधुरी	महिला	पुरुष	जम्मा	जनघनत्व
१	भुमिकास्थान नगरपालिका	७७६०	१५६४०	१२५५२	२८१९२	१७७
२	छत्रदेव गाउँपालिका	६२२८	१२११६	९४९५	२१६११	२४७
३	मालारानी गाउँपालिका	६७८०	१३३८१	१०७६९	२४१५०	२३९
४	पाणिनी गाउँपालिका	६१६१	१२२९१	१००००	२२२९१	१४७
५	सन्धिखर्क नगरपालिका	१२०७०	२३००२	१९४९०	४२४९२	३२८
६	शितगंगा नगरपालिका	९४५०	१९९४२	१७७४९	३७६९१	६२
७	संस्थागत	१६	४२	६१७	६५९	०
औषत/कुल जम्मा		**४८४६५**	**९६४१४**	**८०६७२**	**१७७०८६**	**१४८**

श्रोत, राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

१.७.१. जातजाति

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस जिल्लामा ३४ जातजातिका मानिसहरु रहेकोमा ब्राह्मण, मगर र क्षेत्री जातिको वाहुल्यता र बसोबास रहेको छ भने अन्य जातिमा मिजार, नेवार, गुरूङ्ग, सन्यासी, मुस्लिम, कुमाल आदी बसोबास गर्दछन् । दलित जातिमा दमै, सार्की, कामी, सुनार आदी प्रमुख हुन् । यिनीहरू मुख्य रूपमा नेपाली भाषा बोल्दछन् तर मगर र गुरूङ्गले आ—आफ्नो भाषा पनि बोल्ने गर्दछन् । पेशाले ९०% भन्दा अधिक मानिसहरू कृषक भएता पनि दमै, सार्की, कामी, सुनार जातिका मानिसहरूले आ—आफ्नो पेशा छाडेका छैनन् । जातजातीको जनसख्याको विस्तृत विवरण यस प्रकार रहेको छ ।

तालिका ७ जातजाति अनुसार जनसंख्याको विवरण

सि.नं.	जातजाति	जनसंख्या			प्रतिशत
		महिला	पुरुष	जम्मा	
१	ब्राह्मण पहाड	२३६३२	२७३९१	५१०२३	२८.८१
२	मगर	१५९५८	१८७७२	३४७३०	१९.६१
३	क्षेत्री	१४६९६	१७४४०	३२१३६	१८.१५
४	विश्वकर्मा/कामी	९४२०	१२०९८	२१५१८	१२.१५
५	मिजार/सार्की	५४२२	६७९६	१२२१८	६.९०
६	कुमाल	३३८०	४११५	७४९५	४.२३
७	परियार/दमै	२४०२	३२२२	५६२४	३.१८
८	नेवा/नेवार	२३३७	२७७३	५११०	२.८९
९	अन्य	३४२५	३८०७	७२३२	४.०८
कुल जम्मा		**८०६७२**	**९६४१४**	**१७७०८६**	**१००.००**

श्रोत, राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

१.७.२. धर्म र संस्कृति

जिल्लामा बिभिन्न धर्माबलम्बीहरूको बसोबास रहेकोछ । उनिहरु बीच धार्मिक सहिष्णुता कायम छ । यहाँ हिन्दु धर्मावलम्वीहरूको जनसँख्या बढी भए पनि अन्य धर्मावलम्वीहरू बीच सौहार्दता रहेको छ । धार्मिक रुपमा परम्परागत रुपमा सबै धर्महरु एक आपसमा बसोवासर गर्दै आएको यस जिल्लामा धार्मिक असहिष्णुताका कुनै पनि घटना घटेको छैन । मुख्य जातजातीहरुको आ—आफ्नै परंपरागत प्रचलन लाइ निरन्तरता दिएको पाइन्छ । विशेष गरी भुसाल थर भएकाहरुले दशैमा मुख्य ज्येष्ठ व्यक्तिबाट चौतारोमा बसेर टिका ग्रहण गर्ने प्रचलन अर्घा क्षेत्रमा अझै पनि जिवित रहेको छ । यसै गरी दशै चाडमा सराय नाच्ने प्रचलन केही स्थानहरुमा यद्यपी रही आएको छ । यस जिल्लामा विभिन्न जातजातीका फरक फरक संस्कार

पाइएतापनि एकलेअर्काको संस्कारलाई मान्यता र कदर गरेको पाईएको छ । यस जिल्लामा बसोवास गर्ने विभिन्न समुदाय र उनिहरुले अपनाउदै आएको धर्म निम्न बमोजिम रहेकोछ ।

तालिका ८ धर्म अनुसार जनसंख्याको विवरण

सि.न.	धर्म	महिला	पुरुष	जम्मा	प्रतिशत
१	हिन्दु	९४८०४	७९२३०	१७४०३४	९८.२८
२	बुद्ध	७४२	६४८	१३९०	०.७८
३	इस्लाम	६३४	५७९	१२१३	०.६८
४	किरात	०	१	१	०.००
५	क्रिश्चियन	१५५	१३८	२९३	०.१७
६	प्रकृति	७९	७५	१५४	०.०९
७	बोन	०	१	१	०.००
जम्मा		**९६४१४**	**८०६७२**	**१७७०८६**	**१००.०**

श्रोत, राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

१.७.३ बसाई सराई

अर्घाखाँची जिल्लामा कुनकुन ठाँउबाट बसाईसरी आए वा गए भन्ने वारेमा भरपर्दो तथ्याङ्क उपलब्ध नभए पनि अन्तर गाँउपालिका बँसाइसराई मूख्यरुपमा रहेको छ । खासगरी ग्रामिण क्षेत्रबाट तुलनात्मक रुपले सुविधा सम्पन्न शहरी वा बजारीकरण हुदै गएका क्षेत्रतर्फको आकर्षण बढ्दै गईरहेको छ । बढ्दो बिप्रषण (Remittance) खानपान र आधुनिक जीवन पद्धतिमा आएको परिवर्तन तथा शिक्षा र स्वास्थयमा आएको चेतना बसाईसराइको प्रमुख कारण हुन सक्दछ । ग्रामीण भेगबाट जिल्ला सदरमूकाम सन्धिखर्क, पालिमा मुकामहरु र जिल्ला बाहिर बुटवल, नेपालगंज र काठमाण्डौ तथा पूर्व—पश्चिम राजमार्ग दाँयावाँया मुख्य रुपमा बसाईसराईको आकर्षण रहेको देखिन्छ ।

तालिका ९ वसाइसराईको अवस्था

सि.न.	विवरण	कुल	पुरुष	महिला
१	यही गा.पा./न.पा	७४.७	८६.६	६४.६
२	यही जिल्लाको अर्को गा.पा./न.पा	१३.५	४.५	२१
३	अर्को जिल्ला	८.९	४.३	१२.७
४	विदेश	३	४.६	१.७

श्रोत, राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

१.८. यातायात

यो जिल्ला पहाडका अन्य जिल्लाहरु जस्तै कालोपत्रे, ग्राभेल र माटे कच्ची सडक समेत भएको यातायात मध्यम सुविधायुक्त जिल्ला हो ।सडक सन्जालको हिसावले यो जिल्ला नेपालकै सबैभन्दा बढी बटोघाटो भएको जिल्लामा पर्दछ । हेन्द्रा राजमार्ग देखी सदमुकाम जोड्ने ६८ किलोमिटर

लम्बाइ कालोपत्रे सडक यस जिल्लका प्रमुख सडकको रुपमा रहेको छ भने सरमुकाम सन्धिखर्क भएर जाने ढोरपाटन, सन्धिखर्क देखि ढाकावाङ्ग, बल्कोट र रिडी, खनदह, असुरकोट, गच्छे हुदै भालुवाङ्ग आदी जिल्लाका सहायक बाटोहरु हुन जुन आंशिक कालोपत्रे भई बाँकी कालोपत्रे हुने क्रममा रहेका छन । जिल्लाको एक ठाउँबाट अर्को ठाउँसम्म पुग्न स्थानीय बस सेवा, माइक्रो बस सेवा, टयाक्सी, जीप, आदि चल्ने गर्दछन् । सबै पालीकाहरुमा मुकाम जोड्ने बाटोहरु क्रमश कालोपत्रे हुने चरणमा रहेको छ । बर्षायाममा यस जिल्लाका माटे कच्चीबाटोहरुमा क्षति भई यातायातमा मध्यम समस्या हुने गरेको छ ।

१.९. संचार

अर्घाखाँची जिल्लामा टेलीफोन, मोवाइल, इमेल, इन्टरनेट, फ्याक्स लगायतका संचार सुविधा रहेको जिल्ला अन्तर्गत पर्दछ । जिल्लामा जिल्ला हुलाक कार्यालय-१, इलाका हुलाक-१२ र अतिरिक्त हुलाका-२९ वटा रहेका छन । यस जिल्लामा डिजिटल, भि.एच.एफ., मार्टस, सि.डट एक्सचेन्ज, प्रिपेड तथा पोष्ट पेड मोबाइल, सि.डि.एम.ए. तथा स्काई मोबाइल फोन मार्फत संचार सुविधा उपलव्ध छ । यसको अतिरिक्त प्राइभेट कम्पनीहरुले समेत इन्टरनेट, प्रिपेड तथा पोष्ट पेड मोबाइल सेवा सुविधा उपलब्ध गराएका छन । जिल्लाको सबै क्षेत्रमा रेडियो नेपालको सेवा सुन्न सकिन्छ । प्राइभेट केबुलको माध्यमबाट विभिन्न राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय टि. भि. स्टेशनहरुको प्रसारण हुने गरेकोछ । प्राइभेट क्षेत्रवाट १० वटा एफ एम हरुवाट प्रसारणहरु सजिलै सुन्न सकिन्छ । हाल यो जिल्लाबाट विभिन्न किसिमका पत्र पत्रिका तथा बुलेटिनहरु प्रकाशित भैरहेका छन् ।

१.१०. जीविकोपार्जन

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार अर्घाखाँची जिल्लामा १० वर्ष वा सो भन्दा माथिको उमेर समुहका करिब ६८.२१ प्रतिशत जनसंख्या आर्थिक रुपमा सक्रिय रहेको छ भने बाँकी आर्थिक रुपमा निस्क्रिय रहेको छ । साथै उक्त उमेर समुहका १२.२ प्रतिशत जनसंख्याले ३ महिना भन्दा कम अवधि काम गर्ने गरेको, १५.६ प्रतिशतले ३ देखि ६ महिना काम गर्ने गरेको, ३७.१ प्रतिशतले ६ महिना भन्दा बढी समय अवधि काम गर्ने गरेको र ३५.१ प्रतिशतले कुनै पनि आर्थिक काम गर्ने नगरेको देखिन्छ । कुनै पनि सरकारी निकायमा दर्ता नगरेका र एक जना पनि तलबी कामदार नराखेका कृर्षि बाहेकका साना घरेलु व्यवसाय संचालन गरेका परिवार संख्या ४०२२ (८.३० प्रतिशत) रहेको छ । त्यस्तै १० बर्ष भन्दा माथि उमेर समुहका आर्थिक काम गर्ने जनसंख्या मध्ये पेशागत रुपमा कृषि वन र माछापालन कार्यका दक्ष कामदार सबैभन्दा बढी अर्थात ६६.४ प्रतिशत रहेको छ । यस जिल्लामा १० बर्ष उमेर समुह माथि १० प्रकार प्राकारका पेशमा आवद्धता भई आर्थिक क्रियाकलापमा जनसंख्या संलग्न रहेको देखिन्छ ।

तालिका १० आर्थिक कामको पेशागत वर्गीकरण अनुसारको जनसंख्या

सि.न.	विवरण	प्रतिशत		
		कुल	पुरुष	महिला
१	कृषि वन र माछापालन कार्यमा दक्ष कामदारहरु	६६.४	५७.६	७३.४
२	सामान्य वा प्राथमिक पेशाका कामदारहरु	१५.६	१४.४	१६.४
३	व्यवस्थापक	४	५.९	२.६
४	पेशाविद्हरू	३.५	४.३	२.८
५	शिल्पकला तथा कारिगरी र यस सम्बन्धी व्यापार गर्ने कामदारहरु	३.५	६.६	१.०३
६	सेवा तथा वस्तु बिक्री गर्ने कामदारहरु	३.२	४.५	२.२
७	कारखाना तथा यन्त्र प्रचालक र जडान गर्ने कामदारहरु	१.८	३.८	०.२
८	प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्हरू	१	१.२	०.८
९	कार्यालय सहायकहरू	०.८	१.०५	०.६
१०	सशस्त्र बल	०.३	०.६	०.०३

श्रोत, राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

१.११. धार्मिक, पुरातात्वीक तथा साँस्कृतिक स्थलहरु

ऐतिहासिक, पुरातात्विक र पर्यटकीय दृष्टिकोणले महत्वपुर्ण स्थलहरु रहेको यस जिल्लालाई पर्यटकीय क्षेत्रको रुपमा योजना तथा व्यवस्थापन गर्न सकिने प्रशस्त सम्भावना रहेको छ । यस जिल्लामा रहेका धार्मिक पर्यटकिय स्थलहरु निम्नानुसार रहेको छ ।

तालिका ११ जिल्लाका धार्मिक तथा पर्यटकिय क्षेत्रहरु

सि. नं	धार्मिक/पर्यटकिय क्षेत्र	अवस्थीति	महत्व	मेलालाग्ने समय
१	अर्घा भगवति मन्दिर	स.न.पा ९	धार्मिक स्थल	आश्विन शुक्ल पूर्णिमा, भाद्र कृष्णाष्टमी, चैत्र शुक्ल नवमी, कार्तिक शुक्ल तृतीया
२	अर्घाको दरवार	स.न.पा ९	ऐतिहासिक	पर्यटकीय स्थान
३	खाँचीकोट दरवार	स.न.पा ७	ऐतिहासिक। धार्मिक	पुराना हातहतियारहरु संरक्षण गरी शक्ति पिठमा राखी वडादशैं र चैते दशैमा पुजाआजा हुने ।
४	छत्रदेव स्थान	छत्रदेव ५	धार्मिक	निरन्तर, वरवरे राजाको मन्दिर
५	पाणिनी तपोभूमी	पाणिनि १	पर्यटकीय तथा धार्मिक स्थल	निरन्तर, प्रसिद्ध वैयाकरणी महर्षी पाणिनीको तपोभूमी
६	बलकोटको पौवा	छत्रदेव २	पुरातात्विक	निरन्तर

सि. नं	धर्मिक/पर्यटकिय क्षेत्र	अवस्थीति	महत्व	मेलालाग्ने समय
७	दुर्बासा गुफा	पाणिनी ३	तपोभूमी	पर्यटकीय स्थल दुर्वासा ऋषिले तपस्या गरेको गुफा शिवरात्रीमा मेला
८	सुपा देउराली मन्दिर	स.न.पा ७	ऐतिहासिक, धार्मिक	निरन्तर

श्रोत जिल्ला प्रफाइल, डि.व.का. अ.खा.

१.१२. पर्या पर्यटकिय स्थलहरु

यस जिल्लाको पाणिनी गाँउपालिका वडा नम्बर ३ र ६ तथा सन्धिखर्क नगरपालिका वडा नम्बर ११ र १२ मा धार्मिक महत्वका गुफाहरु रहेका छन् । ति हरुलाई स्थानियहरुबाट संरक्षण र ब्यवस्थापन हुदै आएको छ । त्यसैगरी मालारानीको मन्दिर, मनचिन्ते पानी दुर्वासाश्वर गुफा, नरसंहिनाथ मन्दिर, ढुङ्गे बगैचा आदीको व्यापक प्रचारप्रसार भएमा यी क्षेत्रहरुको संरक्षण, सम्बर्द्धन तथा योजना तथा व्यवस्थापन हुनुको साथै आन्तरिक तथा वाह्य पर्यटकहरु भित्राउन सकिने ठुलो सम्भावना रहेको छ । हाल पर्यापर्यटकिय संभावना रहको जिल्लाका मुख्य स्थलहरु तलको तालिकामा देखाइएको छ ।

भाग २ - वन प्रजाति तथा वन्यजन्तु

२.१. प्रजाति अनुसार वनको किसिम

यस जिल्लामा साल वन, खोटे सल्लाको वन, गोब्रे सल्लाको वन, बाँझको वन, भावर आसपासको समथर स्थानमा रहेको कडा प्रजातिको मिश्रीत वन तथा तालिस पत्रको वन गरि ६ प्रकारको रहेको छ ।

क) समथर स्थानमा रहेको कडा मिश्रित प्रजातिको वन (Lower Mixed Hardwood Forest)

वन सर्भेक्षण तथा अनुसन्धान विभागले सन २०१५ मा प्रकाशन गरेको तथ्याङ्क अनुसार जिल्ला वन क्षेत्रको करिब १६.६१ प्रतिशत अर्थात (११९२९ हेक्टर) ओगटेको कडा प्रजातिको मिश्रीत वन जिल्लाका प्राय सबै स्थानिय तहमा फैलिएर रहेको छ । सितगंगा नगरपालिको कपिलवस्तु संग सिमाना जोडिएको क्षेत्रमा यस प्रकारको वन बढी मात्रमा रहेको छ । साल यस प्रकारको वनको मुख्य प्रजाति हो । सालका अलावा अस्ना, कर्मा, बाँझि, जामुनका आदि प्रमुन प्रजाति हुन । यहाँ सालसगै खयर, वेल, बर्रो, वोटधाइरो, कुसुम, प्यारी जस्ता प्रजातिहरु समेत मिसिएर हुर्किका छन ।

ख) साल वन (Sal Forest)

वन सर्भेक्षण तथा अनुसन्धान विभागले सन २०१५ मा प्रकाशन गरेको तथ्याङ्क अनुसारजिल्लमा वन क्षेत्रको करिब ५१.३१ अर्थात करिब (३६८८५ हेक्टर) ओगटेको पहाडि साल वनले सवैभन्दा बढी फैलावट रहेको छ । चुरे पहाडको अधिकाँश क्षेत्र, महाभारतको तोल्लो भु—भाग र दक्षिण मोहोडामा यस प्रकारको वन पाइन्छ । यस प्रजातिको वनको अधिकाँश क्षेत्र सितगँगा नगरापालिकामा पर्दछ । यसका अलावा जिल्लाका पाणिनी, मालारानी र छत्रदेवा गाँउपालिकाहरु, भुमिकास्थान र सन्धिखर्क नगरपालिका यस प्रकारको वनको फैलावट आंशिक मात्रमा रहेको पाइन्छ । साल यस प्रकारको वनको प्रमुख प्रजाति हो । सालका अलावा अस्ना, कर्मा, चिलाउने, बाँझी, बोटधाइरो, सिसौ, विजयसाल, जामुन, कटुस आदि प्रजातिहरु मिसिएर हुर्किएका हुन्छ ।

ग) खोटे सल्लाको वन (Pinus roxburghi)

वन सर्भेक्षण तथा अनुसन्धान विभागले सन २०१५ मा प्रकाशन गरेको तथ्याङ्क अनुसार खोटेसल्ला (Pinus roxburghi) को वाहुल्यता रहेने यस किसिमको वनले जिल्लाको वन क्षेत्रको १६.१७ प्रतिशत अर्थात करिब (११६१३ हेक्टर) क्षेत्रफल ओगटेको छ । यस प्रकारको वन सितगँगा नगरपालिकाको माथिल्लो क्षेत्रमा दक्षिणी तर्फको मोहडा तथा अन्य स्थानिय तहको सुख्खा तथा तल्लो क्षेत्रमा यस प्रकारको वनको फैलावट रहेको छ । कहिंकहिं पहाडी सालसँग सल्ला मिसिएर हुर्किएका पाइन्छन् । करिब ३५ बर्ष अगाडि जिल्लाको उत्तरी क्षेत्रमा सामुदायिक वन योजना तथा व्यवस्थापन कार्यक्रमबाट बृक्षारोण गरिएको खोटे सल्ला अहिले वनको रुपमा विस्तार भएको छ ।

घ) गोब्रे सल्लाको वन (Pinus wallichaina)

वन सर्भेक्षण तथा अनुसन्धान विभागले सन २०१५ मा प्रकाशन गरेको तथ्याङ्क अनुसार यस प्रकारको वनले जिल्लाको कुल वन क्षेत्रको करिब १३.४२ प्रतिशन अर्था करिब ९६४१ हेक्टर वन भुभाग अगटेको छ । जिल्लाको मालारानी र पाणिनी गाँउपालिकामा धेरै फैलावट रहेको यस प्रकारको वन अन्य स्थानिय तहमा भने आँशिक मात्रमा रहेको देखिन्छ । उपोष्ण हावापानी खोटे सल्ला र गोब्रे सल्लाको वन मिश्रित भएर रहेको हुन्छ । उक्त हावापानीमा खोटे सल्लाको वन दक्षिणी मोहडामा फैलिएको हुन्छ भने उत्तर मोहडामा भने गोब्रे सल्लाकोा वन रहेको हुन्छ तर महाभारतको सम शितोष्ण प्रकारको हावापानीमा यस प्रकारको वन सुख्खा तथा दक्षिणी मोहडा यसको फैलावट पाईन्छ । यस प्रकारको वन विस्तारमा मानविय क्रियाकलापले धेरै महत्वपूर्ण अर्थ राखेको हुन्छ ।

ङ) बाँझको वन (Quercus species)

वन सर्भेक्षण तथा अनुसन्धान विभागले सन २०१५ मा प्रकाशन गरेको तथ्याङ्क अनुसार यस प्रकारको वनले जिल्लाको कुल वन क्षेत्रको २.०३ प्रतिशत अर्थात १४५८ हेक्टर भु—भाग ओगटेको छ । जिल्लाको सितगंगा नगरपालिकामा बाहुल्यता रहेको यस प्रकारको वन अन्य स्थानिय तहमा अगन्य मात्रामा रहेको देखिन्छ । बर्षा वढी हुने क्षेत्रमा विस्तारमा कठिन हुने यस प्रकारको वन जिल्लाको दक्षिणी मोहडा भएको क्षेत्रमा विस्तार भएर रहेको छ ।

च) ठिग्रे सल्लाको वन (Tsuga demosa)

वन सर्भेक्षण तथा अनुसन्धान विभागले सन २०१५ मा प्रकाशन गरेको तथ्याङ्क अनुसार यस प्रकारको वनले जिल्लाको कुल वन क्षेत्रको ०.४६ प्रतिशत अर्थात ३३४ हेक्टर भुभाग ओगटेको छ । यस प्रकारको वन जिल्लाको पाणिनी गाँउपालिकामा रहेको छ ।

२.२. भौगोलिक आधारमा वनको किसिम

क) चुरे क्षेत्रको वन

यो वन क्षेत्र चुरेको फेदी देखि चुरे पहाड क्षेत्रमा फैलिएर रहेको छ । चुरेको तल्लो तटिय क्षेत्रमा मुख्य प्रजातिको रुपमा साल रहेको छ । यस क्षेत्रमा सोको अलावा असना, कर्मा, वाँझी, जामुन, हर्रो, वर्रो, अमला, खयर, कुसुम, वोटधयेरो आदि प्रजातिहरुको मिश्रण रहेको छ भने चुरेको माथिल्लो भुभागमा साल प्रजाति सँगै खोटे सल्ला , चिलाउने, असना, कुसुम लगायतका वोटविरुवाहरु पाईन्छन । यस जिल्लामा समुद्र सतहवाट ३०५ मिटर देखि १००० मिटर सम्मको उचाइमा Sub-tropical (उपोष्ण) प्रकारको हावापानी रहेको छ । चुरे तराई मधेश संरक्षण तथा व्यवस्थापन योजना, २०७४ का अनुसार जिल्लाको कुल क्षेत्रफलको ३७.१ प्रतिशत चुरे पहाड, ०.४ प्रतिशत भित्रि मधेश, ०.२ प्रतिशत भावर तराई गरी जम्मा ३७.६ प्रतिशत भुभाग चुरे क्षेत्रले ओगटेको छ ।

क) महाभारत क्षेत्रको वन

चुरेसँगै जाडिएको अर्को भूभाग महाभारत हो । महाभारत क्षेत्र यस जिल्लामा समुद्र सतहबाट करिब ६०० देखि २५१५ मिटर सम्मको उचाइमा फैलिएको छ । यस क्षेत्रको तल्लो भागमा उपोष्ण तर अग्ला भागहरुमा समशितोष्ण प्रकारको हावापानी पाइन्छ । त्यसकारण होचा भागहरुमा र कतिपय पहाडका दक्षिणी मोहडहरुमा साल र अस्ना प्रजातिका वनहरु रहेका छन भने अन्य कतिपय भागमा चिलाउने कटुसका वनहरुको वाहुल्यता छ । त्यसैगरी कुनै कुनै स्थानहरुमा लालीगुराँसका वनहरु पनि पाइन्छन । साथै ९०० मि. भन्दा माथिका खासगरी दक्षिणी मोहडाहरुमा खोटोसल्लाका वनहरु पनि यत्रतत्र देखिन्छन् । यस क्षेत्रका वनमा जनसंख्या र पशुको चाप वढी छ ।

महाभारत क्षेत्रको दक्षिणि मोहडाका केही क्षेत्रहरुमा खोटे सल्लाको वन रहेको छ भने उत्तरतिर फर्केको पाखोमा चिलाउने (*Schima wallichii*) र कटुस (*Castanopsis indica*) मुख्य प्रजाति भएको र अन्य प्रजातिमा धार्ने, खल्टु, अंगेरो, मौवा, मयल, गुराँस, राजु, खोलेकाठ, लाटीमौवा, तिते, खिलुवा, झिनझिने, काफल, विलौनी, तेजपात, रयच, बाँझ, उत्तिस, काउलो, लाँकुरी, खिर्रो, पैंयू, दुधिलो हुन् । दक्षिणी पाखोको Transitional Zone मा साल र सल्लाका रूख विरूवाहरू मिश्रित अवस्थामा पाइन्छन् । यस प्रकारको वन क्षेत्र प्रायः सल्लाको वृक्षरोपणको साथै अन्य प्रजातिको प्राकृतिक पुनरूत्पादन भई हुर्केको र घनत्वको हिसाबले मध्यम खालको रहेको पाइन्छ ।

२.३. निजि वन

प्रदेश वन ऐन, २०७८ को परिच्छेद १४ र प्रदेश वन नियमावली, २०७९ को परिच्छेद १२ मा निजि तथा सार्वजनिक जग्गामा वन सम्बन्धि व्यवस्था गरिएको छ । आ.व. ०७५।०७६ सम्म २२ वटा नीजि वन दर्ता भएकोमा पछिल्लो कानुनी व्यवस्था अनुसार आ.ब.२०८१।०८२ मा यस कार्यालयको सिफारिसमा शितगंगा नगरपालिका अन्तर्गत १४ गोटा निजि वन दर्ता भएको देखिन्छ ।

यस जिल्लामा आफ्नो निजि जग्गामा विगत देखि नै काल्ना किनार र खरबारीमा प्रशस्त मात्रामा रुख विरुवाहरु लगाई हुकाएको पाइन्छ । खाली स्थानमा निजी वन लगाउन चाहने कृषकहरुलाई डिभिजन वन कार्यालयले निःशुल्क रुपमा विरुवा तथा प्राविधिक सेवा समेत उपलब्ध गराउँदै आएको छ । यस जिल्लामा निजि वन दर्ता गर्ने र ब्यबस्थापन गर्ने गरेको कमै पाईन्छ । निजि नर्सरीहरु स्थापना गरी वहुमुल्य जडिवुटी तथा वहुउद्येश्यीय वनजन्य प्रजातिहरुको उत्पादन, वितरण र वृक्षारोपणवाट एकातिर जिविकोपार्जनमा टेवा पुग्ने अर्को तिर वन पैदावारको मागको आपुर्ति पुरा गर्न सहयोग पुरयाई सामुदायिक तथा सरकारी वन माथि पर्ने चापलाई कम गरी हरित क्षेत्रमा महत्वपुर्ण योगदान दिन सकिन्छ ।

२.४. वन्यजन्तुहरुको विवरण

वन्यजन्तु संरक्षणका लागि विशेष योजनाको अभावन रहेको यस जिल्लामा पाइने स्तनधारी, चराचुरुङ्गी, घर्सने र माछा वर्गका निम्नानुसारका वन्यजन्तुहरु पाइन्छ ।

क. स्तनधारी

अन्तर्राष्ट्रिय व्यापारले गर्दा अस्तित्व नै सङ्कटमा परेको, प्रकृतिमा सङ्कटापन्न अवस्थामा रहेको, लोपोन्मुख र अति नै दुर्लभ भैसकेको अर्थात् CITES को अनुसूची—१ मा परेको काठेभालु (*Melursus ursinus*) यसजिल्लाको चुरे तथा भावर क्षेत्रको प्रायः सबैजसो जंगलमा पाइन्छ । यसै अनुसूचीमा परेको चितुवा (*Panthera pardus*) पनि जिल्लाका सबैजसो जंगलमा पाइन्छ । CITES कै अनुसूची—२ अर्थात् दुर्लभ हँुदै गएको र समयमै तिनको व्यापार नियन्त्रण हुन नसके अस्तित्व नै खतराजनक अवस्थामा पुग्नसक्ने आसामी बाँदर अर्थात् पहरे बाँदर (*Macaca assamensis*) यस जिल्लाको प्रायः सबै क्षेत्रको वन जंगलमा पाइन्छ । साधारणतयाः यसले जंगली फलफूल र किरा फट्याङग्रा खाने हँदा यसको प्रमुख वासस्थान भनेको चौडापाते रूख भएको वनजंगल हो । त्यस्तै यहाँको चुरे तथा भावर क्षेत्रको जंगलमा लंगुर (*Semnopithecus entellus*) पनि पाइन्छ । सोही अनुसूचीमा परेको चरीबाघ (*Felis viverrina*) चुरे तथा महाभारत पर्वतको जंगलमा फाट्टफुट्ट रूपमा भेटिने स्थानिय बासिन्दाहरूको भनाई छ । कुनै राष्ट्रद्वारा विशेषतः व्यापार नियन्त्रण गर्नका लागि प्रस्तावित वनयजन्तु एवं वनस्पतिहरूलाई CITES को अनुसूची—३ मा समावेश गरीएको फ्याउरो (*Vulpes bengalensis*) यहाँ फाट्टफुट्ट रूपमा देखापर्दछ । उपरोक्त वाहेक यहाँ स्याल, खरायो, वँदेल, रतुवा मृग, घोरल, राते, मलसाँप्रो, दुम्सी आदी पाइन्छन् ।

ख. चराचुरुङ्गी

CITES को अनुसूची—१ मा परेको चीर कालिजको साथै अन्य पन्छिहरुमा सुगा, वनकुखुरा, ढुकुर, चील, बाज, लुइँचे, तित्रा, जुरेली जस्ता चरा प्रजातिहरू यस जिल्लाको वनजंगलमा प्रशस्त भेटिन्छन् ।
यहां करिब ३५२ प्रजातिका चराहरु पाइने अनुमान गरीएको छ । तिनीहरुमा मुख्य गरी बकुल्ला, खेखौरा, चिल, कुक्लेरुवा, रानीचरा, बट्टाई, चखेवा, काठखोलिया, ढुकुर, धनेश, राजक, कर्कुलिया, फिस्टे, तिकुला, खरवक्ली, पल्टैया, खैरो ठुलो वकुलला, पिरौटा, काग, सुगा, गौथली, भुडिफोर, जूरेली, चिवे आदि प्रमूख छन् । जाडो र गर्मी मौसममा बेग्लाबेग्लै प्रकारका चराहरु अवलोकन गर्न सकिन्छ । यिनीहरु मध्ये बकुल्ला र स्थायी बसोवास गर्ने चरा हुन् भने केही चराहरु हिउँदमा साईबेरियाबाट यहां आउने गर्न्दछन् ।

ग. घस्रने वर्ग

यस वर्गमा मगर गोही (Crocodylus palustris), दुर्लभ रातो खोल भएको कछुवा *(Kachuga kachuga)* सहित ३ जातका कछुवा, अजिङ्गर *(Python molurus)*, गोहोरो *(Varanus flavescens)* साथै गोमन, धामन, अजिङ्गर, बैरिकरेट अनेक प्रकारका सर्प तथा छेपारो, माऊसुलि, भानेमहुरा आदि पाइन्छन् ।

घ. माछा वर्ग

यस जिल्लामा ब्यवसायिक माछापालन तथा जिल्लाभित्र ठुला नदीहरु समेत नभएको कारणवाट प्रशस्त मात्रामा माछाहरु नपाईएतापनि जिल्लामा रहेका विभिन्न खोलानाल तालतलैयाहरुमा मंगुरी, वाम, ठेड, असला, वुधुना जस्ता प्रजातिका माछाहरु पाईन्छन

भाग-३ डिभिजन वन कार्यालय अर्घाखाँचीको संक्षिप्त विवरण

३.१. पृष्ठभूमि

वि.सं. १९६४ सालमा वन व्यवस्थापनकै लागि नयाँ काठ महल र सो अन्तर्गत बाँके वनजाँच अड्डा कायम भएको पाइन्छ । वि.सं. २०१६ को दशकमा Working Plan office खडा गरिएको र उक्त समयमा नेपालमा वन विशेषज्ञलाई पहिलो पटक तराईमा Forest working Plan तयार गर्न लगाईएको पाईन्छ । वि. सं. १९९० को दशकमा विदेशबाट इ.ए. स्मिथ भन्ने वन विशेषज्ञ नेपाल आई वन कार्ययोजना र वनको संगठनात्मक योजना पेश गरेको र उनको सुझाव अनुसार वि.सं. १९९९ सालदेखि नेपालमा विभागीय स्तरको अड्डा बनाई तराईमा ३ सर्कल कार्यालय र १२ वन जाँच अड्डा खडा गरिएको थियो । त्यस अघि राजस्व लिएर जङ्गल बिक्री गर्ने गरेकोमा त्यसवेला देखि वन व्यवस्थापनमा सुधार ल्याउन तराईका केही वन क्षेत्रको Working Scheme वनाईएको थियो । त्यसवेला देखि नै वन कार्य योजना अन्तर्गत Selection marking & Improvement marking गरी खडा रुखहरुको लिलाम गर्ने प्रथा प्रारम्भ भई वन सिमाना लगाउने र वनको हैसियत बढाउन लहरा काट्ने कार्यको थालनी भयो ।

राष्ट्रिय वन योजना २०३३ ले वन जङ्गललाई समयोचित तरिकाबाट व्यवस्थापन गरी राष्ट्रिय विकासमा सहयोग पुरयाउन देशभरमा ७ सर्कल, ४० वन डिभिजन कार्यालय र डिभिजन अन्तर्गत ४—७ रेञ्ज कार्यालय र हरेक रेञ्ज कार्यालय अन्तर्गत ४ बिटको व्यवस्था गरेको थियो । विकेन्द्रीकरण ऐन २०४० लागु भएपछि सबै जिल्लाहरु जस्तै यस जिल्लामा पनि जिल्ला वन कार्यालयको स्थापना भयो । सो भन्दा पहिले रिडी वन डिभिजन कार्यालयवाट यस जिल्लाको वन प्रशासन सञ्चालनमा रहेको थियो । त्यसैगरी निजामति सेवा ऐन, २०४९ को दोस्रो संशोधन अध्यादेश, २०६९ दफा २४ घ १ बमोजिम समायोजन पदस्थापन गरी आ.व. २०७०-०७१ बाट लागूहुने गरी वन विभागको केन्द्रिय संगठन तथा मातहतका जिल्ला वन कार्यालयहरुको संगठनमा फेरबदल भई जिल्ला वन कार्यालय, अर्घाखांची अन्तर्गत १ वटा सेक्टर वन कार्यालय र ८ वटा इलाका वन कार्यालयहरु रही आएकोमा देश संघीय संरचनामा गै सकेपछि नेपाल सरकार सरकार मन्त्रिपरिषदको मिति २०७५/०३/३२ को संरचना अनुसार एक डिभिजन वन कार्यालय र मातहतका रहने गरी ६ वटा सव डिभिजन वन कार्यालयहरु रहने व्यवस्था मिलाईएको छ । जिल्लामा रहेका ६ वटा पालिकामा पर्ने वन कार्यक्षेत्रको हिसाबले सितगंगा नगरपालिकामा दुई वटा सव डिभिजन वन कार्यालय, मालारानी र छत्रदेव गाँउपालिका समेटने गरी एक सव डिभिजन वन कार्यालय तथा बाँकी ३ पालिकामा एक एक सव डिभिजन वन कार्यालयहरु रहनेगरी वन संगठनको पुर्नसंरचना गरिएको छ । यस कार्यालयको संघबाट हस्तान्तरित संगठन संरचना तथा दरबन्दी निम्न बमोजिम रहेको छ ।

दरवन्दी चार्ट

डिभिजनल वन अधिकृत/सि.डिभिजनल वन अधिकृत (अधिकृत नवौ/दशौ)

योजना तथा व्यवस्थापन शाखा

- वन अधिकृत. ३ जना
- रेन्जर १ जना
- फरेष्टर २ जना
- वन रक्षक १ जना

कर्मचारी प्रशासन शाखा

- अधिकृत/नायव सुब्बा १
- नायव सुब्बा/खरिदार २
- ह.स.चा. २
- कार्यालय सहयोगी २
- चौकिदार १

आर्थिक प्रशासन शाखा

- लेखापाल १

शस्त्रा वन सुरक्षा शाखा

- हवल्दार १
- स.व.र. ४

सव डिभिजन वन कार्यालय (६ वटा)

- व.अ. १
- वन रक्षक ४

तालिका १२ दरवन्दी तेरिज

सि.न.	सेवा/समुह/उपसमुह	पद/श्रेणी	तह	स्वीकृत दरवन्दी
१	वन/ज.फ	डि.व.अ./रा.प. द्धितीय	नवौ/दशौ	१
२	वन/ज.फ	व.अ./रा.प.तृतीय	सातौ/आठौ	९
३	वन/ज.फ	रेन्जर/रा.प.अन.प्रथम	पाचौ/छैठौ	१
४	प्रशासन/सा.प्र.	ना.सु/रा.प.अन.प्रथम	पाचौ/छैठौ	१
५	प्रशासन/लेखा	लेखापाल/रा.प.अन.प्रथम	पाचौ/छैठौ	१
६	प्रशासन/सा.प्र.	खरिदार/रा.प.अन.द्धितीय	चौथो/पाचौ	१
७	वन/ज.फ	फरेष्टर/रा.प.अन.द्धितीय	चौथो/पाचौ	२
८	विविध	स.व.र.हवल्दार/रा.प.अन.तृतीय	तह विहिन	१
९	वन/ज.फ	वन रक्षक/श्रेणी विहिन		२५
१०	प्रशासन	ह.स.चा./श्रेणी विहिन		२
११	प्रशासन	का.स./श्रेणी विहिन		२
१२	प्रशासन	चौकिदार/श्रेणी विहिन		१
१३	विविध	स.व.र./श्रेणी विहिन		४
		कुल जम्मा		**५१**

डिभिजन वन कार्यालय मातहतमा रहेका ६ वटा सब डिभिजन वन कार्यालयहरुको नामावली र कार्यक्षेत्रको विवरण यस प्रकार रहेको छ ।

तालिका १३ सब डिभिजन वन कार्यालयहरुको कार्यक्षेत्रको विवरण

सि.नं.	नाम	कार्यक्षेत्र पर्ने स्थानिय तहको नाम	मुकाम
१	सन्धिखर्क	सन्धिखर्क नगरपालिका	सन्धिखर्क-१
२	पाणिनी	पाणिनी गाँउपालिका	पाणिनी-३ दुर्गाफाँट
३	मालारानी छत्रदेव	मालारानी र छत्रदेव गाँउपालिका	मालारानी-४ लुटीपोखरी
४	भुमिकास्थान	भुमिकास्थान नगरपालिका	भुमिकास्थान-८ हटिया
५	वाणगंगा	सितगंगा नगरपालिका अन्तरर्गतका वडा नं.१ देखी ६ सम्म र ११ देखी १४	शितगंगा-१२ डोहोटे
६	शितगंगा	सितगंगा नगरपालिका अन्तरर्गतका वडा नं. ७ देखी ११ सम्म	शितगंगा-११ पत्थरकोट

३.२. भौतिक संरचना

यस डिभिजन वन कार्यालय अन्तर्गत ६ वटा सव डिभिजन वन कार्यालयहरु रहेका छन । भौत्तिक संरचनाको हिसावले यो डिभिजनको अवस्था ठिकै रहेको छ । डिभिजन वन कार्यालयको आफ्नै प्रशासकीय र कर्मचारी निवास गरी २ वटा भवन, सन्धिर्खक, वाणगंगा, भूमिकास्थान, मालारानी र पाणिनी सव डिभिजन वन कार्यालयहरुको गरी जम्मा ५ वटा भवन (मालारानी सव डि.व.का.निर्माणाधिन समेत) रहेकोमा सन्धिर्खक सव डिभिजन वन कार्यालयको भवनमा शसस्त्र प्रहरी बलको बसोवास रहेकोले २ वटा सव डिभिजन वन कार्यालयहरुले भाडाका भवनहरुवाट सेवा प्रदान गरीरहेको अवस्था छ । डिभिजन वन कार्यालय र अन्तर्गतका कार्यालयहरुका भवन तथा जग्गाको विवरण अनुसूची ५ मा दिइएकोछ ।

३.३. डिभिजन वन कार्यालयबाट सम्पादित मुख्य मुख्य कार्यहरु

- वन संरक्षण, संबर्धन र विकास
- वनजन्य अपराधको नियन्त्रण र नियमन
- वन्यजन्तुबाट मानबिय तथा चौपाया क्षति भएकाहरुलाई क्षतिपुर्ति बितरण
- प्रचलित नीति अनुसार सम्भाव्य सामुदायिक वन क्षेत्रहरुको पहिचान, योजना निर्माण, विकास, व्यवस्थापन र नियमन
- वनको दीगो एवं सम्बर्द्धन प्रणालीमा आधारित वन व्यवस्थापन गरी उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि

- निजी वन दर्ताका लागि सम्बन्धित स्थानिय तहहरुमा प्रविधिक सहयोग उपलब्ध गराउने
- वन पैदावार सङ्कलन, सदुपयोग र विक्री वितरणमा नियमन,
- सामुदायिक वनबाट उत्पादित काठदाउराको ब्यवस्थापनको लागि सुरक्षित घाटगद्धि डिपो निर्माण तथा लगयार्ड निर्माण
- वन डढेलो नियन्त्रण तथा ब्यवस्थापनका लागि दस्ता परिचालन, अग्नि नियन्त्रक हेरालु परिचालन, अग्नि नियन्त्रक सामाग्रि खरिद, हस्तान्तरण, अग्नी रेखा निर्माण र मर्मत तथा जनचेतनाका कृयाकलाप संचालन
- वनक्षेत्रको सुकेका पत्करबाट प्राङ्गगारिक मल उद्यम संचालन
- स्वीकृत कार्यक्रम वमोजिम नर्सरी सञ्चालन, विरुवा उत्पादन, विरुवा वितरण, वृक्षारोपण
- निजी तथा सार्वजनिक जग्गामा वन विस्तारका लागि आवश्यक सीप र ज्ञानको हस्तान्तरण
- घरकाज तथा दैवी प्रकोप पीडितको लागि काठ, दाउरा आपूर्ति व्यवस्थापन
- नदी प्रणाली लगायत चुरेक्षेत्रको संरक्षण तथा नदीजन्य पदार्थको सदुपयोगमा नियमन
- सामुदायिक वनमा पर्यापर्यटन प्रवर्धन गरी स्थानिय स्तरमा रोजगारीका अवसर श्रृजना गर्ने गरी कार्यक्रम संचालन
- साँस्कृतिक तथा पुरातात्विक सम्पदाको संरक्षणका लागि स्वीकृत कार्यक्रमहरुको कार्यान्वयन
- वन्यजन्तु र मानवबिच द्धन्द ब्याबस्थापन
- जिल्लामा रहेका सिमसार क्षेत्रको संरक्षणका गर्ने गरी कार्यक्रम संचालन गरिएको
- जिल्लामा विभिन्न स्थानलाई पकेट क्षेत्र घोषणा गरी जडिबुटीका विरुवा रोपण मार्फत स्थानिय स्तरमा आयआर्जनका वृद्धि हुने गरी पकेट क्षेत्र विशेष कार्यक्रम संचालन गरिएको

३.४. समस्याहरु

क) कानुनि तथा नितिगत समस्या

- वन क्षेत्र भित्रको एकिकृत योजना नहुनु (वन, वनस्पती, भू-संरक्षण, वन्यजन्तु) ।
- एकिकृत क्षमता अभिबृद्धि र प्रचार प्रसार कार्यक्रम नहुनु ।
- स्वीकृत कार्ययोजना कार्यान्वयन गर्न पुर्णरुपमा राजनैतिक, आर्थिक, भौतिक र नीतिगत सहयोग प्राप्त नहुनु ।
- दरवन्दी बमोजिम कर्मचारी र सवारी साधन उपलब्ध नहुनु/भौतिक सुविधा नहुनु ।
- स.व.र.को कमी र तिनिहरुको कार्य सैनिक/प्रहरी जस्तो हुने तर निजामति ऐन अनुसार सञ्चालन हुनु।

ख) वनको संरक्षण र व्यवस्थापनमा समस्या

- ✓ चुरेमा रहेका वनको वन सम्वर्द्धन प्रणालिमा आधारित वन व्यवस्थापन कार्ययोजना कार्यान्वयन गर्न कठिनाई ।
- ✓ जनशक्ति, सवारी साधनको कमीका कारण नियमित अनुगमन र वन विकास कार्य सम्पादनमा कठिनाई ।
- ✓ विभिन्न सरकारी तथा गैह्रसरकारी निकायहरुवाट गरिने भौतिक पूर्वाधार निर्माण कार्य मापदण्ड विपरित संचालन गरि वन क्षेत्रको जग्गा प्रयोग ।
- ✓ स्थलगतरुपमा काम गर्दा आवश्यक पर्ने कम्प्यूटर, प्रिन्टर, कम्पास, जि.पि.एस .जस्ता अत्यावश्यक सामानहरुको कमी हुनु ।
- ✓ सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरुले समुहको आम्दानिलाई वन व्यवस्थापन कार्यमा भन्दा सामुदायिक विकासका कार्यलाई प्रथिमिकतामा राखि रकम खर्च गर्नु ।
- ✓ जडिवुटी/गैरकाष्ठ वन पैदावारको समुचित व्यवस्थापन र उपयोग हुन नसक्नु ।
- ✓ समूहहरुमा संचालित आय आर्जनका कार्यहरुद्धारा आशातित उपलव्धि हासिल हुन नसक्नु ।
- ✓ चुरे पहाडको क्षेत्रमा भु-क्षयको अत्याधिक समस्या रहेको ।
- ✓ माहाभारत क्षेत्रका मुख्यतया सल्ला प्रजातीको बाहुल्यता रहेका अधिकांश सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहरु निस्क्रिय हुँदा व्यवस्थापन गर्न असहज भएको ।
- ✓ वन क्षेत्रमा वर्षेनी लाग्ने वन डढेलो, चरिचरण, वन अतिक्रमण नियन्त्रणको लागी विशेष बजेट नहुनु ।

ग) मानविय श्रोत तथा भौतिक पूर्वधारमा समस्या

- ✓ पछिल्लो पुनसंरचना अनुसार साविकमा ८ इलाका वन कार्यालय मार्फत सेवा प्रदान हुदै आएकोमा हाल ६ वटा सव डिभिजन वन कार्यालयहरुबाट मात्र सेवा प्रवाह हुदै आएको साथै ४ वटा सव डिभिजन वन कार्यालयको मात्र भवन रहेकोले सेवा प्रभावमा कठिन रहेको ।
- ✓ भौगोलीक अवस्था अनुसार कार्यालयमा आवश्यक सवारी साधन तथा अन्य प्राविधिक उपकरणहरु नभएको ।
- ✓ सव डिभिजन वन कार्यालयहरुको संगठन संरचना अव्यवहारिक र अमिल्दो रहेको
- ✓ कार्यालयको दरबन्दी अनुसार पदपुर्ती हुन नसकेको ।
- ✓ शसस्त्र वन रक्षक र हतियारको अभावले वनको गस्ती गराउन चुनौती पूर्णरहेको ।

घ) अन्य समस्याहरु

- ✓ मानव वन्यजन्तु द्धन्द्ध व्यवस्थापन अन्तर्गत समस्याग्रस्त वन्यजन्तु उद्धारको लागि दक्ष कर्मचारी तथा प्राविधिक उपकरणहरु नभएको ।
- ✓ धेरै पुरानो अतिक्रमण रहेकोले उक्त अतिक्रमित जग्गा पुनस्थापना गर्न नसकिएको ।
- ✓ चुरे क्षेत्रवाट बहने चोरखोला, वाणगंगा, गुडुरुङ खोला आदिवाट यदाकदा अवैध ढङ्गले ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा सङ्कलन गरी चोरी निकासी तथा स्थानिय निकायसंग क्षेत्राधिकार समेत को विषयमा समस्या रहेको । यद्यपी हाल प्रदेश ऐन र नियमावालीमा व्यवस्था भए बमोजिम वन क्षेत्र भित्रको खोला खोल्सी व्यवस्थापनका लागि स्थानीय समुदायसंगको सहकार्यमा संचालनमा रहेपछि उक्त समस्या विस्तारै कम हुँदै जाने विश्वास लिइएको ।
- ✓ विगत लामो समय देखी नै जिल्लाको दक्षिणी भागमा कपिलवस्तु जिल्लासँग जोडिएको वनहरुमा रहेको सीमा विवाद यथावत रहेको छ । दुवै जिल्लाका डिभिजन वन कार्यालयको आपसी समन्वयमा सिमाना कायम भई कार्य सञ्चालन भईरहेको भए तापनि हालसम्म अर्घाखाँची र कपिलवस्तु जिल्ला वीचको स्पष्ट सिमाना कायम नभएको कारण समय समयमा कठिनाई उत्पन्न हुने गरेको छ ।
- ✓ विगतको द्धन्द्धकालमा कार्यालयका अभिलेखहरु नष्ट भएको कारण पुरानो बेरुजु फछ्र्यौट हुन नसकेको
- ✓ विगतको द्धन्द्धकालमा कित्ता नापी नक्शाहरु नष्ट भएको कारण सेवाग्राहीलाई माग वमोजिम सेवा प्रदान गर्न कठिन भएको (जस्तै दुरी प्रमाणित, निजी जग्गाका रुख कटान आदि)

३.५. चूनौतीहरु

- ✓ सामुदायिक वन मार्गदर्शन तथा सा.व.उ.समुहको आर्थिक कार्यविधि निर्देशिका २०७३ अनुसार समुहको आर्थिक परिचालन गराउने कार्य ।
- ✓ प्रायजसो सा.व.उ.स.हरु पारदर्शी, सुशासन तथा समावेसीको अवधारणाको अवलम्वन गर्न नसक्नुको कारणले शुसासनको अनुगमन तथा प्रवर्द्रन कसरी गर्ने।
- ✓ खुल्ला चरिचरनलाइ व्यवस्थित गर्ने ।
- ✓ अनियन्त्रित पुर्वाधार विकास निर्माण र दिगो विकासको अवधारणालाई वेवास्ता गरिएको।
- ✓ सामुदायिक वनमा आय आर्जन वृद्धिहुने खालका व्यवसायिक कार्यक्रमहरु दिगो रुपमा संचालन गर्न गराउन ।
- ✓ नदि कटान तथा भु क्षयलाई नियन्त्रण ।
- ✓ वन सम्वर्दन प्रणालिमा आधारित कार्ययोजना तयारि र कार्यन्वयनमा समस्या

३.६. सिकाईहरुः

क. नर्सरी र विरुवा उत्पादनः

- ✓ उच्च प्रविधिको हाईटेक नर्सरी स्थापना गरि गुणस्तरिय बहुवर्षिय विरुवा उत्पादन गर्न सकेमा वृक्षारोपण कार्यक्रम प्रभावकारी हुने

ख. वृक्षारोपणः

- ✓ मेस वायर र जैविक पोल सहितको घेरावार गरि बहुवर्षिय विरुवा वृक्षारोपण गर्न सकेमा वृक्षारोपण कार्यक्रम प्रभावकारी हुने ।
- ✓ घेरावार सहितको वृक्षारोपण कार्यको लागि प्रयाप्त रकम विनियोजन हुन नसक्दा वृक्षारोपण कार्यक्रम प्रभावकारी रुपले सम्पन्न गर्न कठिन भएको ।

ग. चुरे संरक्षण तथा खोला- खोल्सि व्यवस्थापनः

- ✓ चुरे क्षेत्रमा निर्माण गरिने संरक्षण पोखरीहरु विस्तारित रुपमा निर्माण गर्न सकेमा पानी संचितीकरण र प्रवाहिकरणमा वृद्धि हुने ।

घ. वन डढेलो नियन्त्रणः

- ✓ पत्कर संकलन गरि प्रांगारिक मल बनाउने कार्य वन डढेलो नियन्त्रणको लागि प्रभावकारी भएको र नमूनाको रुपमा १ स्थानमा शुरुवात भएको भएता पनि उक्त कार्यक्रमको लागि विनियोजित वजेट न्यून रहेकोले अन्य क्षेत्रमा संचालन हुन नसकेको ।
- ✓ अग्निदस्ता भर्ना गरी दमकल सहितको टोली वन डढेलो नियन्त्रणमा पठाउँदा प्रभावकारी हुने गरेको।

ङ. चोरी कटानीः

- ✓ नियमित रुपमा वन व्यवस्थापन कार्य हुन नसक्दा माग वमोजिमको वन पैदावर आपूर्ति नभई चोरी कटानीको घटना हुने गरेको ।

च. चोरी सिकारीः

- ✓ चोरी सिकारी नियन्त्रणको लागि सुराकि परिचालन र नियमित गस्ति प्रभावकारी हुने ।

छ. वन अतिक्रमणः

- ✓ वन अतिक्रमण नियन्त्रणको लागि राजनितिक प्रतिवद्धता प्रमुख रहने र आवादी र वन क्षेत्र जोडिएको क्षेत्रमा स्थायी घेराबार लगाउदा अतिक्रमण बढ्ने क्रम रोकिने ।

ज. सामुदायिक वन विकास कार्यक्रमः

- ✓ नियमित रुपमा वन व्यवस्थापन कार्य हुन नसक्दा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह निस्कृय रहेको ।
- ✓ लेखा व्यवस्थापन तथा खरिद प्रक्रिया सम्बन्धी उपभोक्ता समूहका पदाधिकारीहरुमा प्रयाप्त ज्ञान नहुँदा आर्थिक गतिविधिहरु पारदर्शी र कानून सम्मत हुन नसकेको ।

झ. जडिबुटी विकास कार्यक्रमः

- ✓ निजी जग्गामा व्यवसायिक रुपमा जडिबुटी खेती बिस्तार कार्य गर्न सकेमा जडिबुटी विकास कार्यक्रम प्रभावकारी हुने ।
- ✓ महाभारत क्षेत्रमा भुगोल र हावापानी सुहाउदो प्रजातिहरु जस्तै तेजपात, चिउरी, टिमुरलाई वन क्षेत्रमा विस्तार गर्न सकेमा स्थानीय जनताको आय आर्जनमा टेवा पुग्ने ।

ञ. वन उद्यम प्रवर्द्धन कार्यक्रमः

- ✓ वन पैदावारमा आधारित उद्यम स्थापना तथा प्रवर्द्धन गर्न सकेमा प्रभावकारी हुने ।

ट. राष्ट्रिय वन विकास कार्यक्रमः

- ✓ समुदायलाई हस्तान्तरण गरी बाँकी रहेको राष्ट्रिय वन चक्ला वनको रुपमा व्यवस्थापन गर्न सकेमा प्रदेश सरकारको राजश्वमा उल्लेख्य बृद्धि हुने ।
- ✓ समुदायलाई हस्तान्तरण गरी बाँकी रहेको सरकारद्धारा व्यवस्थित वन संरक्षण खण्डको रुपमा व्यवस्थापन गर्ने गरी जोडिएको सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहलाई हस्तान्तरण गर्न सकेमा व्यवस्थापन प्रभावकारी हुने ।

ठ. निजी तथा कृषि वन विकास कार्यक्रमः

- ✓ एकै क्लष्टरमा व्यवसायिक रुपमा निजी तथा कृषि वन विकास कार्यक्रम सञ्चालनको लागि सबै कृषकहरुलाई जग्गा उपलब्ध गराउने सवालमा सहमत गराउन कठिन भएको ।

भाग ४- वार्षिक कार्यक्रम तथा प्रगति

दीगो वन व्यबस्थापनका माध्यमवाट वन पैदावारलाई समग्र आर्थिक गतिविधीसंग जोड्दै समृद्ध नेपालको परिकल्पना गरीएको छ । वन, वनस्पति, वन्यजन्तु, जलाधार, संरक्षित क्षेत्र र जैविक विविधताको समुचित संरक्षण, दीगो व्यवस्थापन र सदुपयोग गर्दै वनको व्यवसायीकरणका माध्यमले रोजगारी सृजना, आयवृद्धि, जिविकोपार्जनमा सुधार एवं वन क्षेत्रमा सुशासन कायम गरी मूलुकलाई समृद्ध वनाउने दीगो विकाश र वातावरणीय सन्तुलन कायम राखी वनको हैसियतमा सुधार ल्याउन दीगो वन व्यवस्थापनलाई प्राथमिकता दिईएको छ । जिल्लाको समग्र वन क्षेत्रको संरक्षण तथा व्यबस्थापनको माध्यमवाट वातावरणीय सन्तुलन कायम गर्दै लुम्बिनी प्रदेश सरकारको दिर्घकालिन सोचका रुपमा रहेको समृद्ध लुम्बनी, आत्मनिर्भार प्रदेश भन्ने महत्वकांक्षी नारा लाई साकार वनाउने हेतुले आर्थिक वर्ष २०८२।०८३ मा डिभिजन वन कार्यालय, अर्घाखाँचीबाट कार्यक्रम तर्फ **औषत करिब ८२.७८** प्रतिशत वित्तीय प्रगति र **९८ प्रतिशत** भौतिक प्रगति तथा प्रशासनिक खर्च तर्फ औषत करिब ८२.७२ प्रतिशत वित्तीय प्रगति गरी समग्रमा ७९.२० प्रतिशत वित्तीय प्रगति भएकोछ । यसलाई उत्साहजनक प्रगति भन्न सकिन्छ । कार्यक्रम अनुसारको लक्षित बजेट, वित्तीय प्रगति र भौतिक प्रगतिलाई तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको ।

तालिका १४ कार्यक्रम अनुसार बार्षिक प्रगतिको अवस्था

सि.न	ब.उ.सि.न.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	बार्षिक बजेट हजारमा		जम्मा खर्च हजारमा		बार्षिक प्रगति	
			पुजिगत	चालु	पुजिगत	चालु	वितिय	भौतिक
१.	३२९०००१२	वन वन्यजन्तु जैविक विविधता संरक्षण तथा व्यवस्थापन	१५४६६	९००	१३५२६	८५०	८७.६३	१००
२.	३२९०००१३	जडिबुटी तथा गैह्रकाष्ठ वन पैदावार विकास	२०००	२५०	१६१४	१९५	८०.४६	९९
३.	३२९०००१५	वन क्षेत्र भित्रका खोलाखोल्सी व्यवस्थापन	१२००	०	९७३	०	८१.१३	९९
४.	३२९०००१६	वातावरण तथा जलवायु अनुकुलन	१२००	०	११८३	०	९८.६१	१००
५.	३२९०००१८	कृषि वन तथा वृहत्तर हरियाली प्रवर्द्धन	३५४४	०	२२५०	०	६३.४९	९५
६.	३२९९११२१	समृद्धिका लागि वन कार्यक्रम	५५५०	१७९००	५४९०	१६८४६	९५.४१	१००

सि.न	ब.उ.सि.न.	कार्यक्रम/आयोजनाको नाम	बार्षिक बजेट हजारमा		जम्मा खर्च हजारमा		बार्षिक प्रगति	
			पुजिगत	चालु	पुजिगत	चालु	वितिय	भौतिक
७.	३२९९११२३	राष्ट्रिय वन विकास तथा व्यवस्थापन	९००	५०००	५८३	४५०	५२.४०	९५
८.	३२९९११२५	जडिबुटी विकास कार्यक्रम	५३००	०	१५७३	०	२९.६९	९५
कार्यक्रम तर्फको जम्मा			**३५१६०**	**२४०५०**	**२७१९२**	**१८३४१**	**७५.५८**	**९८.५०**
९.	३२९०१०१२	डिभिनज वन कार्यालय	५५००	४५७१३	४११०	३३९५४	७४.५०	९७
१०	३२९९११२९	डिभिजन वन कार्यालय	२६६६	०	२४२९	०	९१.१४	९८
प्रशासनिक खर्च तर्फको जम्मा			**८१६६**	**४५७१३**	**६५३९**	**३३९५४**	**८२.८२**	**९७.५**
कुल जम्मा			**४३३२६**	**६९७६३**	**३३७३१**	**५२२९५**	**७९.२०**	**९८**

४.१. वन वन्यजन्तु तथा जैविक विविधता संरक्षण कार्यक्रम (३२९०००१२)

प्रदेश अन्तर्गत पर्ने वन, वन्यजन्तु, जैविक विविधताका क्षेत्रहरुको पहिचान गरी तिनिहरुको संरक्षण तथा उचित व्यवस्थापन मार्फत नेपाल सरकारले लिएको समृद्धिका लागि वन राष्ट्रिय लक्ष्य हासिंल गर्ने गरी वन क्षेत्रलाई उत्पादनमुखि कार्यक्रम संचलान गर्ने तथा उत्पादनको क्षेत्रमा देखिएका समस्याहरु पहिचान गरि क्रमिक रुपमा समाधानका उपायहरुको खोजि गरी उत्पादकत्व वृद्धि गर्ने र उक्त क्षेत्रमा स्थानिय बासिन्दाहरुको संलग्नतालाई सुनिश्चित गर्दै हरित रोजगारीका अवसरहरु सिर्जना गर्ने गरी तोकिएका विभिन्न क्रियाकलापहरु मध्ये अधिकांश कार्यहरु सम्पादन भएका छन । यस कार्यक्रम अन्तरगत ६ वटा मुख्य अन्तर्गत विभिन्न क्रियाकलापहरु मध्ये अधिकांश क्रियाकलापहरु सफलतापूर्वक सम्पादन भएका थिए । चालु आर्थिक बर्षमा यस कार्यक्रम संचालन गर्न कुल १ करोड ६३ लाख ६६ हजार मात्र रुपैया बजेट व्यवस्था भएकोमा कुल १ करोड ४३ लाख ४१ हजार पाँच सय बजेट खर्च भएको थियो । यस कार्यक्रममा व्यवस्था भएको बजेटबाट समग्रमा वित्तीय प्रगती ८७.६३ र भौत्तिक प्रगती ९८ प्रतिशत (विस्तृत विवरण अनुसुची १ मा) भएको थियो।कार्यक्रम अनुसारका मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरु तथा उपलब्धीहरु निम्नानुसार रहेका छन ।

४.१.१ वन डढेलो नियन्त्रणका लागि मिनी ट्रक खरीद (का.शि.नं. ११.४.१७.१६६२)

यस कार्यक्रममा बिनियोजित रकम डिभिजन वन कार्यालयको समग्र कार्यक्षेत्रमा वन डढेलो नियन्त्रण तथा ब्यवस्थापनको मिनि ट्रक खरीदमा खर्च गरिएको थियो । उक्त सवारी साधन खरीदको लागि जिल्ला वन सुरक्षा समितिबाट स्वीकृत गराई कार्यान्वयन गरिएको छ । मिनि दमकलको रुपमा अपग्रेड गरी जिल्ला भरीका वनक्षेत्रमा लाग्ने वन डढेलो नियन्त्रणको लागि प्रभावकारीरुपमा संचालन गरिएको थियो र यसबाट वनमा लागेको आगो बस्तीतिर आउन नदिइ समयमा नियन्त्रण लिनको लागि प्रयोग भएकोले स्थानीय जनताहरु धेरै खुसी भएको प्रतिक्रिया प्राप्त भएको थियो ।

४.१.२ सामुदायिक वनमा वन सम्बर्द्धन प्रणालीमा आधारित वन व्यवस्थापन कार्ययोजना संशोधन तथा तयारी (का.शि.नं. ११.४.१७.५१५)

लुम्बिनी प्रदेश वन ऐन, २०७८ को दफा २३ (५) को कार्यान्वयन गरी वनको उत्पादन र उत्पादकत्व अभिवृद्धि गर्दै दिगो रुपमा वन पैदावार प्राप्त गर्ने उदेश्यका साथ वृहत्तर रुपमा वन वाली स्थापना गर्न, हुर्काउन, स्याहार सम्भार तथा पुनरुत्पादन नियमन गर्न तपसिलमा उल्लेखित सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहका वन सम्बर्द्धन प्रणालीमा आधारित वन व्यवस्थापन मापदण्ड, २०७९ बमोजिम संशोधन गरी कार्यान्वनय गरीएको ।

तालिका १५ वन सम्बर्द्धन प्रणाली आधारित मापदण्ड अनुसार संशोधन/नविकरण गरिएका सामुदायिक वनहरु

सि. नं.	समुहको नाम	ठेगाना	घरधुरी संख्या	जम्मा क्षेत्रफल (हे.)	कैफियत १	कैफियत २
१	आदर्श सा.व.उ.स.	छत्रदेव गा.पा. १	५५.००	४०.११	डि.व.का.को स्रोतबाट	
२	कालिका सा.व.उ.स.	छत्रदेव गा.पा. १	१०६.००	२६.०३		
३	राधाकृष्ण सा.व.उ.स.	छत्रदेव गा.पा. १	१०२.००	२७.३८		
४	मथुरा सा.व.उ.स.	छत्रदेव गा. पा. ३	१७९.००	५५.३३		
५	देउराली सा.व.उ.स.	मालारानी गा.पा. ४	१५६.००	४५.८९		
६	वैखा भर्ले वेला सा.व.उ.स.	मालारानी गा.पा. ३	९९.००	३०.२०		
७	ढाड मसिना सा.व.उ.स.	मालारानी गा.पा. ३	९२.००	४२.५१		
८	साबडाँडा सा.व.उ.स.	मालारानी गा.पा. ३	८३.००	२६.४४		
९	बसन्तपुर सा.व.उ.स.	मालारानी गा.पा. १	१०७.००	३९.९९		
१०	पान्डाँडा सा.व.उ.स.	भुमिकास्थान न.पा-7	२००	१५५.७४		
११	उज्वल सा.व.उ.स.	भुमिकास्थान न.पा-7	२६६	११५.४४		
१२	मदेनडाँडा सा.व.उ.स.	भुमिकास्थान न.पा-४	१२५	५३.१९		
१३	दुरपले सा.व.उ.स.	भुमिकास्थान न.पा-6	१०८	३१.१५	नयाँ दर्ता	
१४	भालुटाकुरा उद्यनडाँडा सा.व.उ.स.	भुमिकास्थान न.पा-7	१७९	८७.०१		
१५	कालापानी सा.व.उ.स.	भुमिकास्थान न.पा-1 र 2	३४६	१२९.२८		
१६	केरेनी कुईनडाँडा सा.व.उ.स.	भुमिकास्थान न.पा-8	१११	४३.२४		
१७	रोहोटेपाखो सा.व.उ.स.	भुमिकास्थान न.पा-9	५६	४२.६९		
१८	ढिकुरा सा.व.उ.स.	भुमिकास्थान न.पा-9	१२५	३०.२०		
१९	पंधेरापारी सिमलगैरा	पाणिनी गा.पा.७	१४०	३३.४०		
२०	सतिनेटा गडी	पाणिनी गा.पा.७	३१	२.१९		
२१	मालिका	पाणिनी गा.पा.७	१०६	६७.२२		
२२	शिखर	पाणिनी गा.पा.७	८८	३९.०७		

सि. नं.	समुहको नाम	ठेगाना	घरधुरी संख्या	जम्मा क्षेत्रफल (हे.)	कैफियत १	कैफियत २
२३	पाणिनी	पाणिनी गा.पा.१	५६	४४.०७		
२४	महाभारत	पाणिनी गा.पा.४	३७	३७.७६		
२५	सन्धिखर्क धैरेनीपाखो	स.न.पा. १	१५४	२८.११		
२६	भलायडाँडा	स.न.पा. २	१५१	५४.८६		
२७	घाटाखोला बेल्टारी	स.न.पा. १०	१७५	७६.३८		
२८	धाइरीचौर वेहोरे	स.न.पा. २	१६३	४०.२८		
२९	पाहारपाखो	स.न.पा. ८	१३७	४४.५८		
३०	फुलबारी	स.न.पा. ३	१९२	६६.१८		
३१	छापडाँडा	स.न.पा. ३	१३६	६६.९९		
३२	रिपा पाहार	स.न.पा. २	७९	१०६.९१		
३३	बाघमन्टे सा.व.उ.स.	शितगंगा न.पा. 12	७६.००	२५४.५६		
३४	रजिया देउराली पाखो सा.व.उ.स.	शितगंगा न.पा. 12	१६८.००	३७९.३४		
३५	मुसिवान सा.व.उ.स.	शितगंगा न.पा. 1३	८७.००	२०५.८०		
३६	अँगेरपानी सा.व.उ.स.	शितगंगा न.पा. 1४	६८.००	२२५.२२		
३७	ढाव सा.व.उ.स.	शितगंगा न.पा. 1४	४९.००	२०७.३२		
३८	देउराली सा.व.उ.स.	शितगंगा न.पा. 1४	७६.००	४१२.७४		
३९	देवी देउराली सा.व.उ.स	शितगंगा न.पा ११	१५५.००	३२०.३९	३१ डिग्री सम्मको भिरालो क्षेत्रलाई उत्पादनशिल क्षेत्र मानिएको छ ।	
४०	जाबुनेपानी सा.व.उ.स	शितगंगा न.पा ८	१४४.००	२३१.९३	" "	
४१	मालारानी सा.व.उ.स	शितगंगा न.पा १०	९०.००	१७१.४३	" "	
४२	प्यार पोखरी सा.व.उ.स	शितगंगा न.पा ८	३२३.००	५७८.५३	" "	
४३	भृकुटी कालिका सा.व.उ.स	शितगंगा न.पा १०	६०.००	४२५.४१	" "	
४४	ऐरावती सा.व.उ.स.	शितगंगा न.पा ७	८३.००	१८०.५१	" "	नयाँ दर्ता समूह भएकोले समूह कोर्ड नभएको
४५	जनप्रिय सा.व.उ.स	शितगंगा न.पा ८	९७.००	११७.२०	" "	
४६	घौवा महिला सा.व.उ.स	शितगंगा न.पा ११	७८.००	३१९.८९	१९ डिग्री सम्मको भिरालो क्षेत्रलाई उत्पादनशिल क्षेत्र मानिएको छ ।	रुखमा रहेको ट्याग हराएकाले कार्ययोजना संशोधन गरी पुन ट्याग लगाएको
४७	गैंडे सा.व.उ.स कम्पार्टमेन्ट १	शितगंगा न.पा ११	८२३.००	३३८.९८	" "	ट्याग लगाएका केही रुखहरु खोलाले बगाएकोले कार्ययोजना

सि. नं.	समुहको नाम	ठेगाना	घरधुरी संख्या	जम्मा क्षेत्रफल (हे.)	कैफियत १	कैफियत २
						संशोधन गरी पुन ट्याग लगाएको
	गैंडे सा.व.उ.स कम्पार्टमेन्ट 2	शितगंगा न.पा १२			" "	समूहले संरक्षण गरेर राखेको क्षेत्र

त्यसैगरी सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघ नेपाल, जिल्ला महासंघ, अर्घाखाँचीको सहयोगमा देहाय बमोजिम ६ वटा सा.ब.उ.स. को कार्ययोजना संसोधन गरिएको छ ।

सि.नं.	समुहको नाम	ठेगाना	घरधुरी संख्या	जम्मा क्षेत्रफल (हे.)	प्रणालीको किसिम	बाली चक्र (वर्ष)	कैफियत
१	जानुपाध्या	मालारानी गा.पा.९	124	17.75	छनौट प्रणाली	60.00	सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघको सहयोगमा
२	मालारानी	मालारानी गा.पा.३	163	63.49	छनौट प्रणाली	60.00	
३	घेराको लेक मालारानी	मालारानी गा.पा.६	154	74.95	छनौट प्रणाली	60.00	
४	मरेङखोला अमिलेको पुच्छार	मालारानी गा.पा.२	88	39.07	छनौट प्रणाली	60.00	
५	देउराली	मालारानी गा.पा.९	154	29.24	छनौट प्रणाली	60.00	
६	दिप	मालारानी गा.पा.९	210	22.31	छनौट प्रणाली	60.00	

४.१.३ सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहको अनुगम, मुल्याङ्कन र अभिलेखिकरण (का.शि.नं. ११.४.१७.१०)

जिल्लामा रहेको ४४६ वटा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह मध्ये ४१० वटा सामुदायिक वनको अनुगमन गरी उक्त अनुगमनबाट प्राप्त तथ्याङ्कलाई विश्लेषण गरी जिल्लामा रहेको सामुदायिक वनको आर्थिक अवस्था, शुसासनको अवस्था, वन क्षेत्रबाट प्राप्त भएको रोजगारी, सामुदायिक वनको सक्रियताको अवस्था, वन संरक्षण, व्यवस्थापन र सदुपयोगमा देखिएका समस्या र चुनौति, सामुदायिक वनबाट गरिबी निवारण भएका क्रियाकलाप, सामुदायिक विकास क्षेत्रमा भएका खर्चको विवरण लगायतका विषयवस्तु समावेश गरी सामुदायिक वनको अनुगमन पुस्तिका प्रकाशन गरिएको ।

तालिका १६ अनुगमन गरिएका सामुदायिक वनको विवरण

सि.नं.	सब-डिभिजनको नाम	अनुगमन गरेको समुह संख्या	जम्मा आम्दानी रकम	कैफियत
१	मालारानी-छत्रदेव	१०५	१६९३३८०.०८	
२	भूमिकास्थान	५३	६२१५१३५.७७	
३	सन्धिखर्क	८४	७५७८५२९.४६	
४	पाणिनी ६	५६	२५३७०६६.४६	
५	शितगंगा	५०	१२५६६८७८४.३	
६	बाणगंगा	६२	६५६०२९८५.४६	
जम्मा		४१०	२०९२९५८८१.६	

४.१.४ चक्ला वन ब्यवस्थापन कार्ययोजना तयारी तथा कार्यान्वयन (का.शि.नं. ११.४.१७.१२१५)

यस कार्यक्रम अन्तर्गन "वन सम्वर्द्धन प्रणालीमा आधारित वन व्यवस्थापन मापदण्ड २०७९ बमोजिम शितगंगा न.पा.११ मा रहेको कुचुवादमार चक्ला वन (२०८.३४ हे.)को कार्ययोजना कार्यान्वयनबाट ९२२१.७९ क्यू.फि.काठ र ४६ चट्टा दाउरा उत्पादन भइ लिलाम बिक्री भएको जसबाट प्रदेश संचितकोषमा रु १,४८,७२,९००/- र संघीय कोषमा रु २५,१२,०००/- जम्मा भएको छ । आ.व.२०८२/०८३ मा तीनकुने सरकारद्वारा व्यवस्थित चक्ला वन क्षेत्रको ४८७.६७ हेक्टर राष्ट्रिय वनलाई वन बाली स्थापना गर्न, हुर्काउन, स्याहार सम्भार तथा पुनरूत्पादन नियमन गर्न ईरेगुलर छत्र प्रणाली (Irregular Shelter wood System) वन सम्वर्द्धन प्रणाली (सिल्भिकल्चर सिस्टम) अपनाई कार्ययोजना तयार भइ स्वीकृत भएको छ । आगामी आ.ब.मा उक्त वन चक्ला वनको व्यवस्थापन कार्ययोजना कार्यान्वयन गरिने छ ।तीनकुने चक्ला वनको कार्यान्वयनबाट वार्षिक करिब १८,५०० क्यू.फि.काठ र २२५ चट्टा दाउरा उत्पादन हुने अनुमान गरिएको छ ।

४.१.५ शितगंगा जडिबुटी उद्यान निर्माण तथा ब्यवस्थापन (का.शि.नं. ११.४.१७.३८७)

यस कार्यक्रम अन्तर्गत शितगंगा क्षेत्रमा पाइने सामाजिक, आर्थिक, वातावरणीय तथा औषधीय दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण तथा लोपोन्मुख एवं हावापानी सुहाउँदो वनस्पतिहरू रोपण गरी नमुना उधान (Garden) निर्माण तथा सञ्चालन गर्न शितगंगा न.पा. वडा नं.८ अन्तर्गत रहेको श्री जाबुनेपानी सामुदायिक वन उपभोक्ता समुह अन्तर्गत बिगतमा निर्माण भएको जडिबुटी उद्यानलाई उक्त सा.ब.उ.स. संग समन्वय गरी स्तरोन्नत्तिकरण गरिएको छ । यसको उद्धेश्य जडिबुटी/वनस्पति उद्यान निर्माण तथा व्यवस्थापन गरी प्रचार प्रसार मार्फत जैविक विविधता संरक्षणमा आधारित पर्यापर्यटन प्रवर्द्धन गर्नु समेत रहेको छ ।

४.१.६ मिचाहा प्रजाति नियन्त्रण तथा ब्यवस्थापन (का.शि.नं. ११.४.१७.५२४)

यस कार्यक्रमको उद्देश्य तराई तथा पहाडका वनक्षेत्रमा हाल तिव रूपमा फैलिएर वनका मुख्य प्रजातिहरूको पुनरूत्पादन, जैविक विविधता संरक्षण तथा रूख बिरुवाको बृद्धिमा समस्या पैदा गरिरहेका मिचाहा प्रजातिहरूलाई नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन गरी वनको हैसियतमा सुधार ल्याउनु रहेको छ ।पाणिनी गा.पा.अन्तरगतको मालिका सामुदायिक वन क्षेत्रमा समस्याका रूपमा रहेको करिव ८ हे क्षेत्रको बनमारा लगायतका प्रजातिहरूलाई उखेल्ने, काट्ने कार्य सम्पन्न भएको छ ।

४.१.७ महत्वपुर्ण सिमसार एवं पोखरी संरक्षण कार्यक्रम (का.शि.नं. ११.४.१७.९७०)

यस कार्यक्रम अन्तर्गत भुमिकास्थान न.पा.९ ढिकुरा अन्तर्गत वनक्षेत्रमा रहेको प्राचिन पोखरीको स्तरोन्नत्ति कार्य सम्पन्न गरिएको छ । पानिको पुनर्भरण, डढेलो नियन्त्रण तथा सिँचाई कुलोमा पानिको उपलब्धता र पानिको श्रोतको संरक्षण गर्नु यसको मुख्य उद्धेश्य रहेको छ ।

४.१.८ वन डढेलो नियन्त्रण (का.शि.नं. ११.४.१७.९५८)

यस कार्यक्रममा बिनियोजित रकम डिभिजन वन कार्यालयको समग्र कार्यक्षेत्रमा वन डढेलो नियन्त्रण तथा ब्यवस्थापनको बार्षिक कार्ययोजना तयार गरी कार्यान्वयनमा खर्च गरिएको थियो । उक्त वन डढेलो नियन्त्रण तथा ब्यवस्थापन कार्ययोजना जिल्ला विपद ब्यवस्थापन समितिबाट स्वीकृत गराई कार्यान्वयन गरिएको छ । जस अन्तर्गत वन डढेलो नियन्त्रणको लागि डढेलो जोखिम क्षेत्रमा अग्नी रेखा मर्मत तथा ब्यवस्थापन, वनक्षेत्र भित्रको ज्वलनशिल पदार्थ संकलन तथा ब्यवस्थापन, डढेलो नियन्त्रण संबन्धी स्कुल शिक्षा कार्यक्रम, वन डढेलो नियन्त्रण सामाग्रि खरिद तथा बितरण, वन डढेलो नियन्त्रण दस्ता नियुक्त तथा परिचालन लगायतका कृयाकलापहरु संचालन गरिएको थियो ।

४.१.९ वन अपराध नियन्त्रण (का.शि.नं. ११.४.१७.५२०)

चाडपर्वको मौका छोपी हुन सक्ने चोरी सिकारी तथा चोरी निकासी नियन्त्रणका लागि गस्ती परिचालन गरिएको साथै वन क्षेत्रबाट हुन सक्ने अबैध चोरी सिकारी तथा चोरी निकासी नियन्त्रणका लागि डिभिजन वन कार्यालय, सव डिभिजनजन वन कार्यालय र सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघका पदाधिकारीहरु समेत संयुक्त गस्ती परिचालन गरिएको थियो ।

४.१.११ वन, वन्यजन्तु, अतिक्रमण, चोरी निकासी तथा चोरी सिकारी नियन्त्रण सम्बन्धि प्रचारप्रसार (का.शि.नं. ११.४.१७.३७)

प्रचार प्रसारको सामाग्री निमार्ण तथा वितरण गरि वन, वन्यजन्तु तथा जैविक विविधताको संरक्षण र व्यवस्थापन, वन पैदावारको चोरि निकासी नियन्त्रण, वन्यजन्तुको चोरी सिकारी नियन्त्रण, अतिक्रमण नियन्त्रण लगायतका कार्यहरु गर्ने मुख्य उदेश्य रहेको यस कार्याक्रमबाट जिल्लामा रहेका आठ वटा एफ.एम रेडियोबाट निरन्तर मानव वन्यजन्तु द्धन्द्धका कारक, वन्यजन्तुबाट वच्ने उपाय तथा डढेलो लाग्नुका कारण

तथा नियन्त्रणका उपायका सम्बन्धि बर्ष भरी सचेतनामुलक प्रसारण, आ.व. २०८२/०८३ को बार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तयारी तथा प्रकाशन लयातका प्रचारात्मक गतिविधि संचालन गरिएको ।

४.१.१२ प्रदेश स्थापना दिवश, सिमसार दिवश,राष्ट्रिय वृक्षारोपण दिवश, जैविक विधिता दिवश, विश्व वातावरण दिस, वन्यजन्तु सप्ताह आदि (का.शि.नं. ११.४.१७.३८)

चालु आर्थिक वर्षमा जिल्लामा रहेको वन, वनस्पति, बन्यजन्तु, जलाधार, जैविक विविधता, सिमसार, वातावरण, जलवायु परिवर्तन लगायतका विषयमा विभिन्न विधि, प्रकृया र माध्यमबाट प्रचारप्रसार गरी तिनिहरुको संरक्षण र व्यवस्थापनका लागि राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय स्तरमा मनाइने विभिन्न दिवशहरु मनाउने उदेश्य राखी स्वीकृत भएको यस कार्यक्रमबाट चालु आ.व.मा समेत मनाइएको थियो । जस अन्तर्गत धुपी, गुलमोहर, कल्की फुल, कपुर लगायतका बहुउपयोगी र बहुमुल्य प्रजातिहरुको वृक्षारोपण गरिएको ।

४.२. जडिबुटी तथा गैह्रकाष्ठ वन पैदावार विकास कार्यक्रम (ब.उ.शि.न. ३२९०००१३)

खाली, सार्वजनिक, नदी उकास क्षेत्र तथा निजि आवादीमा जडिबुटि खेतिको विकास र विस्तार गरी स्थानिय, प्रदेश र राष्ट्रिय अर्थतन्त्रमा योगदान पुर्‍याउदै हरित रोजगारी श्रृजना गरी गरिवी निवारण तथा हरियाली प्रवर्द्धन गर्न यस ब.उ.शि.न.मा उपलब्ध बजेटबाट बहुउपयोगी बिरुवा उत्पादन, जडिवुटी तथा गैह्रकाष्ठ वन पैदावारको खेती विस्तार प्रवर्द्धन तथा बजारीकरण सम्बन्धी तालिम गराउने कार्य सम्पन्न गरिएको छ । यस कार्यक्रम अन्तर्गत तेजपातको खेती विकास तथा प्रवर्द्धन कार्यक्रम अन्तरगत तेजपात लगायतको विभिन्न जडिवुटी जन्य प्रजातीका विरुवा उत्पादन कार्य तथा टिमुर खेती विकास तथा प्रवर्द्धन कार्यक्रम अन्तरगत टिमुरको विरुवा खरीद गरी वितरण निजी कृषक तथा सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहलाई वितरण गरिएको थियो । यस कार्यक्रममा जम्मा २२ लाख पचास हजार विनियोजन गरेकोमा १६ लाख १४ हजार ५१६ खर्च भएको थियो । यस कार्यक्रममा विनियोजित जम्मा रकम रु २२ लाख पचास हजार मध्ये ७९.५० प्रतिशत वित्तिय प्रगति भएको थियो ।

४.३. वन क्षेत्र भित्रका खोला-खोल्सी व्यवस्थापन कार्यक्रम (ब.उ.शि.न. ३२९०००१५)

वन क्षेत्र भित्र रहेका खहरे तथा खोलामा ढुङ्गा, गेग्रर थुप्रदै गई वनक्षेत्रमा रेलिनबाट नियन्त्रण गर्न, खहरेको किनारा संरक्षण गर्न, सिल्ट ट्र्याप गर्न तथा पानी रिचार्ज गर्न खहरेको शिर देखि आवश्यक ठाँउमा पोखरी निर्माण गर्न र यस क्रममा उत्पादन हुने नदीजन्य पदार्थको संकलन र विक्रि वितरण गर्ने उदेश्य रहेको यस कार्यक्रमबाट अर्घाखाँची जिल्लाको चुरे क्षेत्रमा पर्ने लुङग्री, घौवा, गुडरुङ्ग र धिरिखोला आदीमा जम्मा भएको ढुङ्गा, ग्रेगरका कारण वन क्षेत्र किनार कटान गरि वन क्षेत्र वा मानव वस्तीमा प्रवेश गरी विपत्ती निमत्याउने आँकल गरी उक्त खोलाहरुबाट नदीजन्य पदार्थ संकलन कार्यको वातावरणीय परिक्षण अन्तर्ग संक्षिप्त वातावरणीय परिक्षण प्रतिवेदनको कार्यसुचि तयार भई लुम्बिनी प्रदेश वन तथा वातावरण मन्त्रालयको स्वीकृति पश्चात स्वीकृत कार्यसुचिको अधिनमा रही संकलन कार्यबाट वातावरणीय, आर्थिक तथा सामाजिक—सांस्कृतिक

क्षेत्रमा पर्न सक्ने सकारात्मक तथा नकारात्मक असरहरुको पहिचान गरि सकारात्मक असरहरु बढावाका लागि संचालन गरिने कार्यक्रम तथा नकारात्मक असरहरु न्युनिकरणका लागि संलान गरिने कार्यक्रमहरु सहितको संक्षिप्त वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन प्रदेश वातावरण संरक्षण ऐन, २०७७ र प्रदेश वातावरण संरक्षण नियमावली, २०७७ को अधिनमा रही तयार गरिएको प्रतिवेदन र स्वीकृत कार्यविधिको अधिनमा रही धिरीखोलाको कार्यक्षेत्र रहेको धिरिखोला सामुदायिक वन, गुडरुङ्ग खोलाको कार्यक्षेत्रमा पर्ने गैडे सामुदायिक वन उपभोक्ता समुह मार्फत आ.व.२०८१/०८२ मा नदिजन्य पदार्थको संकलन गरी घाटगदी गरीएको ५,६२,१६२ घनफिट लिलाम बिक्री भएको छ । आ.व.०८२/०८३ मा ७ वटा खोला खोल्सीको संक्षिप्त वातावरणीय अध्यय प्रतिवेदन तयार भइ ५ वटा समुहसँग सम्झौता भएकोमा विश्वव्यापी इन्धनको महँगी तथा छोटो संकलन अवधिका कारण नदिजन्य पदार्थको संकलन गर्न नसकिएको ।

४.४ कृषि वन तथा वृहत्तर हरियाली प्रवद्र्धन कार्यक्रम (ब.उ.शि.न. ३२९०००१८)

खाली, सार्वजनिक, नदी उकास क्षेत्र तथा निजि आवादीमा आदी क्षेत्रमा हरियाली प्रवर्द्धनको गर्ने गरी गुणस्तरी विरुवा उत्पादनको लागी नर्सरी निर्माण, पुराना नर्सरीहरुको मर्मत संभार, गुणस्तरीय विरुवा उत्पादा तथा वितरण तथा वृक्षारोपण कार्यलाई प्रभाकारी तल्याउन वृक्षारोपण योजना तगारी गरी सोहि योजना अनुसार वृक्षारोणका कार्यकहरु गर्न यस ब.उ.शि.न.मा तोकिएकोमा अधिकांश कार्यक्रमहरु सम्पन्न भएको साथै चालु आर्थिक बर्षमा यस कार्यक्रम संचालन गर्न कुल ३५ लाख ४४ हजार बजेट व्यवस्था भएकोमा करिब कुल २२ लाख ५० हजार बजेट खर्च भएको थियो । यस कार्यक्रममा व्यवस्था भएको बजेटबाट समग्रमा वित्तीय प्रगती ६३.४९ प्रतिशत रहेको थियो । कार्यक्रम अनुसारका मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरु तथा उपलब्धीहरु निम्नानुसार रहेका छन ।

४.४.१ नर्सरी मर्मत/ स्तरोन्नति

डिभिजन वन कार्यालयबाट संचालित डिभिजन वन नर्सरी, मालारानी-छत्रदेवको वन नर्सरी, पाणिनी दुर्गाफाँट वन नर्सरी भुमिकास्थान वन नर्सरी र डोहोटे वन नर्सरी स्तरोन्नतिका लागि सेड हाउस निर्माण तथा नर्सरी विरुवा उत्पादन कार्यको लागि मदरवेद निर्माण कार्य सम्पन्न गरिएको ।

४.४.२ आगामी बर्षका लागि विरुवा उत्पादन

डिभिजन वन कार्यालयबाट संचालन हुने वृक्षारोपण कार्यलाई प्रभाकारी बनाउदै विरुवाको Survival Rate अधिकतम बनाउन परिपक्क विरुवा उत्पादन गरी वितरण गर्ने उदेश्यका साथ संचालित यस कार्यक्रमबाट डिभिजन वन कार्यालयका तपशिलमा उल्लेखित नर्सरीहरुमा जडिबुटी, वनजन्य, डाँलेघास, सौन्दर्यमुलक ढिलो बढ्ने प्रजातिका विरुवा उत्पादन उत्पादन गरिएको ।

तालिका १७ बहुबर्षिय विरुवा उत्पादनको विवरण

सि.न.	नर्सरी	ठेगाना	जिम्मेवार कर्मचारी
१	डिभिजन वन नर्सरी	सन्धिखर्क-१०	ब.अ. केशर खडका
२	दुर्गाफाँट वन नर्सरी	पाणिनी-३	ब.फ.दिपक पाण्डे
३	भुमिकास्थान वन नर्सरी	भुमिकास्थान-८	ब.ब.अ राम बहादुर घलान
४	मथुरा वन नर्सरी	छत्रदेव-३	ब.ब.अ. मनोज चौधरी
५	खन वन नर्सरी	मालारानी ४	ब.ब.अ. मनोज चौधरी
६	डोहोटे वन नर्सरी	शि.न.पा.१२	ब.ब.अ.अर्जुन प्रसाद चापागाइ

४.४.३ चालु आ.व.को लागि विरुवा उत्पादन

जिल्लामा खाली रहेको निजि, सार्वजनिक तथा सामुदायिक क्षेत्रहरुमा स्थानिय मागका आधारमा विभिन्न प्रकारका वनजन्य, जडिबुटी, डाँलेघाँस तथा सौन्दर्यमुलक प्रजातिका विरुवा उत्पादन गरी सोही आर्थिक वर्षमा नर्सरीबाटै वितरण गर्ने गरि तपसिलमा उल्लेखित नर्सहरीहरुमा विरुवा उत्पादन गरी वितरण गरिएको । विस्तृत विवरण अनुसुची २ मा रहेको ।

तालिका १८ एक बर्षिय विरुवा उत्पादनको विवरण

सि.न.	नर्सरी	ठेगाना	जिम्मेवार कर्मचारी
१	डोहोटे वन नर्सरी	शितगंगा-१२	ब.ब.अ. अर्जुन चापागाइ
२	दुर्गाफाँट वन नर्सरी	पाणिनी-३	ब.फ. दिपक पाण्डे
३	भुमिकास्थान वन नर्सरी	भुमिकास्थान-८	ब.ब.अ. राम बहादुर घलान
४	मथुरा वन नर्सरी	छत्रदेव-३	ब.ब.अ मनोज चौधरी
५	मालारानी वन नर्सरी	मालारानी-४	ब.ब.अ मनोज चौधरी
६	डिभिजन वन नर्सरी	सन्धिखर्क-१०	ब.अ. केशर खडका

४.४.४ गत वर्षका विरुवा स्याहार संभार

आ.व. ०८०।०८१ र ०८१/०८२ को स्वीकृत बार्षिक कार्यक्रमबाट जिल्लाका विभिन्न स्थानमा रहेका डिभिजन वन कार्यालयबाट संचालित नर्सरीमा उत्पादन भएका बहुबर्षिय विरुवाहरुको स्याह संभार गरी गुणस्तरीय विरुवा तयार गर्ने तथा वृक्षारोपण कार्यलाई प्रभाकरी बनाउन तपसिलमा उल्लेखित नर्सरीहरुलाई विरुवा स्याहास संम्भारको लागि रकम खर्च गरिएको ।

तालिका १९ अल्या भै आएका विरुवाको स्याहार संभारको विवरण

आ.व.२०८१/२०८२ मा उत्पादन भइ अल्या भइ आएका एक वर्षे विरुवा

सि.नं.	किसिम	संख्या	वितरण संख्या		कैफियत
१	काष्ठ जन्य	१५८३५३	७६५००	कृषि वन तथा बृहत्तर हरियाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	
२	जडिवुटी विरुवा	५४३००			
३	फलफूल	०			
४	सौन्दर्य प्रदायक	०			
	जम्मा	२१२६५३			

आ.व.२०८१/२०८२ मा उत्पादन भइ अल्या भइ आएका बहु वर्षे विरुवा

सि.नं.	किसिम	संख्या	वितरण संख्या		कैफियत
१	काष्ठ जन्य	१७३७३	८८७९०	कृषि वन तथा बृहत्तर हरियाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	
२	जडिवुटी विरुवा	८६११६			
३	फलफूल	०			
४	सौन्दर्य प्रदायक	०			
	जम्मा	१०३४८९			

४.४.५ घुम्ति विरुवा वितरण र रोपण सहजीकरण विशेष अभियान

भौगोलिक हिसाबले टाढा रहि नियमित सेवा प्रवाहबाट बञ्चित अर्घाखाँची जिल्लाका सामुदायिक वन उपभोक्ता समुह, स्थानिय बासिन्दा तथा निज वन दर्ता रहेका स्थानिय बासिन्दाहरुलाई खालि तथा प्रति तथा वन क्षेत्रको अनुत्पादन क्षेत्रमा विरुवा रोपणका लागि इच्छुक तर आर्थिक रुपमा कमजोर समुहरुलाई विक्षारोपण सहजिकरणका लागि सम्बन्धित स्थानमा विरुवा ढुवानी तथा रोपण विधि र प्रकृया वारे स्थलगत रुपमा अभिमुखिकरण कार्यक्रमहरु संचालन गरिएको थियो ।

४.५ राष्ट्रिय वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम (ब.उ.शि.न. ३२९९११२३)

वन तथा वन्यजन्तुको संरक्षण र विकासका लागि बढ्दो वन अतिक्रमण नियन्त्रण, वन्यजन्तुका लागि पानीको स्रोत व्यवस्थापन र सम्वर्द्धन प्रणालीमा आधारित सामुदायकि वन उपभोक्ता समुहको कार्ययोजना नविकरण गर्न यस ब.उ.शि.न.मा तोकिएकोमा अधिकांश कार्यक्रमहरु सम्पन्न भएको साथै चालु आर्थिक बर्षमा यस कार्यक्रम संचालन गर्न कुल १४ लाख मात्र बजेट व्यस्था भएकोमा करिब कुल १० लाख ३३ हजार बजेट खर्च भएको थियो । यस कार्यक्रममा व्यवस्था भएको बजेटबाट समग्रमा वित्तीय प्रगती ७३ र भौत्तिक प्रगती ९९ प्रतिशत रहेको थियो ।यस शिर्षकमा विनियोजित वजेट मध्य अतिक्रमण नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन शिर्षकमा विनियोजित वजेत भने खर्च भएन । कार्यक्रम अनुसारका मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरु तथा उपलब्धीहरु निम्नानुसार रहेका छन ।

४.५.१ वन्यजन्तुको लागि पानीको स्रोत व्यवस्थापन

डिभिजन वन कार्यालयबाट संचालन हुने कार्यक्रम मध्य वन्यजन्तुको लागि उपयुक्त पानीको स्रोत व्यवस्थापन अन्तरगत सन्धिखर्क नगरपालिका अन्तरगतका २ वटा वन्यजन्तुमैत्री पानी पोखरीको निर्माण सम्पन्न गरिएको छ । यसबाट वन्यजन्तुको लागि गर्मीयाममा पानीको स्रोत उपलव्धता सहजहुने अपेक्षा गरिएको छ ।

४.५.२ सामुदायिक वनको कार्ययोजना नविकरण

यस जिल्लामा आर्थिक स्रोत कम रहेका सामुदायिक वनहरुको कार्ययोजना नविकरण गर्न सम्बर्द्धन प्रणालीमा आधारित सामुदायिक वनको कार्ययोजना नविकरणका लागि शितगंगा सव डिभिजन वन कार्यालय अन्तरगत रहेका जनप्रिय, भूकुटी कालिका र ऐरावती सामुदायिक वनको कार्ययोजना नविकरण गरिएको।

४.६ जडिबुटी विकास कार्यक्रम (ब.उ.शि.न. ३२९९११२५)

महत्वपूर्ण जडिबुटीका श्रोतहरुको दीगो संरक्षण, व्यवस्थापन गरी यसको संकलनबाट जिविकोपार्जन गर्दै आएका विपन्न तथा पिछडिएका वर्गलाई खेति विस्तार र उद्यम विकासमा संलग्न गराई गरिवी निगारण र समतामुलक विकास गर्ने गरी संचालित यस ब.उ.शि.न.मा तोकिएकोमा सम्पूर्ण कार्यक्रमहरु सम्पन्न भएको साथै चालु आर्थिक बर्षमा यस कार्यक्रम संचालन गर्न कुल ५३ लाख बजेट व्यस्था भएकोमा करिब कुल १५ लाख ७३ हजार ६०६ मात्र बजेट खर्च भएको थियो । यस कार्यक्रममा व्यवस्था भएको बजेटबाट समग्रमा वित्तीय प्रगती २९.६९ र भौत्तिक प्रगती ९९ प्रतिशत रहेको थियो । स्थानीय तहको सहकार्यमा जडिबुटी संकलन तथा प्रशोधन केन्द्र स्थापना र संचालन, भूमिकास्थान न पा ९ अर्घाखाचीको लागि प्रस्ताव आह्वान गरिएकोमा कुनै पनि प्रस्ताव नआएकोले कार्यसम्पन्न हुन नसकेको । कार्यक्रम अनुसारका मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरु तथा उपलब्धीहरु निम्नानुसार रहेका छन ।

४.६.१ प्राकृतिक रुपमा रहेका जडिबुटीको संरक्षण तथा व्यवस्थापन

राष्ट्रिय वनमा रहेका प्रकृतिक जडिबुटीहरुको संरक्षण तथा व्यवस्थापन गर्ने उद्धेश्य रहेको यस कार्यक्रमबाट पाणिनी-३ स्थित नवदुर्गा भवानी र कालिकादेवी सामुदायिक वनमा रहेको प्राकृतिक तेजपातको वनको संरक्षण तथा व्यवस्थापन कार्यमा प्राकृतिक तेजपातका विरुवाहरुको संरक्षण, खाली स्थानमा वृक्षारोपण अनावश्यक अन्यजातको विरुवाहरु सरसफाइ गरी करिब ६ हेक्टर वनक्षेत्रमा तेजपात प्रवर्द्धनको कार्यहरु संचालन गरिएको ।

४.६.२ पकेट क्षेत्रमा जडिबुटी खेति विस्तार

टिमुर तथा तेजपात पकेट क्षेत्रको रुपमा विकास गर्ने उदेश्य रहेको यस कार्यक्रमबाट जडिबुटी फोकल टिमबाट तथा विगतका बर्षहरुमा र प्राकृतिक रुपमा पाइने जडिबुटी समेतलाई आधार मानि पाणिनी-३ स्थित नवदुर्गा भवानी र कालिकादेवी सामुदायिक वनमा रहेको प्राकृतिक तेजपातको प्रजातिका विरुवाहरुको रोपण तथा विस्तार कार्य सम्पन्न गरिएको ।

४.६.३ कृषि वन प्रणाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम

विगत केही बर्षदेखि संचालित कृषि वन प्रणाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम अन्तरगत शितगंगा नगरपालिकाका स्थानीय सामुदायिक वन उपभोक्ता समुह तथा निजी कृषकहरुलाई आँप र लिचीका ११८३० गोटा विरुवा खरिद तथा ढुवानी गरी वितरण गरिएको ।

४.७ वातावरण तथा जलवायु अनुकुलन कार्यक्रम (ब.उ.शि.न. ३२९०००१६)

यस कार्यक्रम अन्तरगत विनियोजित कुल १२ लाख रकम मध्य करिब ११ लाख ८३ हजार रुपैया खर्च भएको थियो । यस शिर्षकमा विनियोजित रकम स्वच्छ वातावरण एवं कार्यालय सौन्दर्यीकरण गरिएको । वर पिपल चौतारा व्यवस्थापन भूमिकास्थान न.पा. २ ढाकावाङ, भूमिकास्थान न.पा.९ ढिकुरा र सन्धिखर्क न.पा.११ धरमपानीमा गरी ३ वटा नयाँ चौतारा व्यवस्थापन गरिएको । मालारानी गा.पा. ९ अन्तरगको सूर्य मा.वि. र स.न.पा. ९ अर्घारजिस्तल मा.वि. मा स्कुल वन वगैचा निर्माण गरिएको छ ।

४.८ सम्वृद्धिको लागि वन कार्यक्रम (ब.उ.शि.न. ३२९९११२१)

यस कार्यक्रममा अन्तरगत कुल २ करोड ३४ लाख ५० हजार रुपैयाँ विनियोजन भएकोमा २ करोड २३ लाख ३६ हजार ७७१ रुपैयाँ खर्च भएको थियो । यस कार्यक्रम अन्तरगत गुणस्तरीय विरुवा उत्पादन, आगलागी नियन्त्रणको लागि ५ वटा एयर ब्लोवर खरीद, वन क्षेत्र अनुगमनको लागि १ वटा ड्रोन खरीद शितगगा नगरपालिका अन्तरगतका सामुदायिक वनको लागि ७ वटा मध्य शितगंगा न.पा. ११ अन्तरगतका कालिदमार, गैडे, प्रगतिशिल, घौवामहिला सामुदायिक वन र शि.न.पा. १४ अन्तरगतका ढाव, देउराली र मुसिवान सामुदायिक वनमा कटान मुछ्यानबाट उत्पादन हुने काठदाउरा सुरक्षित राख्नको लागि सुधारिएको घाटगद्दी निर्माण गरिएको छ । सामुदायिक वनको वन सम्बर्द्धन प्रणालीमा आधारित कार्ययोजना निर्माण, टिम विल्डिङ गोष्ठी वन डढेलो नियन्त्रण दस्ता परिचालन लगायतको कार्यमा खर्च गरिएको थियो ।

अनुसुची १ विरुवा उत्पादन तथा वितरण सम्बन्धि विवरण

१. आ.व.२०८२/२०८३ मा उत्पादन भएका एक वर्षे विरुवा

सि.नं.	किसिम	संख्या	वितरण संख्या	स्रोत	कैफियत
१	काष्ठ जन्य	४४५२०	४५६००	समृद्धिको लागि वन कार्यक्रम	
२	जडिवुटी विरुवा	५६७९०			
३	फलफूल	०			
४	सौन्दर्य प्रदायक	३५६१			
	जम्मा	१०४८७१			

२. आ.व.२०८२/२०८३ मा उत्पादन भएका बहु वर्षे विरुवा

सि.नं.	किसिम	संख्या	वितरण संख्या	स्रोत	कैफियत
१	काष्ठ जन्य	४१०१०	६०३००	समृद्धिको लागि वन कार्यक्रम	
२	जडिवुटी विरुवा	६०३००			
३	फलफूल	०			
४	सौन्दर्य प्रदायक	९७०			
	जम्मा	१०२२८०			

३. आ.व.२०८१/२०८२ मा उत्पादन भइ अल्या भइ आएका एक वर्षेविरुवा

सि.नं.	किसिम	संख्या	वितरण संख्या	स्रोत	कैफियत
१	काष्ठ जन्य	१५८३५३	७६५००	कृषि वन तथा बृहत्तर हरियाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	
२	जडिवुटी विरुवा	५४३००			
३	फलफूल	०			
४	सौन्दर्य प्रदायक	०			
	जम्मा	२१२६५३			

४. आ.व.२०८१/२०८२ मा उत्पादन भइ अल्या भइ आएका बहु वर्षे विरुवा

सि.नं.	किसिम	संख्या	वितरण संख्या	स्रोत	कैफियत
१	काष्ठ जन्य	१७३७३	८८७९०	कृषि वन तथा बृहत्तर हरियाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	
२	जडिवुटी विरुवा	८६११६			
३	फलफूल	०			
४	सौन्दर्य प्रदायक	०			
	जम्मा	१०३४८९			

५ . आव २०८२।०८३ मा खरिद भइ वितरण भएका बिरुवा बिबरण						
सिनं	**विरुवाको विवरण**			**बितरण भएको संख्या**	**स्रोत**	**कैफियत**
	नेपाली नाम	**वानस्पतिक नाम**	**संख्या**			
1	टिमुर	*Zanthoxylum armatum*	३००००	३००००	पहाडी क्षेत्रमा टिमुर बिकास कार्यक्रम तथा रेड कार्यान्वय केन्द्र	
2	आप	*Mangifera indica*	७४३०	७४३०	कृषि वन प्रबर्द्धन कार्यक्रम	
3	लिचि	*Litchi chinensis*	४४००	४४००	कृषि वन प्रबर्द्धन कार्यक्रम	
		जम्मा	**४१८३०**	**४१८३०**		

आ.व. २०८२/०८३ मा बृक्षारोपण गरिएको बृक्षारोपण क्षेत्रको विवरण

सि. नं.	बृक्षारोपण क्षेत्र		क्षेत्रफल (हे.)	बृक्षारोपण गरिएको बिरुवा प्रजाति	कैफियत
	सब-डिभिजन	पालिका			
१	मालारानी छत्रदेव	मालारानी गा पा ४	१.१	टिमुर, तेजपात, अमला,	जलकाडाँ सा.व.उ.स.
२	मालारानी छत्रदेव	मालारानी गा पा ४	१.२५	टिमुर, तेजपात, चिउरी,	शिद्धकालिका सा.व.उ.स.
३	मालारानी छत्रदेव	मालारानी गा पा १	१.१	टिमुर, तेजपात	अमरावती सा.व.उ.स.
४	पाणिनी	पाणिनी गा पा ७	३	टिमुर, तेजपात, अमला	मालिका सा.व.उ.स.
५	पाणिनी	पाणिनी गा पा १	२	टिमुर, तेजपात	पाणिनी सा.व.उ.स.
६	पाणिनी	पाणिनी गा पा ८	१	अम्बा, चिउरी	देउराली सा.व.उ.स.
७	पाणिनी	पाणिनी गा पा ७	१	चिउरी, तेजपात	भगवती सा.व.उ.स.
	जम्मा		१०.४५		

अनुसुची २ बेरुजु सम्बन्धी विवरण

सि. नं.	आ.ब.	बेरुजुको किसिम				कैफियत
		नियमित गर्नुपर्ने	असुल उपर गर्नुपर्ने	पेश्की बेरुजु	जम्मा	
१	२०७७/०७८ सम्मको	२०,६२,११२.९	१,९६,८२४.३०	८५,९३,१०२.३०	१,०८,५२,०३९.४०	पर्यटन कार्यक्रम तर्फको निर्माण व्यवसायी, कर्मचारी तथा उपभोक्ता समुहलाई उपलब्ध गराएको पेश्की रु.६३,५२,२८७/- म्याद भित्र नै पे.फ. गरी सम्परिक्षणको लागि आ.ब.२०७८।०७९ मा डोर सामु पेश
२	२०७८/०७९	२९,०५,७६०	०	०	२९,०५,७६०	पर्यटन काज रु.१४०५७६०/- र प्रगतिशिल सा.ब. को फायरलाइन निर्माणमा जनश्रमदान contribution को रेकर्ड नभएको रु.१५०००००/-
३	२०७९/०८०	०	४,६५,८६४	०	४,६५,८६४	उक्त बेरुजुमध्ये जामुनेपानी सा.ब. पार्क निर्माण तर्फ रु.३९१५/- र धरौटी तर्फ रु.२३७९४९/- गरी रु.२४१८६४/- दाखिला भइ सम्परिक्षण हुन बाकी
४	२०८०/०८१	२३५७०	0	0	२३५७०	सामाग्रि खरिद तर्फ अमृता स्टार्सलाई भुक्तानी रु.13050/- र होटेल भुक्तानी तर्फको रु.10520/-
५	२०८१/०८२	५००,०००	१५०००	०	५१५,०००	वन्यजन्तुको राहत रकम बढी भएकोले १५००० असुल उपर र मानव वन्यजन्तुको कार्यसम्पन्न प्रतिवेदनमा मिति र दस्तखत नभएकोले रु ५०००००/- नियमित गर्नुपर्ने
	कुल जम्मा	९९१४४२.९०	६७७६६८.३०	८५९३१०२.३०	१४७६२२३३.४०	

वन क्षेत्र भित्रका खोलाखोल्सी व्यवस्थापन

- यस डिभिजन वन कार्यालय अन्तर्गत देहाय बमोजिमको खोलाखोल्सी व्यवस्थापन गरि देहाय बमोजिमको नदिजन्य पदार्थ उत्पादन भएको (स्वीकृत संक्षिप्त वातावरणिय अध्ययन प्रतिवेदन बमोजिम)

सि.नं.	व्यवस्थापन गरिने खोलाको नाम र ठेगाना	व्यवस्थापन क्षेत्र (वर्ग मिटर)	संकलन गर्न स्वीकृत परिमाण (घ.मि.)	चालु आ.ब.मा संकलन भएको परिमाण (घ.मि.)	अनुमानित राजश्व आम्दानी रु
१.	भंगला खोला, शितगंगा न.पा.१३	५४४४	५४८९.७५	५३९४	१७१४३८२
२.	गुडरुङ्ग खोला, शितगंगा न.पा. ११	८२८९	११९३०.७५	१०४६८	३३२७०६६
	जम्मा	**१३७३३**	**१७४२०.५**	**१५८६२**	**५०४१४५८**

अनुसुची ३ सम्बर्द्धन प्रणालीमा आधारित कार्यक्रमको प्रगति

सि.नं.	सब-डिभिजन	आ.व. २०८१।०८२ सम्म		आ.व. २०८२।०८३		जम्मा		कैफियत
		सामुदायिक वन संख्या	क्षेत्रफल हे.	सामुदायिक वन संख्या	क्षेत्रफल हे.	सामुदायिक वन संख्या	क्षेत्रफल हे.	
१	पाणिनी	३	२३६८	६	२२३.७१३५	९	२५९१.७१	
२	भुमिकास्थान	८	९०८.२३	९	६८७.९४	१७	१५९६.१७	
३	मालारानी छत्रदेव	२	२०१.२९	१५	५८०.६९	१७	७८१.९८	
४	सन्धिखर्क	५	३६९.४६	८	४८४.२९	१३	८५३.७५	
५	वाणगंगा	८	१३०४.६४१	६	१६८४.९८	१४	२९८९.६२	
६	शितगंगा	१७	३९०५.०४	९	२६८४.२७	२६	६५८९.३१	
	जम्मा	**४३**	**९०५६.६६१**	**५३**	**६३४५.८८**	**९६**	**१५४०२.५४**	

अनुसुची ४ वन पैदावार उत्पादन सम्बन्धि विवरण

सि.नं.	उत्पादन										बिक्री वितरण								जम्मा मौज्दात (विगत आ.व.को अ.ल्या समेत)	
	सामुदायिक वन तर्फको अ.ल्या मौज्दात		चक्ला वनको उत्पादन		विकास आयोजना (विद्युत प्र.लाईन), तर्फको अ.ल्या मौज्दात		चालु आ.व.मासा.व. तर्फको उत्पादन आपूर्ति फिर्ता समेत		जम्मा उत्पादन		सामुदायिक वन तर्फको अ.ल्या मौज्दात		चक्ला वनको बिक्री		चालु आ.व.सा.व.को आपूर्ति फिर्ता समेत		जम्मा बिक्री			
	काठ क्यू.फि.	दाउरा च.	काठ क्यू. फि.	दाउरा च.	काठ क्यू.फि.	दाउरा च.	काठ क्यू.फि.	दाउरा च.	काठ क्यू.फि.	दाउरा च.	काठ क्यू.फि.	दाउरा च.	काठ क्यू.फि.	दाउरा च.	काठ क्यू.फि.	दाउरा च.	काठ क्यू.फि.	दाउरा च.	काठ क्यू.फि.	दाउरा च.
१	१०३९६४.४२	३०४.७५	९२२१.७९	४६.२५	१२८१७.७८	२५.००	२६८९८३.४५	७१२.४३	३९४९८७.४४	१०८८.४३	१०३९६४.४२	३०४.७५	४४८३.४९	०	१०९३२५.६६	३३४.७५	२१७७७३.५७	६३९.५	१७७२१३.८७	४४८.९३

नोट : बिक्री वितरण महलमा आन्तरिक खपत समेत समावेश भएको

नोट : चक्ला वन तर्फको कुल उत्पादन परिमाणमा लिलाम सदर भई निकासी हुन बाँकी रहेको परिमाण ४७३८.३० क्यू.फि.

ख. जिल्ला वन पैदावार अपूर्ति समिति

सि.नं.	प्रयोजन	घरधुरी संख्या	कुल परिमाण (क्यू.फि.)	समुह कोष (राजश्व र संकलन खर्च)	प्रदेश संचितकोष	मू.अ.क.	अ.आ.क.	समिति संचालन खर्च	कैफियत
१	घरकाज (नयाँ घर निर्माण)	४१	४३४८.०१	३८२७५४५.७८	१०००४०६.७३	६६३१०८.६२	७६५२५.५	२८८६७३.७३	
२	घर मर्मत	१३	८६७.२६	७७३२२८.०७	२०३६९२.५	१३४७०८.०९	१५६५०.५१	५९२५८.४४	
३	विकास निर्माण	१	१५०.८२	१६२४४०.७४	४४७४५.८	२८७५८.८३	३३१८.३३	१४०३६.१६	
४	दैवी प्रकोप (आगलागी/वाढी पहिरो)	२	१००.७१	२४९९९.७	२०५५.६४	४२५०.२१	४९०.४१	५६७६.५५	
	कुल जम्मा	**५७**	**५४६६.८०**	**४७८८२१४.२९**	**१२५०९००.६७**	**८३०८२५.७५**	**९५९८४.७५**	**३६७६४४.८८**	

प्राप्त आम्दानी तथा राजश्व विवरण

क्र. सं.	शिर्षक	प्राप्त रकम	कैफियत
१.	प्रदेश सचित कोषमा जम्मा भएको (१४२६४)	६०८७३५१४	प्रदेश संचित कोष
२.	मु.अ.कर	४७३८०४७७	संघिय कोष
३.	अ.आ.कर	५६२३४३८	
४.	वन क्षेत्रको अन्य आय	१६,७५,५४६/–	
	कुल जम्मा	११५५५२९७५	

यस अवधीमा सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहको कोषमा जम्मा भएको : १२७९६९९७३/-

वन अपराध नियन्त्रण तथा अतिक्रमण संबन्धी विवरण

- नयाँ अतिक्रमण नभएको ।
- राष्ट्रिय वन क्षेत्रहरुमा शसस्त्र वन रक्षकको दस्तावाट गस्तीकार्यलाइ नियमित गरीएको ।
- चालु आ ब को हालसम्म ३ वटा मुद्धा दर्ता भइ ११७८ क्यु.फि. काठ र १ वटा चेन:स वरामद भएको । १३ जना प्रतिवादिहरु पक्राउ परेको । ३ वटै मुद्धाको अदालतवाट फैसला भई सकेको ।

वन विकासका कृयाकलापहरु कार्यान्वयनबाट श्रृजित रोजगारीको विवरण

क्र. सं.	क्षेत्र	श्रृजित रोजगारी श्रमदिन	कैफियत
१	काठ दाउरा सकलन	२८२७००	काठ संकलन प्रति १०० क्यु.फि.का लागि ३३ जनाको दरले र ६७ चट्टा दाउरा संकलन हुदा
२	खोटो संकलन	४५५०	१ जना कामदारले १० महिनासम्म काम गरी १ सिजनमा औसतमा ६००० के.जि.सम्म उत्पादन गर्न सक्छ । (१ kg= 0.05m/ds) का दरले ५६१७७ के.जी.को
३	वन हेरालुहरु (श्रावण देखी पौष सम्म) ३ महिनाको	११२५०	कुल ४४५ सा.ब. मध्ये औसतमा १२५ सा.ब.ले प्रति सा.ब. १ जनाको दरले हेरालु
४	झाँडी सरसफाइ, गोडमेल, पहुच सडक मर्मत	६५४०	२८ वटा सा.ब.उ.स.मा सम्पन्न
५	बार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन	१०९७०	नर्सरी मर्मत सुधार
६	निजी आवादीको तथा सा ब को लिलाम काठदाउरा लोड अनलोड	१२९००	सा.ब.को काठदाउरा लिलाम बिक्रि हुँदा र निजि आवादिको काठदाउरा निकासी हुँदा (१ जनाले प्रति दिन करिव १०५ क्यु.फि काठ लो अनलोड गर्दा)
	जम्मा	**३२२३७० श्रमदिन**	

अनुसुची ५ कार्यालयबाट सम्पादित नविनतम कार्यक्रमहरु

बादर हेरालु परिचालन

बन डढेलो नियन्त्रण

रिचार्ज पोखरी निर्माण ६ वटा

डढेलो प्रभावति क्षेत्रमा पानीको व्यवस्थापनका लागि पोखरी निर्माण ९ वटा

कार्यालयलाइ डिजिटल बनाउने प्रयास

गुनासो दर्ता

हामी यि डिजिटल प्लाटफर्म छौं

Website:-
https://dfoarghakhachi.lumbini.gov.np/

Facebook
https://www.facebook.com/dfo.arghakhaanchi

Web Apps
https://www.appsheet.com/.../9def3a8e-3d6f-4362-9f74..

गुणासो तथा सुझाव दर्ता प्राणाली:-

https://docs.google.com/forms/d/1siXZRH8xWrqgSTVGGtwBG6hwL6HVDpxvwg/edit

टिमुर तेजपात रोपन अभियान

OnlineKhabar
1h

डिभिजन वन कार्यालय अर्घाखाँचीले जिल्लाभर टिमुर खेती प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यले ६० हजार टिमुरका बिरुवा नि:शुल्क वितरण सुरु गरेको छ।

ONLINEKHABAR.COM
अर्घाखाँचीमा टिमुर खेती अभियान, ६० हजार बिरुवा नि:शुल्क वितरण सुरु

६० हजार टिमुर र ३५ हजार तेजपात वितरण र रोपण भएको छ

२१ स्थानमा कार्यालयको गाडी मार्फत ढुवानी गरिएको

८ वटा समूहमा घाटगद्धी निर्माण

चकला वन

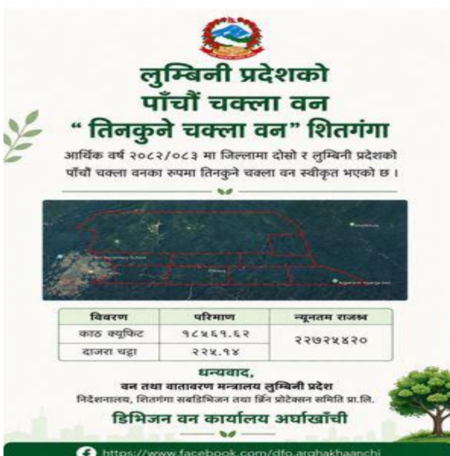

यस बर्षका लागि एउटा थप चकला वनको कार्ययोजना तयारीका लागि स्थान पहिचान गरि कार्य प्रारम्भ गरिएको

सबडिभिजन भवन निर्माण तथा स्तरउन्नती

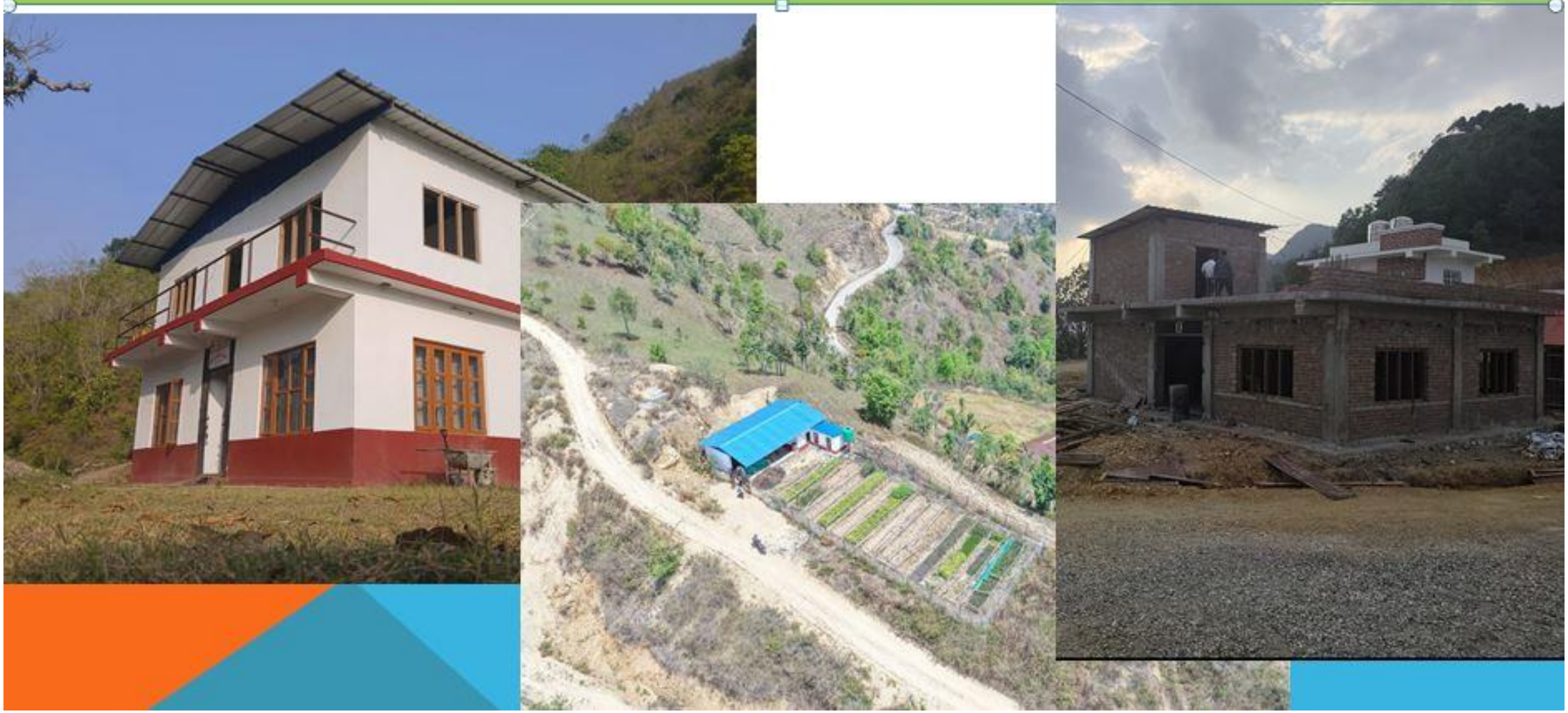

अनसुचि ६ सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहबाट विक्रि भएका काठ दाउराको विवरण

सि. नं.	सा.व.को नाम	ठेगाना	उत्पादन आ.ब.	लट नं.	निकासी विवरण		सकार रकम	समुह कोषमा जम्मा	प्रदेश संचित कोष	संकलन खर्च	मुल्य अभिवृद्धि कर	अग्रिम आयकर	बाह्य निकासी कर
					काठ क्यू.फि.	दाउरा चट्टा							
१	बग्यार रानिबासे झाके	शितगंगा २	०८०/०८१	१	९२४.१०	०.५	६९००००	५१७५००	१७२५००	१८०९५३	११३२२४	१३०६५	०
२	भालुटाकुरा उच्चडाँडा	भु.न.पा.७	०७९/०८०	१	३१४.१३	०	३१९१००	२३९३२५	७९७७५	५८४७०	४९०८५	५६६४	०
३	अंगेरपानी	शितगंगा १४	०८१/०८२	१	१४४७.२८	२	१११००००	८३२५००	२७७५००	३०५४९१	१८४०१४	३१२३२	०
४	मुसिवान	शितगंगा १४	०८१/०८२	१	१९६१.८६	५.७५	११८८०००	८९१०००	२९७०००	४६९२६९	२१५४४५	२४८६०	११३३००
५	सिमलघाट	भु.न.पा.४	०८१/०८२	१	१८२७.०२	०	३१८२९३	२३८७१९.७५	७९५७३.२५	३४१६५५	८५७९३	९८९९	०
६	घौवा महिला	शितगंगा ११	०८१/०८२	४	०	०	०	०	०	०	०	०	०
७	बासना	भु.न.पा.९	०८१/०८२	१	४९३.७	०	७५०४३	५६२८२.२५	१८७६०.७५	७४०५५	१९३८३	२२३६	०
८	बेलघारी	शितगंगा १२	०८०/०८१	१	१६०१.११	६.२५	९७५०००	७३१२५०	२४३७५०	४११३७५	१८०२२९	२०७९६	९१०००
९	घौवा महिला	शितगंगा ११	०८१/०८२	३	१४२१.३८	७	१३२५०००	९९३७५०	३३१२५०	३७४१०७	२२०८८४	२५४८७	०
१०	घौवा महिला	शितगंगा ११	०८१/०८२	४	१४३५.०८	७	१५३९०००	११५४२५०	३८४७५०	३७६५४४	२४९०२१	२८७३३	०
११	गैडे	शितगंगा ११	०८१/०८२	१	८४३.३२	९	८९१०००	६६८२५०	२२२७५०	२९१५७८	१५३७३५	१७७३९	७१४००
१२	बराहदह	शितगंगा ९	०८१/०८२	१	७७५.४१	५	४२२५००	३१६८७५	१०५६२५	३२१००७	८४९५६	९८०३	०
१३	लक्ष्मि महिला	शितगंगा ९	०८१/०८२	१	१४६४.०९	९.५	८१००००	६०७५००	२०२५००	४३७१०७	१६२१२४	१८७०७	०
१४	बुद्ध	शितगंगा १४	०८१/०८२	३	२६८३.३३	२०	२३२५०००	१७४३७५०	५८१२५०	८६२०८१	४१४३२१	४७८०६	७८५५५
१५	बुद्ध	शितगंगा १४	०८१/०८२	१	४१७९.३९	०	१७५१०००	१३१३२५०	४३७७५०	७७७३६७	३२८६८८	३७९२६	७८७३२
१६	बुद्ध	शितगंगा १४	८०/०८१	१	११६१.७१	१.७५	९९२५६२	७४४४२१.५	२४८१४०.५	१२५५५४	१४५३५५	१६७७२	०
१७	बुद्ध	शितगंगा १४	०८१/०८२	४	२७२७.५७	२०	२९००१००	२१७५०७५	७२५०२५	८७०३४२	४९०१५७	५६५५७	३२४३७०
१८	शंकरपुर	शितगंगा ११	०८१/०८२	३	३८२५.५५	०	३७५१०००	२८१३२५०	९३७७५०	६६९४७२	५७४६६१	६६३०७	०

सि. नं.	सा.व.को नाम	ठेगाना	उत्पादन आ.ब.	लट नं.	निकासी विवरण		सकार रकम	समुह कोषमा जम्मा	प्रदेश संचित कोष	संकलन खर्च	मुल्य अभिवृद्धि कर	अग्रिम आयकर	बाह्य निकासी कर
					काठ क्यू.फि.	दाउरा चट्टा							
१९	कालिदमार	शितगंगा ११	०८१/०८२	३	२०४२.८७	०	२२७५०००	१७०६२५०	५६८७५०	३५९५४६	३४२४९१	३९५१८	०
२०	कालिदमार	शितगंगा ११	०८१/०८२	१	१९४५.५३	४२	१८८१०००	१४१०७५०	४७०२५०	१०६४८१४	३८२९५६	४४१८७	०
२१	कालिदमार	शितगंगा ११	०८१/०८२	४	३०७०.१४	०	२४०००००	१८०००००	६०००००	५४०३४५	३८२२४५	४४१०५	२३५८००
२२	बेलघारी	शितगंगा १२	०८१/०८२	१	१७९०.३४	७.५	१५०५०००	११२८७५०	३७६२५०	४६९१२१	२५६६३६	२९६१२	१४२०००
२३	मैनाटाकुरा	शितगंगा ९	०८१/०८२	१	२२९६.९२	३.२५	१३८५०००	१०३८७५०	३४६२५०	४७७२०६	२४२०८७	२७९३३	०
२४	बेलदमार	शितगंगा ११	०८१/०८२	१	१५८६.७४	६.५	९९९०००	७४९२५०	२४९७५०	३८३१९२	१७९६८५	२०७३३	०
२५	तिनपोखरी	शितगंगा ९	०८१/०८२	१	२३६०.५	४.५	२००००००	१५०००००	५०००००	५०४२०५	३२५५४७	३७५६३	०
२६	जनजागरण	शितगंगा ५	०८१/०८२	१	१२२३.७	१	८५३०००	६३९७५०	२१३२५०	२४५७५९	१४२८३९	१६४८१	२९२५
२७	चाबेनेटा	शितगंगा ११	०७८/०७९	१	३३०.१६	०	२९००००	२१७५००	७२५००	८०८४५	४४३१०	५११३	०
२८	गैडे	शितगंगा ११	०८१/०८२	१	८४३.६२	९	८९१०००	६६८२५०	२२२७५०	२९१५७८	१५३७३५	१७७३९	७१४००
२९	दुलाहा खोला	शितगंगा १०	०८१/०८२	१	२२१६.८४	४	१५२१०००	११४०७५०	३८०२५०	४८२३३३	२६०४३३	३००५०	०
३०	बुद्ध	शितगंगा १४	०८१/०८२	२	२७२०.३६	४.५	२०७१०००	१५५३२५०	५१७७५०	५८७६६२	३४५६२६	३९८८०	०
३१	घौवा महिला	शितगंगा ११	०८१/०८२	१	१६७२.६	७	२०५५०००	१५४१२५०	५१३७५०	४१८८२३	३२१५९७	३७१०७	१०७२५०
३२	घौवा महिला	शितगंगा ११	०८१/०८२	२	१४३५.९१	९	२५१७७५७	१८८८३१७.७५	६२९४३९.२५	४११२९२	३८०७७६	४३९३६	२३६०८०
३३	कालिदमार	शितगंगा ११	०८१/०८२	२	२२०९.०७	०	२२८१०००	१७१०७५०	५७०२५०	३८८७९७	३४७०७४	४००७४	१०१५००
३४	शंकरपुर	शितगंगा ११	०८१/०८२	१	३४६१.२६	०	३५१७०००	२६३७७५०	८७९२५०	६०५७३१	५३५९५५	६१८४१	
३५	शंकरपुर	शितगंगा ११	०८१/०८२	२	३३८६.२५	०	३५०००००	२६२५०००	८७५०००	५९२५९५	५३२०३७	६१३८९	
३६	शंकरपुर	शितगंगा ११	०८१/०८२	४	३४१२.३१	०	३१५००००	२३६२५००	७८७५००	५९७१५५	४८७१३०	५६२०७	१५४९८१
३७	शंकरपुर	शितगंगा ११	०८१/०८२	५	३३९६.९५	०	३१०००००	२३२५०००	७७५०००	५९४४६७	४८०२८१	५५४१७	३१००००
३८	शंकरपुर	शितगंगा ११	०८१/०८२	६	३३६७.३२	०	३२०००००	२४०००००	८०००००	५८९२८१	४९२६०७	५६८३९	
३९	शंकरपुर	शितगंगा ११	०८१/०८२	७	२४७४.१९	७१	१३७५०००	१०३१२५०	३४३७५०	१६३९९८५	३९११९४८	४५२२५	
४०	धिरिखोला	शितगंगा १३	०८१/०८२	३	३४५०.४	१७	५१५१५००	३८६३६२५	१२८७८७५	९१३८४७	७८८४९५	९०९८०	४८६६७५
४१	मालिका	शितगंगा १४	०८१/०८२	१	११९७.४९	२	७५६०००	५६७०००	१८९०००	२५९०३५	१३१९५५	१५२२६	०

सि. नं.	सा.व.को नाम	ठेगाना	उत्पादन आ.ब.	लट नं.	निकासी विवरण		सकार रकम	समुह कोषमा जम्मा	प्रदेश संचित कोष	संकलन खर्च	मुल्य अभिवृद्धि कर	अग्रिम आयकर	बाहृय निकासी कर
					काठ क्यू.फि.	दाउ रा चट्टा							
४२	डोहोटे	शितगंगा १२	०८०/०८१	१	१३१७.५	०	९४८३५०	७११२६२.५	२३७०८७.५	२४६४१०	१५५३१३	१७९२१	९४८३१
४३	बाणगंगा	शितगंगा १४	०८१/०८२	१	५४३५.३९	५	४३५०५५१	३२६२९१३.२५	१०८७६३७.७५	९२५४२५	६८५८७७	७९१४०	०
४४	देउराली	सन्धिखर्क ४	०८२/०८३	१	१२९९.४	०	२९७८९८	०	५३९५८७	२४१६९८	७०१४७	८०९४	
४५	मुसिवान	शितगंगा १३	०८२/०८३	१	९२७०.२७	२१.८	५९९५०००	४४९६२५०	१४९८७५०	२४४६४२४	१०७१३८५	१२३६२१	३२४३००
४६	विरभान	शितगंगा ०७	०८२/०८३	१	१८१५.८९	४.२५	१५५४५६०	११६५९२०	३८८६४०	४०४६८९	२५४७०२	२९३८९	६६४००
४७	रमणीय	शितगंगा १४	०८१/०८२	१	३६५१.८६	०.७५	२५८१५००	१९३६१२५	६४५३७५	६९२८६७	४२५६६८	४९११६	६९२००
४८	लहरी	शितगंगा १३	०८२/०८३	१	२३८६.३	१९	१६८५६९३	१२६४२६९.७५	४२१४२३.२५	७८६४१६	३२१३७४	३७०८२	
४९	तिरतिरे महिला	शितगंगा ९	०८२/०८३	१	२६९८.८	३.७५	१९००००९	१४२५००६.७५	४७५००२.२५	५५९५०८	३१९७३८	३६८९३	
५१	झलझले	शितगंगा ११	०८२/०८३	१	१९२८.०३	५	१३५१०००	१०१३२५०	३३७७५०	४४४१८७	२३३३७४	२६९२८	
५२	धिरिखोला	शितगंगा १३	०८१/०८२	२	३२४७.५३	१७	५३११९२६	३९८३९४४.५	१३२७९८१.५	८७७५३३	८०४६३०	९२८४२	
५३	डोहोटे	शितगंगा १२	०८२/०८३	१	४८९८.२९	३०.८	८७६५९६६	६५७४४७४.५	२१९१४९१.५	१३६७९५९	१३१७४१०	१५२००९	०
५४	धाइरीचौर वेहोरे	सन्धिखर्क २	०८२/०८३	१,२	४०२९.८७	२.७५	६३८६१०	४७८९५७.५	१५९६५२.५	६५४३९५	१६८०९१	१९३९५	
५५	ढाव	शितगंगा १४	०८२/०८३	१	२८२३.७	१७	२१५१५५५	१६१३६६६.२५	५३७८८८.७५	८३३७७७	३८८०४०	४४७८०	
५६	हरियाली	शितगंगा १०	०८२/०८३	१	३१३४.४४	६.५	१६५१०००	१२३८२५०	४१२७५०	६९३६२१	३०४८०१	३५१६९	
५७	दुलाहा खोला	शितगंगा १०	०८२/०८३	१	१२९९.८२	०.७५	७१५०००	५३६२५०	१७८७५०	३०१९६८	१३२२०६	१५२५५	
५८	मैनाटाकुरा	शितगंगा १०	०८२/०८३	१	१५६६.३८	३.५	९०००००	६७५०००	२२५०००	३५४५९९	१६३०९८	१८८१९	
५९	गैडे	शितगंगा ११	०८२/०८३	१	४६६६.३९	१७	७६५२०००	५७३९०००	१९१३०००	१०८८६२०	११३६२८५	१३१११०	
६०	गोपालसिद्ध	पाणिनी १	०८२/०८३	१,२	१८०१.८२	०	३३५७२५	२५१७९३.७५	८३९३१.२५	३१५३२५	८४६३७	९७६६	८८७०
६१	मजुरेडाँडा	शितगंगा १२	०८२/०८३	१	६६५८.२८	२२.८	४७२५०००	३५४३७५०	११८१२५०	१६५१३५७	८२८९२७	९५६४६	
६२	पावर	शितगंगा १४	०८२/०८३	१	४९४९.७	३२	४७०२०००	३५२६५००	११७५५००	१४९५८६३	८०५७२३	९२९६८	२०४७००
६३	शंकरपुर	शितगंगा ११	०८२/०८३	४	२६८७.२१	२४	४६११९५१	३४५८९६३.२५	११५२९८७.७५	८७८२६२	७१३७२८	८२३५३	४४४६४५
६४	कुचुवादमार चक्ला वन	शितगंगा ११	०८२/०८३	१	१८३१.६५	०	२९५१०००	०	२९५१०००	३३७०२४	४२७४४५	४९३२५	

सि. नं.	सा.व.को नाम	ठेगाना	उत्पादन आ.ब.	लट नं.	निकासी विवरण		सकार रकम	समुह कोषमा जम्मा	प्रदेश संचित कोष	संकलन खर्च	मुल्य अभिवृद्धि कर	अग्रिम आयकर	बाहृय निकासी कर
					काठ क्यू.फि.	दाउरा चट्टा							
६५	कुचुवादमार चकला वन	शितगंगा ११	०८२/०८३	५	१४७७.५३	०	२०५१५५०	०	२०५१५५०	२७१८६६	३०२०४४	३४८५१	
६६	कुचुवादमार चकला वन	शितगंगा ११	०८२/०८३	६	११७४.३१	०	२२४२९५२	०	२२४२९५२	२१६०७५	३१९६७४	३६८८५	
६७	अंगेरपानी	शितगंगा १४	०८२/०८३	१	७६४४.९९	११	५०००० ११	३७५०००८.२५	१२५०००२.७५	१२१७३१५	८०८२५३	९३३६०	
६८	बाघमन्टे	शितगंगा १२	०८२/०८३	१	५२२५.११	२०.३	२३५५०००	१७६६२५०	५८८७५०	१३३९४०७	४८०२७३	५५४१७	२२८१५
६९	बेलपोखरी	भू.न.पा.६	०८२/०८३	१	१०६४.३१	०	१८६२३०	१३९६७२.५	४६५५७.५	१९९०२६	५००८३	५७७९	
७०	बेलपोखरी	भू.न.पा.६	०८२/०८३	२	६५४.१९	०	१०५५८१	७९१८५.७५	२६३९५.२५	१२२३३४	२९६२९	३४१९	
७१	प्रगतिशिल	शितगंगा ११	०८०/०८१	१	३३१२.२९	०	५३१३८५०	३९८५३८७.५	१३२८४६२.५	५४३२१६	७६१४१९	८७८५६	
७२	बेलघारी	शितगंगा १२	०७९/०८०	१,३, ४	३७२५.७४	०	५६२०००	४२१५००	१४०५००	६५९४९७.७५	१५८७८९.५१	१८३२१.८६	५६२००
७३	सन्धिखर्क धैरेनीपाखो	स.न.पा.१	०८२/०८३	१	४२८८.८१	१.५	६७६५८४	५०७४३८	१६९१४६	६७.५४७	१७५१२७	२०२०७	
७४	जुकेपाटा काफलखोला	स.न.पा.४	०८२/०८३	१	२८४८.२५	०	४४३००५	३३२२५३.७५	११०७५१.२५	४२७२३८	११३१३२	१३०५४	
७५	दुरपले	भू.न.पा.६	०८२/०८३	१	३३८.६७	०	६६००१	४९५००.७५	१६५००.२५	६३३३९	१६८१४	१९४०	६६००
७६	जावुने दमार	शितगंगा ११	०८२/०८३	१	३८१४.५	१९	३२५००००	२४३७५००	८१२५००	९२००९१	५४२११२	६२५५१	२३४१२०
७७	शंकरपुर	शितगंगा ११	०८२/०८३	२	४७६२.१५	९	५७११९५१	४२८३९६३.२५	१४२७९८७.७५	९८६३७५	८७७८२	१००४७५	५३७२१०
७८	बराहदह	शितगंगा ९	०८२/०८३	१	७८९.३५	४	४७५०००	३५६२५०	११८७५०	२७३७३१	२११२१५	२४३७१	
७९	दुरपले	भू.न.पा.६	०८२/०८३	२	१३३२.५	०	१३९९६५१	१०४९७३८.२५	३४९९१२.७५	२४९१६८	२१४३४६	२४७३२	
८०	घौवा महिला	शितगंगा ११	०८१/०८२	१	२२९६.६१	०	२९९९९५१	२२४९९६३.२५	७४९९८७.७५	४०८७९७	४४३१३७	५११३१	
८१	लम्ची	भू.न.पा.८	०८२/०८३	१	१२९७.०५	०	२२६१७१	१६९६२८.२५	५६५४२.७५	२४२५४८	६०९३४	७०३१	
८२	लम्ची	भू.न.पा.८	०८२/०८३	२	१४५७.६३	१	२४९६५१	१८७२३८.२५	६२४१२.७५	२९०७२७	७०२४९	८१०६	
८३	लम्ची	भू.न.पा.८	०८२/०८३	३	५५६.४	०	९८६५०	७३९८७.५	२४६६२.५	१०४०४७	२६३५१	३०४०	
८४	लम्ची	भू.न.पा.८	०८२/०८३	४	५३१.८२	१.५	९०५००	६७८७५	२२६२५	१२६६७५	२८२३३	३२५८	

सि. नं.	सा.व.को नाम	ठेगाना	उत्पादन आ.ब.	लट नं.	निकासी विवरण		सकार रकम	समुह कोषमा जम्मा	प्रदेश संचित कोष	संकलन खर्च	मुल्य अभिवृद्धि कर	अग्रिम आयकर	बाह्य निकासी कर
					काठ क्यू.फि.	दाउरा चट्टा							
८५	बेलदमार	शितगंगा ११	०८२/०८३	१	२२१०.७५	९.७५	१४४१०००	१०८०७५०	३६०२५०	५४४६३९	२५८१३३	२९७८५	
८६	उज्वल	भू.न.पा.७	०८२/०८३	१	१८८०.४९	०	३०५२३५	२२८९२६.२५	७६३०८.७५	३५१६५२	८५३९५	९८५३	
८७	सिमलघाट	भू.न.पा.४	०८२/०८३	२	७२२.५३	०	११३५२०	८५१४०	२८३८०	१३५११३	३२३२२	३७२९	
८८	भलायडाँडा	स.न.पा.२	०८२/०८३	२	१४३८.१५	०	२२४४८४	१६८३६३	५६१२१	२१५७२३	५७२२७	६६०३	
८९	भगवती	पाणिनी ७	०८२/०८३	१	२२४६.२२	०	३६१३५३	२७१०१४.७५	९०३३८.२५	३९३०८८.५	९८०७७.४	११३१६.६२	२९२२५
९०	शंकरपुर	शितगंगा ११	०८२/०८३	१	४५८७.२१	७	६३८७०००	४७९०२५०	१५९६७५०	९२१७६४	९५०१३९	१०९६३१	६२४७१५
	जम्मा				२१६०५४	६००	१७८१७००३०	१२७९६९९७३	५०४४१७४७	४८२६५४८८	२८८१३००९	३४२५०६७	५३२९७९९

अनुसुची ७ सरकारी जग्गा र भवनको विवरण

क. जग्गाको विवरण				ख. भवन/संरचनाको विवरण								
सि.नं.	ठेगाना	कि.नं.	क्षेत्रफल हे.	जग्गा प्रयोजन	प्राप्तीको श्रोत	भवनको प्रयोजन	भवनको किसिम	तला	ओगटेको क्षेत्रफल	निर्माण बर्ष	लागत रु.	भवन निर्माणमा सहयोगी निकाय
१	सविक सन्धिखर्क ६ हाल स.न.पा. १ अर्घाखाँची	५०४४ ५०४५ ५०८१	०.७८	कार्यालय भवन र निवास प्रयोजन	नापीकै वखत नापी भै आएको	जि.व.का. र जि.व.अ. निवास	पक्की	२	-	२०५५	१४४२५३४.२६ (दोस्रो तलाको मात्र लागत)	शहरी विकास तथा भवन निर्माण टिभिजन कार्यालय रुपन्देही
						कर्मचारी आवास	पक्की	१	-	-	-	-
२	साविक सन्धिखर्क ५ हाल स.न.पा. २ अर्घाखाँची			सन्धिखर्क ई.व.का. रहेको	सार्वजनिक जग्गा	सन्धीखर्क स.डि.व.का	पक्की	१	-		मुल्य खुल्न नआएको	
३	शितगंगा-१२ डोहोटे			वाणगंगा स.डि.व.का	सार्वजनिक जग्गा	वाणगंगा स.डि.व.का	पक्की	२	-	२०७१	२२०००००	डिभिजन वन कार्यालय
४	पाणिनी-३ दुर्गाफाँट			पाणिनी स.डि.व.का	सार्वजनिक जग्गा	पाणिनी स.डि.व.का	पक्की	१	-	२०७५	२००००००	डिभिजन वन कार्यालय

अनुसुची ८ सवारी साधन सम्बन्धि विवरण

सि. नं.	सवारी साधनको प्रकार	सवारी नं.	स्रोत	सवारी साधनको अवस्था
१	जीप (पिकअप)	बा. १ झ ८९७०	वन विभागबाट प्राप्त	बिग्रीएर मर्मत खर्चले धान्न नसक्ने अवस्थामा
२	XL मोटरसाईकल	बा.१ ब. ७४१६	वन तथा भू–संरक्षण मन्त्रालयबाट प्राप्त	बिग्रिएको (मर्मत हुन नसक्ने)
३	XL मोटरसाईकल	बा.१ ब. ७५८३		
४	महिन्द्रा बलेरो पिकप	बा. २ झ. २७५५	वन विभागबाट प्राप्त	B AB 3744
५	यमाहा मोटरसाईकल	लु. १ ब . २५२०	जिल्ला वन पैदावार आपूर्ति समिति अर्घाखाँची	नयाँ
६	यमाहा मोटरसाईकल	लु. १ ब . २५२१		
७	यमाहा मोटरसाईकल	लु. १ ब . २५२२		
	महिन्द्रा पिकअप (Scorpio)	BAB 0999		
८	यमाहा मोटरसाईकल	लु. १ ब . २५२४		
९	यमाहा स्कुटर	लु. १ ब. २५२३		
१०	यमाहा मोटरसाईकल	लु. १ ब . २६७१	डिभिजन वन कार्यालय अ.खाँ.	
११	यमाहा मोटरसाईकल	लु. १ ब. २८०६		
१२	यमाहा मोटरसाईकल	लु. १ ब. २८०७		
१३	यमाहा मोटरसाईकल	लु. १ ब. २८०८		
१४	डिस्कभर मो.सा.	बा २ ब ४६०७	प.क्षे.व.नि. पोखरा	चालु (मर्मत गर्नु पर्ने)
१५	टाटा मिनी ट्रक	लु.प्र.०१-००१ग ००१५	प्रदेश सरकार	नयाँ
१६	पल्सर मोटरसाइकल	लु.प्र.०१-००१व ०१२६	प्रदेश सरकार	
१७	पल्सर मोटरसाइकल	लु.प्र.०१-००१व ०२२५	प्रदेश सरकार	

अनुसुची ९ : हाल सम्मका कार्यालय प्रमुखहरु

सि.नं.	कार्यालय प्रमुखको नाम	पद	अवधी	
			देखी	सम्म
१	श्री हरिकृष्ण दवाडी	का.मु.जि.व.अ.	२०४१	२०४३
२	श्री अम्बिका प्रसाद रेग्मी	का.मु.जि.व.अ.	२०४३	२०४५
३	श्री योगेन्द्र प्रसाद यादव	का.मु.जि.व.अ.	२०४५	२०४७
४	श्री जगदिश नारायण सिंह	का.मु.जि.व.अ.	२०४७	२०४७
५	श्री गौरीशंकर तिमला	का.मु.जि.व.अ.	२०४७	२०४९
६	श्री बिजय प्रसाद सिंह	का.मु.जि.व.अ.	२०४९	२०५१
७	श्री यादव धिताल	का.मु.जि.व.अ.	२०५१	२०५२
८	श्री शम्भु प्रसाद चौरसिया	का.मु.जि.व.अ.	२०५२	२०५४
९	श्री केशवकाजी श्रेष्ठ	जि.व.अ.	२०५४	२०५५
१०	श्री अनिरुद्र प्रसाद ठाकुर	नि.जि.व.अ.	२०५५	२०५६
११	श्री मन बहादुर खडका	नि.जि.व.अ.	२०५६	2059-12-08
१२	श्री विष्णु प्रसाद भण्डारी	नि.जि.व.अ.	०५९-१२-०९	२०६२-०२-१४
१३	श्री बोधराज सुवेदी	नि.जि.व.अ.	२०६२-०२-१५	२०६४-०६-०६
१४	श्री महेन्द्ररा सिं सुवाल	जि.व.अ.	२०६४-०६-०६	२०६५-१२-०६
१५	श्री सुरेश सिंह	का.मु.जि.व.अ.	२०६५-१२-०९	२०६७-०३-३२
१६	श्री सुरेश सिंह	जि.व.अ.	२०६७-०४-०१	२०६८-१२-०३
१७	श्री पंचलाल शाह	जि.व.अ.	२०६८-१२-०८	२०७०-०८-२५
१८	श्री कृष्ण प्रसाद ढकाल	जि.व.अ.	२०७०-१०-१०	२०७२-०६-१४
१९	श्री बलिराम पण्डित	जि.व.अ.	२०७२-०६-१४	२०७३-०८-२२
२०	श्री दिपक ज्ञवाली	जि.व.अ.	२०७३-०८-०६	२०७५-०७-०४
२१	अजय बिक्रम मानन्धर	डि.व.अ	२०७५-०७-१४	२०७६-०१-०८
२२	शिव प्रसाद शर्मा	डि.व.अ	२०७६-०१-०९	२०७७-०७-१४
२३	मोहन प्रसाद क्षेष्ठ	डि.व.अ	२०७७-०९-१५	२०७८-०६-१५
२४	ईश्वरी प्रसाद पौडेल	डि.व.अ.	२०७८-०६-१८	२०८१-५-१७
२५	मोहन श्रेष्ठ	सि.डि.ब.अ.	२०८१-५-१८	२०८२-४-२७
२६	नारायणदेव भटराई	सि.डि.ब.अ.	२०८२-५-२	२०८३-०५-१५
२७	शंकर प्रसाद गुप्ता	सि.डि.ब.अ.	२०८३-०५-१८	हालसम्म

अनुसुची १० : जिल्ला स्थित कार्यालयहरुको सम्पर्क नम्बर

सि. न.	कार्यालय नाम	सम्पर्क नं.	सि. न.	कार्यालय नाम	सम्पर्क नं.
१	अर्घाखाँची जिल्ला अदालत	४२०२०५	२०	खानेपानी तथा सरसफाई डि.का	४२०७८३
२	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	४२०१३३ ४२०२०८	२१	जिल्ला कृषि विकास कार्यालय	४२०१२६ ४२००५५
३	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय	४२०२२९	२२	मालपोत कार्यालय	४२०१३५
४	राम वाण गुल्म,म्यालपोखरी व्यारेक	४२००७१	२३	कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय	४२०१४०
५	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	४२०२९९	२४	नापी कार्यालय	४२०१८९
६	जिल्ला वन कार्यालय	४२०१०९	२५	विशेष नापी कार्यालय	४२०३६९
७	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	४२०२१३	२६	राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक कार्यालय	४२०४५५
८	जिल्ला शिक्षा कार्यालय	४२०१०५	२७	जिल्ला पशु सेवा कार्यालय	४२००६२
९	जिल्ला प्राविधिक कार्यालय	४२०२१२	२८	पश्चिमाञ्चल सि.स.डि.नं.५	४२०१६२
१०	जिल्ला निर्वाचन कार्यालय	४२०१३९	२९	नेपाल टेलिकम	४२०१०३
११	जिल्ला हुलाक कार्यालय	४२०१०८	३०	जिल्ला भू—संरक्षण कार्यालय	४२०१२०
१२	जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय	४२०११५	३१	सालझण्डी ढोरपाटन सडक कार्यालय	४२०६७६
१३	राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय	४२०१२७	३२	स्थानीय शीन्त समिति	४२०७३१
१४	घरेलु तथा सा.उ.वि.स	४२०१३६	३३	सन्धिर्खक न.पा	४२०११२
१५	महिला तथा बालवालिका कार्यालय	४२०२५२	३४	शितगंगा न.पा	९८४९१६६८९९
१६	जिल्ला आयुर्वेद औषधालय, अर्घाखाँची	४२०२४७	३५	भूमिकास्थान न.पा., अर्घाखाँची	९८६७०१०६६६
१७	विद्युत प्राधिकरण, अर्घाखाँची	४२०१३१	३६	पाणिनी गा. पा., अर्घाखाँची	९८५७०७७४९८
१८	कृषि विकास वैंक, अर्घाखाँची	४२०१६६	३७	मालारानी गा.पा., अर्घाखाँची	९८५११२५४५०
१९	कारागार कार्यालय, अर्घाखाँची	४२०२२६	३८	छत्रदेव गा.पा., अर्घाखाँची	९८५७०६६९७१

अनुसुची ११ सामुदायिक वनको विवरण

सि.नं.	स्थानिय तह	वडा नं.	सा.ब.उ.स.को नाम	घरधुरी	जनसंख्या			क्षेत्रफल	हस्तान्तरण मिति	पुनरावलोकन मिति	समुह टाँचा नम्वर
					महिला	पूरुष	जम्मा	हेक्टर			
पाणिनी सव डिभिजन वन कार्यालय अन्तगर्गतका सामुदायिक वनहरुको विवरण											
१	पाणिनी	१	शिवशक्ती	४६	१२५	१४२	२६७	३३.९९	०५१-०३-३०	०७९-०३-०९	ARG/PA/37/01
२	पाणिनी	१	सत्यटारी	९४	३१४	३२५	६३९	५९.२	०५२-०३-३२	०७३-०३-३१	ARG/PA/37/02
३	पाणिनी	१	पातल	१०१	२८७	३३६	६२३	२०.०४	०५४-०३-३०	०७४-०३-३०	ARG/PA/37/03
४	पाणिनी	१	पोखेली	५३	१६०	१५९	३१९	१०.५	०५४-०३-३०	०७३-०३-३१	ARG/PA/37/04
५	पाणिनी	१	पाणिनी	९३	२८५	२७६	५६१	४०	०६८-०७-३०	०८३-०३-०८	ARG/PA/37/06
६	पाणिनी	१	गोरखनाथ	११५	३३६	३३३	६६९	५२.४७	०६८-०२-०२	०७८-०२-२५	ARG/PA/37/05
७	पाणिनी	२	जयमंगल	६०	१७७	१७१	३४८	२२.०१	०६०-०३-२४	०७४-०३-३०	ARG/PA/36/05
८	पाणिनी	२	लक्ष्मी पोखरी	१०८	३१७	३५२	६६९	२२.०१	०५९-१२-२७	०७४-०३-३०	ARG/PA/36/04
९	पाणिनी	२	कालापातल	१३६	३४५	३५६	७०१	८७.६२	०५४-०३-३०	०७५-०३-३२	ARG/PA/36/03
१०	पाणिनी	२	पिपलडाँडा महिला	२६	९६	८६	१८२	२२.०७	०५१-०३-३०	०७४-०३-३०	ARG/PA/36/01
११	पाणिनी	२	सिद्ध	१२१	४०५	३७५	७८०	६८.३२	०५४-०३-३०	०७४-०३-३०	ARG/PA/36/02
१२	पाणिनी	२	सुन्दर	१७५	५२४	५४८	१०७२	१८९.९	०७२-०३-३१	०७२-०६-१०	ARG/PA/37/09
१३	पाणिनी	२	वालासिद्ध	१८८	५३७	६२३	११६०	१४५.४	०७२-०३-३१	०७२-०३-३१	ARG/PA/37/08
१४	पाणिनी	३	झुमादेवी	१५१	३५७	३६९	७२६	५०.४६	०५२-०३-३२	०७८-१२-१८	ARG/PA/35/01
१५	पाणिनी	३	नवदुर्गा भवानी	१०५	२४४	२५८	५०२	५६.७४	०६८-०७-३०	०७९-०३-३१	ARG/PA/23/06
१६	पाणिनी	३	मालिकादेवी	१५१	४४५	४७५	९२०	११८.२	०६५-११-२३	०७९-०३-३१	ARG/PA/23/03
१७	पाणिनी	३	शिवशक्ति	७३	२०९	२४८	४५७	७३.४४	०६४-०८-१३	०७६-०३-३१	ARG/PA/23/02
१८	पाणिनी	३	हर्रवोट	१०५	२८१	२९४	५७५	८५.५	०६६-०३-१७	०७६-०३-३१	ARG/PA/23/05
१९	पाणिनी	३	आलमदेवी	९४	२४०	२८२	५२२	७६.७८	०६६-०३-०९	०७६-०३-३१	ARG/PA/23/04
२०	पाणिनी	३	दुर्वाशेश्वर	१७९	४८०	५३०	१०१०	१६.५२	०५७-०३-२१	०७५-०३-३२	ARG/PA/23/01
२१	पाणिनी	४	जगदम्बा	६६	१७६	१८०	३५६	२५.२७	०५६-०३-३२	०७९-०३-०९	ARG/PA/38/05
२२	पाणिनी	४	जयराम	४७	०	०	०	४८.४	०५७-०३-३१	०७९-०३-०९	ARG/PA/38/07
२३	पाणिनी	४	गहुखर्क	३६	१०९	१२२	२३१	४३.१४	०५६-०३-३२	०७७-३-३०	ARG/PA/38/06

सि.नं.	स्थानिय तह	वडा नं.	सा.ब.उ.स.को नाम	घरधुरी	जनसंख्या			क्षेत्रफल	हस्तान्तरण मिति	पुनरावलोकन मिति	समुह टाँचा नम्वर
					महिला	पुरुष	जम्मा	हेक्टर			
२४	पाणिनी	४	सिम्ले भिरकुना	१३०	३१५	३३५	६५०	३३.३	०७०-०३-३०	०७६-०३-३१	ARG/PA/38/10
२५	पाणिनी	४	पूर्वपातल	७०	२२७	१९५	४२२	५१.८५	०५४-०३-३०	०७५-०३-३२	ARG/PA/38/01
२६	पाणिनी	४	महाभारत	३७	११२	१०७	२१९	५९.७५	०५६-०३-३२	०८३-०३-०८	ARG/PA/38/03
२७	पाणिनी	४	भगवती	५०	१६६	१६१	३२७	३९.८३	०५६-०३-३२	०७२-०६-११	ARG/PA/38/04
२८	पाणिनी	४	चन्द्रमा	१५६	३७८	४१०	७८८	२१०.६	०६५-०५-२३	०७५-०३-३२	ARG/PA/38/08
२९	पाणिनी	४	मालिका कालिका	७७	२२६	२१९	४४५	३८.५४	०७०-०३-३०	०७८-०३-२५	ARG/PA/38/09
३०	पाणिनी	४	सुनौलो	१७६	४९८	५६३	१०६१	४१.७५	०५५-०३-३१	०६७-०३-२२	ARG/PA/38/02
३१	पाणिनी	५	मनकामना	९०	२९८	३१६	६१४	४०.४	०५३-०३-२७	०७६-०३-३१	ARG/PA/35/02
३२	पाणिनी	५	आलमदेवी	७२	२३२	२५९	४९१	२७.०६	०६५-१२-०४	०७३-०३-३१	ARG/PA/35/05
३३	पाणिनी	५	नयाँ गाउँ	४०	८९	११३	२०२	३३	०६८-०२-३०	०६८-०२-३०	ARG/PA/35/06
३४	पाणिनी	५	मालिका	८५	२६४	२९५	५५९	१०९.५	०५७-०३-३१	०६७-०३-२५	ARG/PA/35/03
३५	पाणिनी	५	वराह	२५	९२	९०	१८२	४८.४३	०५७-०३-३१		ARG/PA/35/04
३६	पाणिनी	६	लालीगुँराश	४२	१३१	१३५	२६६	१४.०३	०७४-०३-३०	०७४-०३-३०	ARG/PA/34/05
३७	पाणिनी	६	सुर्यादय	७२	२३२	२३३	४६५	५०.७९	०५५-०३-३१	०७८-०३-२५	ARG/PA/34/02
३८	पाणिनी	६	भिरुखर्क	३१	७५	८९	१६४	२७.३५	०५६-०३-३२	०७५-०३-३२	ARG/PA/34/03
३९	पाणिनी	६	बजेनी गोपिनी	४९	१५५	१६६	३२१	११४.९	०५३-०३-२७	०७५-०३-३२	ARG/PA/34/01
४०	पाणिनी	७	रानीटोला	११८	२८६	४४०	७२६	६४.८	०५९-०९-०९	०७९-०३-०९	ARG/SA/25/04
४१	पाणिनी	७	तेस्रो	१३९	४८७	५०५	९९२	२५३.७	०६७-०३-०५	०७७-६-२७	ARG/SA/25/07
४२	पाणिनी	७	सतिनेटागढी	२६	८६	७५	१६१	२.१६	०५५-०३-३१	०८३-०३-०८	ARG/SA/25/02
४३	पाणिनी	७	मालिका	१०६	३५८	३४७	७०५	६५.९६	०६८-०२-११	०८३-०३-०८	ARG/SA/25/08
४४	पाणिनी	७	पदेरापारी रानी	१३२	४३३	४४८	८८१	३१.५८	०५४-०३-३०	०८३-०३-०८	ARG/SA/25/05
४५	पाणिनी	७	शिखर	८८	२५६	२६३	५१९	३६	०६१-१०-१८	०८३-०३-०८	ARG/SA/25/06
४६	पाणिनी	७	सिमलगैरा	१४०	४३२	४४२	८७४	१०.२८	०५४-०३-३०	०६०-०२-१८	ARG/SA/25/01
४७	पाणिनी	७	भगवती	३०२	८४४	८९३	१७३७	१३४.५	०५८-०३-३१	०७२-०६-१३	ARG/SA/25/03
४८	पाणिनी	८	मधुवन	५९	१५८	१६३	३२१	१३६.१	०७०-०३-३१	०७९-०३-०९	ARG/MA/22/06
४९	पाणिनी	८	आदर्श पोषपाखा	६३	१८०	१९२	३७२	४२.१२	०५९-०३-२४	०७९-०३-०९	ARG/PA/24/04

सि.नं.	स्थानिय तह	वडा नं.	सा.ब.उ.स.को नाम	घरधुरी	जनसंख्या			क्षेत्रफल	हस्तान्तरण मिति	पुनरावलोकन मिति	समुह टाँचा नम्वर
					महिला	पुरुष	जम्मा	हेक्टर			
५०	पाणिनी	८	कोल्याडी पाखा	१०३	२७३	२८८	५६१	११८.२	०५१-०८-०५	०७९-०३-०९	ARG/PA/24/01
५१	पाणिनी	८	जनकल्याण	११७	३३६	३६४	७००	६९.२५	०६७-०३-२५	०७९-०३-०९	ARG/PA/24/07
५२	पाणिनी	८	सुर्य	७६	२७६	३००	५७६	२२	०५४-०३-३०	०७६-०३-३१	ARG/PA/24/03
५३	पाणिनी	८	खोल्टेपानी	७८	३२७	३६४	६९१	४५	०५३-०३-२७	०६८-०३-१३	ARG/PA/24/02
५४	पाणिनी	८	रिपाहापाखा	११५	३४०	३९१	७३१	४०.०१	०६६-१२-०१	०७३-०३-३१	ARG/PA/24/06
५५	पाणिनी	१	गोपाल सिद्ध	८०	२४४	२२०	४६४	७०.२५	०७१-०३-३२	०७७-३-३०	ARG/PA/37/07
५६	पाणिनी	६	जुखुदीदह सल्लेन्धारा	४७	१२३	१३६	२५९	१०७.३	०६८-०३-२१	०७७-३-३०	ARG/PA/34/04
५७	पाणिनी	८	देउराली	१०६	२७५	२८७	५६२	५९.७५	०६६-१०-१५	०७७-३-३१	ARG/PA/24/05
भुमिकास्थान सव डिभिजन वन कार्यालय अन्तगर्गतका सामुदायिक वनहरुको विवरण											
५८	भुमिकास्थान	१	सौरागैरा	१९६	६१३	६१०	१२२३	१४.५	०५५-०३-३१	०७४-०३-३०	ARG/DH/3/03
५९	भुमिकास्थान	२	तरुले	३७	११२	१२७	२३९	३३.७९	०६५-०७-१९	०७७-३-३०	ARG/DH/3/08
६०	भुमिकास्थान	२	जाउनटारी	७५	२१४	२३३	४४७	१४.०४	०५६-०३-२२	०८०-०३-२१	ARG/DH/3/04
६१	भुमिकास्थान	२	गयाखोला	१३४	३४५	३७१	७१६	१४.१२	०५७-०३-२५	०७३-०३-३१	ARG/DH/3/05
६२	भुमिकास्थान	२	लामाधारा	८६	२३४	२६९	५०३	१२.७१	०६०-०४-१९	०७४-०३-२९	ARG/DH/3/06
६३	भुमिकास्थान	२	कल्टारी	८६	२३४	२६९	५०३	२.४६	०६०-०४-१९	०७६-०३-३१	ARG/DH/3/07
६४	भुमिकास्थान	२	फूलवारी	२६५	४४२	४००	८४२	२४.६५	०५१-०२-१८	०७५-०३-३२	ARG/DH/3/01
६५	भुमिकास्थान	३	रोल	१३३	३७८	३५४	७३२	२२.७७	०५६-०३-३२	०७९-०३-३१	ARG/DH/04/09
६६	भुमिकास्थान	३	चौतारा	१०१	३२०	३०७	६२७	६.७१	०५६-०३-३२	०७६-०३-३१	ARG/DH/04/08
६७	भुमिकास्थान	३	जागृती महिला	१७५	५०४	५०८	१०१२	१६.०१	०५८-०३-३१	०७८-०३-२९	ARG/DH/04/11
६८	भुमिकास्थान	३	खगेंडाडा	८४	२४८	२३४	४८२	६.२९	०५३-०३-३०	०७८-०३-३१	ARG/DH/04/05
६९	भुमिकास्थान	३	देवालीथान	९२	२८९	२९९	५८८	१९.४३	०५६-०३-३२	०७६-०३-३१	ARG/DH/04/07
७०	भुमिकास्थान	३	प्रगतिशलि पारपाखो	१००	२९९	३२१	६२०	१३.३८	०६०-०४-०४	०७५-०३-३२	ARG/DH/04/12
७१	भुमिकास्थान	३	साउनेपानी	१३८	४२३	४२१	८४४	९८.०३	०६३-०८-०४	०७६-०३-३१	ARG/DH/04/14
७२	भुमिकास्थान	३	काफल गैरा	९५	२७५	२९२	५६७	१४.२५	०५३-०३-२७	०७६-३-३१	ARG/DH/04/03
७३	भुमिकास्थान	४	वाझखर्क पाखो	७४	२०४	२१९	४२३	११.४३	०५०-१०-२१	०७५-०३-३२	ARG/DH/04/01
७४	भुमिकास्थान	४	बेलबोट	१२९	३६६	४५०	८१६	६२.२९	०५३-०३-२७	०७२-०६-१३	ARG/DH/04/04

सि.नं.	स्थानिय तह	वडा नं.	सा.ब.उ.स.को नाम	घरधुरी	जनसंख्या			क्षेत्रफल	हस्तान्तरण मिति	पुनरावलोकन मिति	समुह टाँचा नम्वर
					महिला	पुरुष	जम्मा	हेक्टर			
७५	भुमिकास्थान	४	मदेनडाडा	१२५	३७७	६८९	१०६६	५३.१९	०५३-०३-२७	०८२-११-२९	ARG/DH/04/06
७६	भुमिकास्थान	४	सिउडेनी विहिचौर	३६७	९२३	९०७	१८३०	१५७	०५२-०२-०७	०७५-०३-३२	ARG/DH/04/02
७७	भुमिकास्थान	५	वर्दवास	१८०	५६०	५२०	१०८०	२४.८९	०५१-०२-१८	०७९-०३-३१	ARG/DH/42/01
७८	भुमिकास्थान	६	खनिया गैरा	१०१	२४६	२८१	५२७	१८.६१	०५१-०३-३०	०७९-०३-३१	ARG/SA/28/01
७९	भुमिकास्थान	६	बेलपोखरी	१६२	४३१	४८३	९१४	१११.४	०५७-०३-३२	०८०-०३-२०	ARG/DH/17/03
८०	भुमिकास्थान	६	रानी	७३	२३९	१९३	४३२	९४.५६	०५६-०३-३२	०८०-०३-२१	ARG/DH/17/02
८१	भुमिकास्थान	६	खोल्टीको पखेरो	१२२	३१७	३३२	६४९	१२.९९	०५५-०३-३१	०७३-०३-३१	ARG/DH/17/01
८२	भुमिकास्थान	७	रानीडाँडा महिला	५३	१२९	१४६	२७५	२२.२	०५९-०३-२९	०७७-३-३०	ARG/SA/18/06
८३	भुमिकास्थान	७	घोराखोरी	११९	३७८	३३२	७१०	२३९.८	०५६-०६-१९	०८२-११-२९	ARG/SA/18/03
८४	भुमिकास्थान	७	भालु टाकुरा	१७९	४५३	५०९	९६२	७७.४६	०५६-०९-२१	०८२-११-२९	ARG/SA/18/02
८५	भुमिकास्थान	७	बादुका	३४	८९	१०४	१९३	७५	०७६-०३-३१	०७६-०३-३१	ARG/SA/18/12
८६	भुमिकास्थान	७	बुढीपोले सभा खोरिया	७७	१९३	२२१	४१४	४७.९३	०७६-०३-३१	०७६-०३-३१	ARG/SA/18/13
८७	भुमिकास्थान	८	च्युरामाटी	१४४	३८९	४२६	८१५	३९.३८	०७३-०३-३१	०७९-०३-३१	ARG/SA/18/11
८८	भुमिकास्थान	८	उज्वल	२६६	७४१	७८१	१५२२	११५.४	०६३-०९-०६	०८२-११-२९	ARG/SA/18/08
८९	भुमिकास्थान	८	लम्ची	१८६	५१२	५१२	१०२४	१३४.५	०५२-०३-३२	०७४-०६-०४	ARG/SA/18/01
९०	भुमिकास्थान	८	केरेनी कुइनडाँडा	१११	३३६	३८५	७२१	४३.२४	०६२-०७-१४	०८३-०३-२९	ARG/SA/18/07
९१	भुमिकास्थान	८	मिरमिरे	१८३	४४४	४६८	९१२	१०९	०६५-११-३०	०७६-०३-३१	ARG/SA/18/09
९२	भुमिकास्थान	८	पोखेडाँडा लालीगुराँस	३४	१०९	९०	१९९	३५.९२	०७३-०३-३१	०७३-०३-३१	ARG/SA/18/10
९३	भुमिकास्थान	९	ढिकुरा	१२५	३७५	४९३	८६८	३०.२	०५६-०३-३२	०८३-०३-२९	ARG/SA/28/05
९४	भुमिकास्थान	९	दमाराका पाटा	६१	१४३	१७९	३२२	३८.३४	०६७-०३-२५	०७९-०३-३१	ARG/DH/3/09
९५	भुमिकास्थान	९	वास्ना	८०	२७१	२६६	५३७	२१.१५	०५५-०३-३०	०७७-३-३०	ARG/SA/28/04
९६	भुमिकास्थान	९	छहारी	११३	१६४	१६०	३२४	२६.०३	०५६-०३-३२	०७७-३-३०	ARG/SA/28/06
९७	भुमिकास्थान	९	सितलपाटी	७८	२४५	२३०	४७५	७४.३४	०६५-११-२६	०७९-०३-३१	ARG/SA/28/07
९८	भुमिकास्थान	९	महाभारत	९८	२९६	३४०	६३६	९७.५३	०६५-११-२६	०७६-०३-३१	ARG/SA/28/08
९९	भुमिकास्थान	९	कमेरेपानी सेतीडाडा	१५४	४३०	४६६	८९६	४५	०५१-०३-३०	०६०-०१-०८	ARG/SA/28/02
१००	भुमिकास्थान	१०	लालीगुराँस देउराली	८७	२१९	२३३	४५२	१०३	०७०-०३-३१	०७९-०३-३१	ARG/SA/29/04

सि.नं.	स्थानिय तह	वडा नं.	सा.ब.उ.स.को नाम	घरधुरी	जनसंख्या			क्षेत्रफल	हस्तान्तरण मिति	पुनरावलोकन मिति	समुह टाँचा नम्वर
					महिला	पुरुष	जम्मा	हेक्टर			
१०१	भुमिकास्थान	१०	भिरपाखा	१०८	३१९	३०७	६२६	१०६.५	०५५-०३-३१	०७५-०३-३२	ARG/SA/29/02
१०२	भुमिकास्थान	१०	आरीचौर देवल बिसरे	१९९	६१३	६३४	१२४७	८६.१२	०५४-०३-३०	०७५-०३-३२	ARG/SA/29/01
१०३	भुमिकास्थान	१०	देवलखमारी	१९६	५०५	५१५	१०२०	१४६.२	०६७-१२-२०	०७५-०३-३२	ARG/SA/29/03
१०४	भुमिकास्थान	३	नमुना	१७५	५०४	५०८	१०१२	७०.४५	०५८-०३-३१	०७७-३-३०	ARG/DH/04/10
१०५	भुमिकास्थान	४	सिमलघाट	१४५	४७१	४५३	९२४	५९.३५	०६२-११-२९	०७७-३-३०	ARG/DH/04/13
१०६	भुमिकास्थान	७	पानडाँडा	२००	५६९	६६८	१२३७	१५५.७	०५६-०९-२१	०८२-११-२९	ARG/SA/18/04
१०७	भुमिकास्थान	८	धन्धुरे कुलेनी	१२७	३९५	३३६	७३१	७५.५९	०५८-०३-३१	०७६-३-३१	ARG/SA/18/05
१०८	भुमिकास्थान	९	रोहोटेपाखो	५६	२००	१७४	३७४	४२.६९	०५४-०३-३०	०८३-०३-२९	ARG/SA/28/03
१०९	भुमिकास्थान	१,२	कालापानी	३४६	४४६	४३०	८७६	८९.२३	०५१-०३-३०	०८३-०३-२९	ARG/DH/3/02
११०	भुमिकास्थान	५	वडरेपोखेडाँडा	१३८	३११	३४१	६५२	११७.३	०८१-०३-१०	०८१-०३-१०	ARG/SA/18/14
१११	भुमिकास्थान	६	दुरपले	१०८	२६२	२६०	५२२	३१.१५	०८२-११-२९	०८२-११-२९	ARG/DH/17/06
मालारानी छत्रदेव सव डिभिजन वन कार्यालय अन्तगर्गतका सामुदायिक वनहरुको विवरण											
११२	छत्रदेव	१	जनकल्याण	४६	१००	१४०	२४०	४९.०७	०६०-०२-२४	०७६-३-३१	ARG/MA/22/04
११३	छत्रदेव	१	केवलपोखरी	१४९	४२७	४६०	८८७	२७.१	०५३-०३-२७	०७९-०३-१०	ARG/MA/22/02
११४	छत्रदेव	१	आँपपाटा	१४९	४२७	४६०	८८७	२२.७२	०५०-०६-१०	०७९-०३-१०	ARG/MA/22/01
११५	छत्रदेव	१	आदर्श	५५	१३७	१६६	३०३	३१.३२	०६०-०२-२४	०८३-०३-२२	ARG/MA/22/05
११६	छत्रदेव	१	राधाकृष्ण	१०२	२९६	३४१	६३७	२७.३९	०७४-०३-३०	०८३-०३-२२	ARG/MA/22/07
११७	छत्रदेव	१	कालिका	१०६	३३१	३६६	६९७	२६	०६०-०१-२४	०८३-०३-२२	ARG/MA/22/03
११८	छत्रदेव	२	वृद्धि	९७	२६८	२७४	५४२	१४.७५	०५८-०३-२५	०७३-०७-०९	ARG/MA/21/03
११९	छत्रदेव	२	टाकटोला	१०९	२९२	३२२	६१४	१९.१	०५९-०३-१९	०७३-०३-३१	ARG/MA/21/05
१२०	छत्रदेव	३	तिलेहारपाखो	१३४	३४९	३९१	७४०	२७.३	०५७-०३-३१	०६३-०२-१९	ARG/MA/21/02
१२१	छत्रदेव	३	राताडाँडा महिला	१३४	३४९	३९१	७४०	३.११	०५८-०३-२५	०६२-११-२३	ARG/MA/21/04
१२२	छत्रदेव	३	ठूलाचौर	१३२	३६७	३७६	७४३	१५.०८	०५४-०३-३०	०७३-०३-३१	ARG/MA/21/01
१२३	छत्रदेव	४	मथुरा	७३	४४५	४०१	८४६	५५.३३	०६६-०७-२६	०८३-०३-२२	ARG/MA/12/03
१२४	छत्रदेव	४	ऐश्वर्य महिला	८०	१९१	२२२	४१३	१९.६६	०५८-०३-३१	०८०-०३-२४	ARG/MA/12/06
१२५	छत्रदेव	४	मजुवा	७३	२३३	२५२	४८५	२१.४२	०६६-०७-२७	०७६-०३-३१	ARG/MA/12/08

सि.नं.	स्थानिय तह	वडा नं.	सा.ब.उ.स.को नाम	घरधुरी	जनसंख्या			क्षेत्रफल	हस्तान्तरण मिति	पुनरावलोकन मिति	समुह टाँचा नम्वर
					महिला	पूरुष	जम्मा	हेक्टर			
१२६	छत्रदेव	४	कहरा	१८०	४७५	४८०	९५५	५४.५४	०५६-०३-३२	०७५-०३-३२	ARG/MA/12/04
१२७	छत्रदेव	४	थुम सौराका खोला	१७०	५३२	५३८	१०७०	५३.२४	०५८-०३-३१	०७५-०३-३२	ARG/MA/12/05
१२८	छत्रदेव	४	सृजनशिल धैरेनी	१०८	३२५	३२८	६५३	३०.९६	०६५-०३-३०	०७३-०३-३१	ARG/MA/12/07
१२९	छत्रदेव	४	खहरे किनेरी पाखो	११७	२३५	२५०	४८५	४१.४७	०५१-०२-१४	०७५-०३-३२	ARG/MA/12/02
१३०	छत्रदेव	४	कोल्दीचौर ठूलाभिर	१३८	३३९	३८३	७२२	२७.०२	०५१-०१-१४	०७७-०३-३१	ARG/MA/12/01
१३१	छत्रदेव	५	लुम्छा भुमिकाथान	७३	२१७	२१६	४३३	८.५	०५३-०३-२७	०७६-३-३१	ARG/MA/11/06
१३२	छत्रदेव	५	लालुपाते	११०	२७५	२९०	५६५	४०.१३	०५४-०३-३०	०७९-०१-२२	ARG/MA/11/07
१३३	छत्रदेव	५	मुलावारी	७६	१८९	२०४	३९३	१३.२६	०५८-०३-३१	०७७-३-३०	ARG/MA/11/11
१३४	छत्रदेव	५	जिमिरेखोला महिला	७२	१९८	२१३	४११	३.३९	०५७-०३-३१	०७६-३-३१	ARG/MA/11/08
१३५	छत्रदेव	५	आलमदेवी	१३७	३७३	४४२	८१५	५५.१	०७५-०३-३२	०७५-०३-३२	ARG/MA/22/14
१३६	छत्रदेव	५	भिरपानी टिकुरी	२६५	७७१	८४१	१६१२	१५.३८	०७४-०९-२४	०७४-०९-२४	ARG/MA/22/13
१३७	छत्रदेव	५	कालोवन माझडाडा	९०	२७२	२७८	५५०	३४.२९	०५३-०३-२७	०७५-०३-३२	ARG/MA/11/04
१३८	छत्रदेव	५	ठडने काठेखोला	७२	१८२	१७८	३६०	९.२	०५३-०३-२७	०७३-०३-३१	ARG/MA/11/05
१३९	छत्रदेव	५	लुम्छा भूमिकाथान	७३	२१७	२१६	४३३	११.८	०५८-०३-३१	०७६-०३-३१	ARG/MA/11/09
१४०	छत्रदेव	५	लुम्छा ढुङ्गी	७४	२१५	२२५	४४०	२३.०८	०५१-०१-१४	०७५-०३-३२	ARG/MA/11/02
१४१	छत्रदेव	५	धाराखोला ठूलोवन	१७०	५१०	५६५	१०७५	४४.८६	०५१-०२-२४	०८०-०३-२१	ARG/MA/11/01
१४२	छत्रदेव	६	पाहार रिपाहा पाखो	३७	१२१	११७	२३८	१२.३८	०५५-१०-०७	०७८-१२-१८	ARG/MA/13/08
१४३	छत्रदेव	६	अरटारी	९१	१००	९४	१९४	७.०९	०५७-०३-३१	०७७-३-३०	ARG/MA/13/04
१४४	छत्रदेव	६	मंगलडाडा	८१	२४६	२१७	४६३	९.७१	०५७-०३-३१	०७७-३-३०	ARG/MA/13/05
१४५	छत्रदेव	६	नेटापोखरी	१४७	३९८	४५०	८४८	५.२५	०६७-११-२७	०७४-०३-१९	ARG/MA/13/12
१४६	छत्रदेव	६	लक्ष्मी महिला	५२	१५५	१७६	३३१	११.१७	०५१-०१-१४	०७६-०३-३१	ARG/MA/13/01
१४७	छत्रदेव	६	रामभिर सल्लेरी	१०३	२८६	३३२	६१८	६.८४	०६०-१२-१९	०७६-०३-३१	ARG/MA/13/11
१४८	छत्रदेव	६	दुर्गा महिला	३०	७४	७९	१५३	४.६२	०५३-०३-२७	०७६-०३-३१	ARG/MA/13/07
१४९	छत्रदेव	६	फूल्ली लाकुरडाँडा	११०	३२५	३७९	७०४	९.८८	०५६-०३-३२	०८०-०३-२१	ARG/MA/13/09
१५०	छत्रदेव	६	कोल धनमुना	१५१	४३७	५३१	९६८	७.५९	०५६-०३-३२	०८०-०३-२१	ARG/MA/13/10
१५१	छत्रदेव	६	कार्किपाटा	६६	२२५	२१०	४३५	८.९२	०५०-०६-१०	०७२-०२-२८	ARG/MA/13/06

सि.नं.	स्थानिय तह	वडा नं.	सा.ब.उ.स.को नाम	घरधुरी	जनसंख्या			क्षेत्रफल	हस्तान्तरण मिति	पुनरावलोकन मिति	समुह टाँचा नम्वर
					महिला	पुरुष	जम्मा	हेक्टर			
१५२	छत्रदेव	६	मालिका	१२१	३६९	३९४	७६३	५८.५६	०५२-०२-२७	०७२-०६-१३	ARG/MA/13/02
१५३	छत्रदेव	६	झिरमथान पातला	१३७	४२४	४५९	८८३	५२.५९	०५२-०३-३२	०७७-०३-३१	ARG/MA/13/03
१५४	छत्रदेव	७	तारुभतेरा	६८	२३२	२०७	४३९	४.६२	०६१-११-१६	०७९-०२-२२	ARG/AR/10/06
१५५	छत्रदेव	७	आकाशदेवी	२१४	६६३	६६५	१३२८	३७.६	०७३-०३-०६	०७९-०२-२२	ARG/AR/10/07
१५६	छत्रदेव	७	सूर्यगैरा	१५८	५५८	५२२	१०८०	५.२९	०५९-११-१५	०७६-१२-०७	ARG/AR/10/04
१५७	छत्रदेव	७	सानीघाट	१०७	३०२	३१२	६१४	१४.२२	०५६-०३-३२	०६२-११-२३	ARG/AR/10/03
१५८	छत्रदेव	७	धाराखोला ठूलोवन	१२६	३५९	४२३	७८२	९.७५	०५४-०३-३०	०६७-०३-२५	ARG/AR/10/02
१५९	छत्रदेव	७	गाजलचौर	४९	१७७	१८८	३६५	६.२५	०६०-०४-२१	०७४-१०-१४	ARG/AR/10/05
१६०	छत्रदेव	७	झ्याङ्गसे	१४०	४१५	४२५	८४०	२४.७९	०५३-०३-२७	०७५-०३-३२	ARG/AR/10/01
१६१	छत्रदेव	७	बिसौनी बौटारी बयरपाटा	१५३	४२५	४८१	९०६	२५.२१	०७७-३-३०	०७७-३-३०	ARG/AR/10/08
१६२	छत्रदेव	८	छत्रेश्वर	३२४	१०००	९४४	१९४४	२७.५४	०७४-०३-३०	०७४-०३-३०	ARG/AR/10/08
१६३	छत्रदेव	८	जुम्लीकुलापाटा	१२३	३०४	३५५	६५९	४४.१५	०५१-०३-३०	०७५-०३-३२	ARG/AR/9/02
१६४	छत्रदेव	८	महाकाली	१६२	४४४	५००	९४४	१०७.५	०५९-११-१५	०७६-०३-३१	ARG/AR/9/08
१६५	छत्रदेव	८	घैयार	७५	२१६	२२५	४४१	१४.०८	०७०-०३-०३	०८०-०३-२१	ARG/AR/09/11
१६६	छत्रदेव	८	सुन्दरसौरा	८९	२४१	२७०	५११	७.०४	०५९-०३-२४	०७३-०३-३१	ARG/AR/9/07
१६७	छत्रदेव	८	पोखेडाँडा	१२८	३५५	३२५	६८०	२३.१	०५५-०३-३१	०७५-०३-३२	ARG/AR/9/06
१६८	छत्रदेव	८	तिलकुवाचौर	१२५	३६६	३६२	७२८	१७.२५	०५९-११-१५	०५९-११-१५	ARG/AR/8/06
१६९	छत्रदेव	८	जनप्रीय	१५५	४०८	४३८	८४६	४९	०५३-०२-१०	०६५-०३-२२	ARG/AR/8/03
१७०	छत्रदेव	५	देउरालीडाँडा महिला	५२	१७६	१९८	३७४	२.४१	०५८-०३-३१	०७९-०१-११	ARG/MA/11/10
१७१	छत्रदेव	३	धारापानी महिला	४८	१५५	१५२	३०७	९.५५	०५९-११-१५	०७९-०१-११	ARG/MA/21/06
१७२	छत्रदेव	५	हरियाली	९३	२९६	३३०	६२६	१३.८८	०५१-०३-३०	०७९-०१-१३	ARG/MA/11/03
१७३	मालारानी	१	अमरावती	११६	३०७	३३५	६४२	१२.२३	०५५-०३-३०	०७६-१२-०७	ARG/AR/8/04
१७४	मालारानी	१	सान्दे रानीचौर	२२९	६२३	६४५	१२६८	२०.२३	०५७-०३-२७	०७७-३-३०	ARG/AR/8/05
१७५	मालारानी	१	वारमुनी महिला	८८	२५०	२३४	४८४	१५.२	०५९-११-१५	०७३-०३-३१	ARG/AR/9/09
१७६	मालारानी	१	वसन्तपुर	१०७	२६५	२८०	५४५	४०.६३	०५९-११-१५	०८३-०३-२२	ARG/AR/9/10
१७७	मालारानी	१	वारमासे वसेनी	१२६	३६४	४०८	७७२	३०.५७	०५५-०३-३१	०८०-०३-२१	ARG/AR/9/05

सि.नं.	स्थानिय तह	वडा नं.	सा.ब.उ.स.को नाम	घरधुरी	जनसंख्या			क्षेत्रफल	हस्तान्तरण मिति	पुनरावलोकन मिति	समुह टाँचा नम्वर
					महिला	पुरुष	जम्मा	हेक्टर			
१७८	मालारानी	२	घडेरी माथि	७७	२१०	२३८	४४८	१४.८५	०५०-१०-२१	०७६-१२-०७	ARG/AR/9/01
१७९	मालारानी	२	कुटाकाडाँडा	८४	२७०	२७६	५४६	१७.२	०५३-०३-२७	०७६-१२-०७	ARG/AR/9/04
१८०	मालारानी	२	चिदिगैरा वस्तीकाचौर	७७	१९६	२२८	४२४	२२.२२	०५२-०२-२७	०७७-०३-३१	ARG/AR/9/03
१८१	मालारानी	२	श्रीनगर गर्छा महिला	१०१	२८८	२८७	५७५	४.६५	०५९-१२-३०	०७३-०३-३१	ARG/AR/8/07
१८२	मालारानी	२	मरेङखोला अमिलेको पुच्छार	१२१	३३८	३२१	६५९	११.६७	०५०-१०-२१	०८३-०३-२६	ARG/AR/8/01
१८३	मालारानी	२	अर्खलाचौर	१९२	५३२	५५९	१०९१	१७.८	०५२-०२-२७	०७३-०३-३१	ARG/AR/8/02
१८४	मालारानी	३	ढाड तल्लोपानी महिला	५४	१४६	१६८	३१४	१.०६	०५२-०३-३२	०७७-३-३१	ARG/AR/6/06
१८५	मालारानी	३	खनदह	१७८	४५९	४६८	९२७	२७.२८	०५८-०३-३१	०७७-३-३०	ARG/AR/6/09
१८६	मालारानी	३	बाखे कामलचौर	९१	२४४	२३२	४७६	५२.८९	०५१-०३-३०	०७६-३-३१	ARG/AR/6/03
१८७	मालारानी	३	काभरनेटा	९४	३०८	२९८	६०६	२२.२५	०५३-०३-२७	०७७-११-०६	ARG/AR/6/07
१८८	मालारानी	३	वेखा भर्लेवेला	९९	२४४	२४५	४८९	३१.९९	०५१-०१-२९	०८३-०३-२२	ARG/AR/6/01
१८९	मालारानी	३	ढाडमसिना	९२	२४४	२६६	५१०	४२.४८	०५२-०२-२७	०८३-०३-२२	ARG/AR/6/05
१९०	मालारानी	३	सावडाँडा	८३	२०९	२५०	४५९	२६.४८	०५१-०२-१८	०८३-०३-२२	ARG/AR/6/02
१९१	मालारानी	३	गोतामेगैरा सिद्धकाथाना	५४	१४६	१६८	३१४	२९.४९	०५१-०३-३०	०७६-०३-३१	ARG/AR/6/04
१९२	मालारानी	३	मालारानी	१६३	४३१	४५०	८८१	५७	०५६-०९-१९	०८३-०३-२६	ARG/AR/6/08
१९३	मालारानी	४	कुटारा गहतेरा	१०१	३०९	३३६	६४५	१२.३२	०५९-०३-१६	०७९-०१-११	ARG/AR/7/09
१९४	मालारानी	४	कोलकाटे	५२	१३६	१४९	२८५	१२.८८	०५०-१०-२१	०७९-०१-११	ARG/AR/7/01
१९५	मालारानी	४	गहतेरा	५४			०	१०.९८	०५८-०३-२५	०७७-३-३१	ARG/AR/7/08
१९६	मालारानी	४	सरस्वती महिला	१०३	३०२	३१७	६१९	३.५	०६०-०४-१९	०७७-३-३१	ARG/AR/7/13
१९७	मालारानी	४	देउराली	१६७	४६०	४७३	९३३	६०	०५१-०१-२९	०८३-०३-२२	ARG/AR/7/02
१९८	मालारानी	४	पुतली	१२३	३५१	२२४	५७५	१८.३८	०५७-०३-३१	०७८-०३-३१	ARG/AR/7/07
१९९	मालारानी	४	जालकाँडा फलारपानी	१११	३४८	३२६	६७४	२६.१९	०५६-०३-३०	०७४-०३-३०	ARG/AR/7/06
२००	मालारानी	४	शिद्धवावा	१४७	४२५	३९८	८२३	४५	०५५-०३-३१	०६७-११-१९	ARG/AR/7/05
२०१	मालारानी	४	चम्पापोखरी	१८०	३८८	४१८	८०६	१७.१५	०५९-०३-१६	०७४-०३-३०	ARG/AR/7/12
२०२	मालारानी	४	कालिका महिला	५०	१३५	१४५	२८०	३.५	०६१-०४-१६	०७५-०३-३२	ARG/AR/7/14
२०३	मालारानी	४	जालकाँडा रातुका	१६४	४०५	४१०	८१५	४३.२५	०५३-०१-१९	०७५-०३-३२	ARG/AR/7/03

सि.नं.	स्थानिय तह	वडा नं.	सा.ब.उ.स.को नाम	घरधुरी	जनसंख्या			क्षेत्रफल	हस्तान्तरण मिति	पुनरावलोकन मिति	समुह टाँचा नम्वर
					महिला	पूरुष	जम्मा	हेक्टर			
२०४	मालारानी	४	वुद्ध	२१५	४३४	६२४	१०५८	२०	०५९-०३-१६	०७५-०३-३२	ARG/AR/7/11
२०५	मालारानी	४	ठूलापोखरा	१७४	३७३	४०९	७८२	४२.८७	०५३-०१-०९	०७४-०३-२८	ARG/AR/7/04
२०६	मालारानी	५	सिस्नेगैरा	४०	१३७	१५८	२९५	१६.३	०७०-०७-२९	०७९-०१-११	ARG/AR/5/06
२०७	मालारानी	५	देउराली	१८२	३६७	३१४	६८१	७५.९८	०६१-११-१९	०७६-३-३१	ARG/AR/5/05
२०८	मालारानी	५	रातामाटा	११०	२८८	३०४	५९२	९.७३	०५४-०३-३०	०७५-०३-३२	ARG/AR/5/04
२०९	मालारानी	५	घेर	१००	२९०	३२५	६१५	३३.४४	०५४-०३-३०	०७०-०३-१७	ARG/AR/5/02
२१०	मालारानी	५	हर्रामसिना	१३०	३२२	३७३	६९५	६१.४८	०५१-०३-२६	०७६-०३-३१	ARG/AR/5/01
२११	मालारानी	५	ढाड	२०४	५२२	५२३	१०४५	९३.७९	०५४-०३-३०	०७४-०५-३२	ARG/AR/5/03
२१२	मालारानी	६	शिवालय	२४६	६६८	७४५	१४१३	६२.२२	०६०-०४-०२	०७९-०१-११	ARG/DH/01/16
२१३	मालारानी	६	बुढिचौर	५४	१४५	१५९	३०४	६.२	०५५-०३-३१	०७६-१२-०७	ARG/DH/01/07
२१४	मालारानी	६	धुरेन रातापानी	१९१	५४६	५५५	११०१	५८.०५	०५९-०३-२७	०६८-०२-८	ARG/DH/01/12
२१५	मालारानी	६	कोप्चे घुऱ्यानपाखा	१५६	७००	५०१	१२०१	४८.५	०५१-०१-१४	०७३-०३-३१	ARG/DH/01/01
२१६	मालारानी	६	मेहलपानी	१५६	७००	५०१	१२०१	२८.२३	०५३-०३-२७	०७५-०३-३२	ARG/DH/01/05
२१७	मालारानी	६	घेराको लेख मालारानी	१५४	४८३	५२९	१०१२	७४.९५	०६०-०४-१८	०८३-०३-२६	ARG/DH/01/17
२१८	मालारानी	७	रोल	६०	१५१	१७६	३२७	७.६२	०६०-०४-०२	०७६-३-३१	ARG/DH/01/14
२१९	मालारानी	७	सल्लेरी	२०७	६०६	६९७	१३०३	३१	०५४-०३-३०	०६७-०३-२५	ARG/DH/01/06
२२०	मालारानी	७	जुरेली चौर कुन्टीखोला	१२५	३८५	४४१	८२६	१४	०५७-०३-३०	०६६-०३-२२	ARG/DH/01/09
२२१	मालारानी	७	फिरफिरे	२६	५७	६५	१२२	१३.७५	०५२-०३-३२	०८०-०३-२१	ARG/DH/01/03
२२२	मालारानी	७	छहरा खोला	६९	१८२	२०२	३८४	३८.७३	०५५-०३-३१	०७२-०६-१०	ARG/DH/01/08
२२३	मालारानी	७	सुन्दरी धारा	६९	१७८	२०३	३८१	३३.७५	०६०-०४-०२	०६७-०३-२५	ARG/DH/01/15
२२४	मालारानी	८	देउराली जालकाँडा	१३६	३६६	३९२	७५८	१८.१८	०५९-०३-१६	०७९-०१-११	ARG/AR/7/10
२२५	मालारानी	८	भगवती महिला	२६९	८४२	७५९	१६०१	२३.१२	०५७-०३-३१	०६८-०३-१६	ARG/DH/01/10
२२६	मालारानी	८	फूलपाती सेलाउनेपोखरी	२६९	८४२	७५९	१६०१	७२.९९	०५८-०३-३१	०६८-०३-१६	ARG/DH/01/11
२२७	मालारानी	८	टुनीगैरा किरामारे गैरा	२०७	६०९	७३९	१३४८	१०.५१	०५१-०२-१८	०८०-०३-२४	ARG/DH/01/02
२२८	मालारानी	८	बजेना ठूलाखोरिया	२५४	२०७	६०९	८१६	२३.८४	०५२-०३-३२	०७३-०३-३१	ARG/DH/01/04
२२९	मालारानी	८	सल्लेरी पाखो	२०७	६०९	७३९	१३४८	१८.५	०५९-११-१५	०७७-०३-३१	ARG/DH/01/13

सि.नं.	स्थानिय तह	वडा नं.	सा.ब.उ.स.को नाम	घरधुरी	जनसंख्या			क्षेत्रफल	हस्तान्तरण मिति	पुनरावलोकन मिति	समुह टाँचा नम्वर
					महिला	पुरुष	जम्मा	हेक्टर			
२३०	मालारानी	९	धाराखोला तिसमुरे	६१	१६२	१७६	३३८	५.८४४	०७२-०३-३१	०७९-०१-११	ARG/PA/37/10
२३१	मालारानी	९	मुलाकागैरा	४५	१३१	१०९	२४०	२७.०५	०५५-०३-३१	०६८-२-९	ARG/DH/2/02
२३२	मालारानी	९	घोप्टे	११८	३४०	३५९	६९९	१८.०५	०५८-०३-२५	०६८-०२-११	ARG/DH/2/05
२३३	मालारानी	९	देउराली	१८२	३६७	३१४	६८१	२९.२४	०५७-०३-३१	०८३-०३-२६	ARG/DH/2/03
२३४	मालारानी	९	जानुपाध्याय	१२४	६१८	६००	१२१८	१७.८	०५७-०३-३१	०८३-०३-२६	ARG/DH/2/04
२३५	मालारानी	९	दिप	११४	२७५	२५०	५२५	२२.३१	०५४-०३-३०	०८३-०३-२६	ARG/DH/2/01
वाणगंगा सव डिभिजन वन कार्यालय अन्तगर्गतका सामुदायिक वनहरुको विवरण											
२३६	शितगंगा	१	ढेंडापानी	५८	१३०	१२४	२५४	३६.५८	०५२-०३-३२	०७५-०३-३२	ARG/PB/33/01
२३७	शितगंगा	१	सिन्दुरे	६३	२०१	१७४	३७५	३९.५६	०६८-०३-२२	०७५-०३-३२	ARG/PB/33/04
२३८	शितगंगा	१	वाणगंगा	१०५	२७०	२७८	५४८	१२७.२	०५९-०२-१९	०७३-०९-१४	ARG/PB/33/02
२३९	शितगंगा	२	गुरासे मसिना	४०	१३०	१३२	२६२	११०	०५४-०३-३०	०६५-११-२९	ARG/PB/32/04
२४०	शितगंगा	२	कमेरेपाखो करचापे चङखेनी	२२	५०	५४	१०४	३९.९८	०५२-०२-२७	०७५-०३-३२	ARG/PB/32/01
२४१	शितगंगा	२	फलाहचौर	४०	१०३	९८	२०१	५६.४	०५२-०२-२७	०७५-०३-३२	ARG/PB/32/02
२४२	शितगंगा	२	धरेडाँडा	२१	६०	४७	१०७	२७.३५	०५६-०३-३२	०७५-०३-३२	ARG/PB/32/09
२४३	शितगंगा	२	धन्नेजोर	३७	५३	६०	११३	५३.०३	०५४-०३-३०	०७५-०३-३२	ARG/PB/32/06
२४४	शितगंगा	२	देवीथान	१७	४७	४६	९३	७.३	०५६-०३-३२	०७५-०३-३२	ARG/PB/32/08
२४५	शितगंगा	२	असारे महिला	४२	१२०	१११	२३१	६२.४४	०५९-०३-२२	०७५-०३-३२	ARG/PB/32/10
२४६	शितगंगा	२	बग्याररानीबास झाँके	२११	६३१	७३२	१३६३	२८७.५	०५४-०३-३०	०७३-१०-१४	ARG/PB/32/05
२४७	शितगंगा	२	सिमलडाँडा	३६	७८	१००	१७८		०७८-०३-३०		
२४८	शितगंगा	२	लालिगुरास	१७२	६२४	६१९	१२४३	१०७	०६२-०३-२५	०७६-३-३१	ARG/PB/32/11
२४९	शितगंगा	३	रिपाहापाखा	४२	११८	१३१	२४९	१४.४६	०५१-०३-१५	०७५-०३-३२	ARG/DO/40/01
२५०	शितगंगा	३	घोराखोरी	९८	२८२	३३३	६१५	१०६.२	०५२-०३-३२	०७५-०३-३२	ARG/DO/40/02
२५१	शितगंगा	३	बाघनेटा	१०९	३८७	३७५	७६२	३०.२५	०६५-०८-०५	०७५-०३-३२	ARG/DO/40/18
२५२	शितगंगा	३	काब्रेसाल डाँडा	६१	२११	२३०	४४१	२४.७९	०५३-०३-२७	०७५-०३-३२	ARG/DO/40/04
२५३	शितगंगा	३	धारिखोला महिला	९९	२७७	२६६	५४३	१०.११	०६५-०३-२२	०७६-३-३१	ARG/DO/40/17
२५४	शितगंगा	३	अमृते	५९	१६०	१७६	३३६	७९.१६	०५६-०३-३२	०७६-३-३१	ARG/DO/40/07

सि.नं.	स्थानिय तह	वडा नं.	सा.ब.उ.स.को नाम	घरधुरी	जनसंख्या			क्षेत्रफल	हस्तान्तरण मिति	पुनरावलोकन मिति	समुह टाँचा नम्वर
					महिला	पूरुष	जम्मा	हेक्टर			
२५५	शितगंगा	४	अमरावती	११९	४१२	३३२	७४४	२५.५१	०५९-०३-२४	०७५-०३-३२	ARG/DO/40/08
२५६	शितगंगा	५	देवस्थान महिला	८०	१८१	१९८	३७९	१५.१४	०६०-०६-०८	०७१-०३-३१	ARG/DO/30/02
२५७	शितगंगा	५	गोठमारा भालुखोला	१११	२८०	३०४	५८४	१४.०२	०६०-०३-१७	०७७-३-३०	ARG/DO/30/01
२५८	शितगंगा	५	जनजागरण	२६०	६७०	६९१	१३६१	२१३.६	०७०-०३-३१	०७७-३-३०	ARG/DO/30/03
२५९	शितगंगा	६	हरियाली	७५	४०२	३४८	७५०	४६.१५	०७०-०३-३१	०७६-०३-३१	ARG/DO/30/04
२६०	शितगंगा	१२	मजुरेडाँडा	१२२	३११	३३७	६४८	२१२.४	०५२-०३-३२	०७४-१२-२०	ARG/DO/40/03
२६१	शितगंगा	१२	कोन्द्रेखोला	११७	३९१	३५८	७४९	६७.४२	०६१-०५-०४	०७३-०९-१४	ARG/DO/40/10
२६२	शितगंगा	१२	डोहोटे	६५	१६९	१७१	३४०	२५५.६	०६१-०५-०४	०७५-०४-२३	ARG/DO/40/11
२६३	शितगंगा	१२	कोठिया मैदान	११२	३०२	२६२	५६४	१००.५	०६२-०२-२४	०६८-०२-११	ARG/DO/40/12
२६४	शितगंगा	१२	रजिया देउराली पाखो	१४६	३३९	३९७	७३६	३७९.३	०६२-१०-०५	०७३-१०-१४	ARG/DO/40/13
२६५	शितगंगा	१२	जयकोट देउराली	३९	१०७	१३६	२४३	५७.२५	०६४-०९-०२	०७५-०३-३२	ARG/DO/40/14
२६६	शितगंगा	१२	वेलघारी	९७	२३२	२४१	४७३	२४९.१	०६५-०१-१८	०७४-१२-३०	ARG/DO/40/16
२६७	शितगंगा	१२	चौतारा	१४१	३८०	४२७	८०७	२२५.८	०६५-०९-०६	०७३-११-८	ARG/DO/40/19
२६८	शितगंगा	१२	बाघमन्टे	७६	२०२	२१६	४१८	२५४.६	०६६-०९-२७	०७४-०३-३०	ARG/DO/40/20
२६९	शितगंगा	१२	सुर्यादय महिला	८८	२२३	२०६	४२९	१०८.५	०६६-११-३०	०७५-०३-३२	ARG/DO/40/21
२७०	शितगंगा	१३	जह पात्लेपानी	२५	८३	१०३	१८६	६३.७५	०६८-१२-०३	०६८-१२-२	ARG/PB/41/23
२७१	शितगंगा	१३	वोडगाउँ भिरकुना	४०	१७८	१४९	३२७	१४१.८	०६८-१२-०३	०६८-१२-२	ARG/PB/41/24
२७२	शितगंगा	१३	मुसिबान	८९	२१५	१९७	४१२	२०५.८	०६६-०२-०८	०७४-११-१५	ARG/PB/41/12
२७३	शितगंगा	१३	देउराली पहारे	३८	११५	१०८	२२३	११५.४	०६७-१२-२५	०७४-१२-२६	ARG/PB/41/17
२७४	शितगंगा	१३	कालिका सोतेथरी	४२	१२२	१०९	२३१	२२६.५	०६८-०३-१५	०७६-०३-३१	ARG/PB/41/21
२७५	शितगंगा	१३	वराहा	७५	२२४	२३०	४५४	१४५.३	०६८-१२-०३	०७४-११-१५	ARG/PB/41/25
२७६	शितगंगा	१३	धिरीखोला	३२	७१	८०	१५१	२०७.१	०६३-०३-१०	०७३-०३-२२	ARG/PB/41/04
२७७	शितगंगा	१३	बन्चरे देउराली	७०	२६०	२४५	५०५	२०४.९	०६५-०९-०२	०७३-०९-१४	ARG/PB/41/08
२७८	शितगंगा	१३	भस्मे	७२	२०२	१९४	३९६	१२४.८	०६६-०९-१३	०७४-१२-७	ARG/PB/41/13
२७९	शितगंगा	१३	लहरेउकाली	६६	२६०	२७०	५३०	२१२.५	०६५-१०-१०	०७४-०९-२६	ARG/PB/41/10
२८०	शितगंगा	१३	मालिका	७५	२१४	२४९	४६३	१९२.१	०७६-०३-३१	०७६-०३-३१	ARG/PB/41/26

सि.नं.	स्थानिय तह	वडा नं.	सा.ब.उ.स.को नाम	घरधुरी	जनसंख्या			क्षेत्रफल	हस्तान्तरण मिति	पुनरावलोकन मिति	समुह टाँचा नम्वर
					महिला	पूरुष	जम्मा	हेक्टर			
२८१	शितगंगा	१४	लहरी	६४	१४७	१५६	३०३	१००.८	०६२-१२-०६	०७४-११-३०	ARG/PB/41/02
२८२	शितगंगा	१४	वाणगंगा	१३८	३९०	४१४	८०४	१११.६	०६४-०७-२८	०७३-१०-१४	ARG/PB/41/05
२८३	शितगंगा	१४	बुद्द	६२	१९७	१८३	३८०	१११.६	०६४-११-२२	०७३-१०-१८	ARG/PB/41/06
२८४	शितगंगा	१४	रमणिय	१५३	४५९	४५६	९१५	२६०.५	०६५-०८-१६	०७३-१०-१८	ARG/PB/41/07
२८५	शितगंगा	१४	केरेनी	७१	२१९	२०७	४२६	१३१.७	०६६-११-१९	०७६-०३-३१	ARG/PB/41/14
२८६	शितगंगा	१४	हरियाली काउले	५६	१५३	१३९	२९२	१८८	०६८-०३-१६	०७६-०३-३१	ARG/PB/41/19
२८७	शितगंगा	१४	पावर	७१	२५७	२२९	४८६	५६.५	०६३-०३-१०	०८२-११-२९	ARG/PB/41/03
२८८	शितगंगा	१४	ढाव	८१	२३४	२३५	४६९	१९५.१	०६५-०९-११	०८३-०३-०९	ARG/PB/41/09
२८९	शितगंगा	१४	देउराली	६०	१६८	१७७	३४५	१४२.००	०६५-१०-२३	०८३-०३-०९	ARG/PB/41/11
२९०	शितगंगा	१४	अंगेरपानी	६१	१८९	२०७	३९६	२२५.२	०६६-१२-०५	०७३-०९-१४	ARG/PB/41/15
२९१	शितगंगा	१४	ओडारपाटा	१८	५५	६२	११७	७८.८६	०६८-०३-२२	०७६-०३-३१	ARG/PB/41/20
२९२	शितगंगा	१९	बगेर तिल्केनी	१०७	३१५	३२३	६३८	१८२.५	०६८-०३-२२	०७९-०३-२७	ARG/PB/33/03
२९३	शितगंगा	३,४	राताडाँडा रिपाहापाखा	९४	२५२	२४७	४९९	१६.१२	०५६-०३-३२	०७५-०३-३२	ARG/DO/40/06
२९४	शितगंगा	३,४	धरमपानी सीतलपाटी	११२	३४२	३०५	६४७	२८.७५	०५९-११-१५	०७५-०३-३२	ARG/DO/40/09
२९५	शितगंगा	३,४	पानिकाचौर ठुलादिप	१२५	३२७	३०२	६२९	१५८.६	०५८-०३-२५	०७९-०३-२७	ARG/PB/41/01
२९६	शितगंगा	५,६	फुलवारी	२०१	५०१	५१८	१०१९	१७६.४	०५५-१०-१३	०७९-०३-२७	ARG/PB/32/07
सन्धिखर्क सव डिभिजन वन कार्यालय अन्तगर्गतका सामुदायिक वनहरुको विवरण											
२९७	सन्धिखर्क	१	रिपाहापाखो	१३५	३७५	४१८	७९३	८६.५१	०५२-०३-३२	०७३-०३-२३	ARG/SA/19/03
२९८	सन्धिखर्क	१	लदाम रानीगैरा	१२५	३३६	३६८	७०४	५७.८६	०५१-०१-१४	०७२-०३-२३	ARG/SA/19/02
२९९	सन्धिखर्क	१	श्रृजनशील	५९	१७६	१७०	३४६	१८.२१	०६४-१२-०४	०७८-०१-३	ARG/SA/19/14
३००	सन्धिखर्क	१	सन्धिखर्क धैरेनी पाखो	१५४	९१	१०२	१९३	२८.१२	०५३-०३-२७	082-11-29	ARG/SA/19/11
३०१	सन्धिखर्क	२	देउराली	५२	१४४	१२९	२७३	१५.६५	०५४-०३-३०	०७५-०३-३२	ARG/SA/19/08
३०२	सन्धिखर्क	२	रिपाहा पहारपाखो	७९	२७६	५३०	८०६	१०६.९	०५३-०३-३०	०८३-०३-०७	ARG/SA/19/06
३०३	सन्धिखर्क	२	धाइरीचौर वेहोरे	१६३	३९२	४६२	८५४	४०.२९	०५२-०३-३२	082-11-29	ARG/SA/19/04
३०४	सन्धिखर्क	२	उल्जेल्टी	४३	१३४	११४	२४८	७.६४	०५४-०३-३०	०७८-०१-०३	ARG/SA/19/07
३०५	सन्धिखर्क	२	केरेनी	४९	१३१	११३	२४४	१२.७१	०५७-०३-२१	०७२-०३-१४	ARG/SA/19/10

सि.नं.	स्थानिय तह	वडा नं.	सा.ब.उ.स.को नाम	घरधुरी	जनसंख्या			क्षेत्रफल	हस्तान्तरण मिति	पुनरावलोकन मिति	समुह टाँचा नम्वर
					महिला	पुरुष	जम्मा	हेक्टर			
३०६	सन्धिखर्क	३	छापडँडा	१३६	३५३	३५९	७१२	७४.७३	०६४-१२-०४	०८३-०३-०७	ARG/SA/19/13
३०७	सन्धिखर्क	३	हात्तीडाँडा भगवती	१०६	२७१	३०३	५७४	४३.९९	०६३-०७-२७	०७२-१२-०५	ARG/SA/19/12
३०८	सन्धिखर्क	३	फूलवारी	१६१	४३२	४५२	८८४	६६.१८	०५६-०२-२२	०८३-०३-०७	ARG/SA/19/09
३०९	सन्धिखर्क	४	वडाखोला	४६	९१	११२	२०३	२३.५७	०५२-०२-२७	०८०-०३-२४	ARG/MA/20/03
३१०	सन्धिखर्क	४	देउराली	९०	२४५	२८४	५२९	७७.१४	०६१-०९-२८	०७५-०४-२८	ARG/MA/20/09
३११	सन्धिखर्क	४	ढोडेनी आँपपाटा रिपाहा	१३७	३४५	३४०	६८५	१२९	०५२-०३-३२	०८०-०३-२३	ARG/MA/20/04
३१२	सन्धिखर्क	४	अमलडाडा	५९	१७१	१७१	३४२	५६.१३	०५७-०३-३१	०८०-०३-२३	ARG/MA/20/12
३१३	सन्धिखर्क	४	गियापानी	४७	१३७	१४३	२८०	३३.४२	०५५-०३-३१	०८०-०३-२३	ARG/MA/20/06
३१४	सन्धिखर्क	४	जुकेपाटा काफलखोला	११६	३१९	३२७	६४६	५३.८६	०५५-०३-३१	०८०-०३-२३	ARG/MA/20/08
३१५	सन्धिखर्क	५	रिङ्गदिडाँडा छाप गैरा पाखो	१४३	९१०	७८०	१६९०	४७.०४	०५०-०६-१०	०७७-३-३०	ARG/MA/20/01
३१६	सन्धिखर्क	६	जाडिखोला	१०७	३०८	३०९	६१७	१७.७४	०६४-१२-०४	०७६-३-३१	ARG/SA/26/09
३१७	सन्धिखर्क	६	ढुङ्गेनी पाखो	८२	२०८	२१९	४२७	२२.२४	०५६-०९-२९	०७५-०३-३२	ARG/SA/26/02
३१८	सन्धिखर्क	६	रानी	१०६	२६४	२६५	५२९	७.३३	०५८-०३-३१	०८०-०३-२३	ARG/SA/26/04
३१९	सन्धिखर्क	६	छेडाको पोखरी तारे पहरो	१५४	३३३	३६८	७०१	३२.१७	०५१-०४-०३	०७५-०३-३२	ARG/SA/26/01
३२०	सन्धिखर्क	६	पुरानोखाँची कालापातल महिला	१६३	३४७	३८८	७३५	४.५३	०५८-०३-२५	०७४-०३-३०	ARG/SA/26/05
३२१	सन्धिखर्क	६	पोखेडाँडा	८७	२२२	२४८	४७०	४१.४८	०६८-०२-०८	०७७-१२-१८	ARG/SA/26/10
३२२	सन्धिखर्क	६	सतिनेटा पिडाल्ने	५८	१८१	१७८	३५९	९.७६	०५८-०३-३१	०८०-०३-२३	ARG/SA/26/03
३२३	सन्धिखर्क	६	वनकुना सौरेनी	६२	१७२	१८७	३५९	५३.९७	०६८-०३-१९	०७७-१२-१८	ARG/SA/26/11
३२४	सन्धिखर्क	६	साततले सल्लेरी	२४	७३	७२	१४५	२०	०७०-०३-३०	०७०-०३-३०	ARG/SA/26/11
३२५	सन्धिखर्क	६	गोर्लेनी कडीखोला	१२४	४०१	३७१	७७२	६१.९८	०६०-०४-०४	०७५-०३-३२	ARG/SA/26/08
३२६	सन्धिखर्क	६	किसान खोला कुसुमडाँडा	१६१	४७०	४३१	९०१	१३.२	०५८-०९-२१	०७९-०३-३१	ARG/SA/26/06
३२७	सन्धिखर्क	७	जनजागृती	१८८	४५८	५५२	१०१०	६३.०४	०६३-०७-०१	०७५-०४-२८	ARG/SA/27/04
३२८	सन्धिखर्क	७	दोभान	९९	२४७	२८३	५३०	१३.२७	०५६-०६-१८	०८०-०३-२४	ARG/SA/27/03
३२९	सन्धिखर्क	७	तिनपाने पाखो	१०८	३०१	३४७	६४८	७	०५१-०४-०३	०६१-०८-१८	ARG/SA/27/01
३३०	सन्धिखर्क	७	सिताचुली म्यूडाडा	१६३	४३७	४४६	८८३	१८४.१	०५६-०३-३२	०७८-०१-०३	ARG/SA/27/02
३३१	सन्धिखर्क	७	काउले	६४	१७०	१८८	३५८	८.२६	०७६-०३-३१	०७६-०३-३१	ARG/SA/27/05

सि.नं.	स्थानिय तह	वडा नं.	सा.ब.उ.स.को नाम	घरधुरी	जनसंख्या			क्षेत्रफल	हस्तान्तरण मिति	पुनरावलोकन मिति	समुह टाँचा नम्वर
					महिला	पुरुष	जम्मा	हेक्टर			
३३२	सन्धिखर्क	७	उपल्लो डिहिडाडा	५३	१४१	१२५	२६६		०७८-०३-३०		
३३३	सन्धिखर्क	८	पहार पाखो	१३७	३८४	३५०	७३४	४४.४७	०५०-०३-१५	082-11-29	ARG/SA/16/01
३३४	सन्धिखर्क	८	रिपाहा पाखो महिला	१३७	३५०	३८४	७३४	४६.१२	०५०-०४-०७	०७५-०३-३२	ARG/SA/16/02
३३५	सन्धिखर्क	८	भद्री	१३९	३८९	३६६	७५५	६१.८१	०५३-०३-२७	०८०-०३-२३	ARG/SA/16/06
३३६	सन्धिखर्क	८	काउले दारिमपाटा	१०८	१९३	२०८	४०१	७३.११	०५७-०३-३१	०७६-०६-२६	ARG/SA/16/07
३३७	सन्धिखर्क	८	गुनाथुम पोखराडाँडा	९९	२७८	२७६	५५४	६३.१	०५१-०१-२९	०८०-०३-२४	ARG/SA/16/04
३३८	सन्धिखर्क	८	गाजरी पाखो	६६	२४०	२०७	४४७	२७.५२	०५२-०३-३०	०७९-०३-३१	ARG/SA/16/05
३३९	सन्धिखर्क	८	भिरकुना आँपखोला	८०	२२४	२५४	४७८	३.०१६	०५१-०१-१४	०७२-०३-१४	ARG/SA/16/03
३४०	सन्धिखर्क	८	कामिनडाडा	८०	२२४	२५४	४७८	२२.८९	०५७-०३-११	०७२-०३-२३	ARG/SA/16/08
३४१	सन्धिखर्क	८	आँपखोला सलेनधारा	१२१	३५४	३८९	७४३	४४.२५	०६३-०५-२७	०७६-०३-३१	ARG/SA/16/10
३४२	सन्धिखर्क	८	गोरुथूङ्गा देउराली	७३	१९६	२२५	४२१	७३.३	०६१-०३-०७	०८०-०३-२४	ARG/SA/16/09
३४३	सन्धिखर्क	८	खाँपडाँडा	६३	१६४	१५२	३१६	१८.२९	०७८-०३-३०		
३४४	सन्धिखर्क	९	मुगाथुम डाँडा	२०७	६७०	६३५	१३०५	८१.१८	०५१-०४-०३	०७६-३-३१	ARG/SA/15/03
३४५	सन्धिखर्क	९	गोटेका दिप	१८१	३८२	४३५	८१७	१८.६७	०७५-०३-३२	०७५-०३-३२	ARG/SA/19/15
३४६	सन्धिखर्क	९	रहिसचौर चाकलढुङ्गा	१२६	३०१	३२०	६२१	४.२०४	०७५-०३-३२	०७५-०३-३२	ARG/SA/19/16
३४७	सन्धिखर्क	९	अंधेरी खोला	२२४	५२८	५८५	१११३	८४.५८	०५४-०३-३०	०७२-०३-१४	ARG/SA/15/07
३४८	सन्धिखर्क	९	तेर्सासोती	३७	९९	१२८	२२७	९६.०२	०५०-१०-२१	०७२-०३-०८	ARG/SA/15/01
३४९	सन्धिखर्क	९	घोर्लासी	६५	१७२	१९२	३६४	६८.२५	०५६-०३-३०	०६२-०३-२४	ARG/SA/15/10
३५०	सन्धिखर्क	९	खहरे खोला	९३	२१३	२३३	४४६	३०.४	०५४-०३-३०	०७६-०३-३१	ARG/SA/15/06
३५१	सन्धिखर्क	१०	पधेरा पाखा	१२४	३०३	३२४	६२७	१३.८७	०५१-०१-२९	०७४-०३-३०	ARG/SA/15/02
३५२	सन्धिखर्क	१०	सिमा दारिमपाटा	२१९	६६३	७०६	१३६९	२.११	०६६-०७-२०	०७६-३-३१	ARG/SA/15/11
३५३	सन्धिखर्क	१०	रुब्दीगर्ता	२४२	७७९	७२२	१५०१	७५.२५	०५५-१०-१२	०७६-०३-३१	ARG/SA/15/08
३५४	सन्धिखर्क	१०	मालिकाश्वारा	१२६	३२८	३५१	६७९	५२.३४	०५१-०३-३०	०७८-०१-०३	ARG/SA/15/05
३५५	सन्धिखर्क	१०	घाटाखोला वेल्टारी	१७५	४३५	४५५	८९०	७६.३८	०५१-०४-०३	082-11-29	ARG/SA/15/04
३५६	सन्धिखर्क	१०	गर्ता खहरेखोला	१०३	२९७	३००	५९७	४५.०४	०५५-०३-३१	०७६-०३-३१	ARG/SA/15/09
३५७	सन्धिखर्क	११	चुरेडाडा	६०	७२९	७६१	१४९०	५५.६३	०५८-०३-३१	०७६-३-३१	ARG/AR/14/12

सि.नं.	स्थानिय तह	वडा नं.	सा.ब.उ.स.को नाम	घरधुरी	जनसंख्या			क्षेत्रफल	हस्तान्तरण मिति	पुनरावलोकन मिति	समुह टाँचा नम्वर
					महिला	पुरुष	जम्मा	हेक्टर			
३५८	सन्धिखर्क	११	लक्ष्मी महिला	१२८	३५९	३६१	७२०	१९.९७	०५८-०३-३१	०७६-३-३१	ARG/AR/14/11
३५९	सन्धिखर्क	११	थकरे	२४०	७०१	६९४	१३९५	४०.७	०५३-०२-२७	०७४-११-२५	ARG/AR/14/04
३६०	सन्धिखर्क	११	विरौटा	१९०	५३०	५४०	१०७०	२४.१६	०५३-०२-२७	०७५-०३-३२	ARG/AR/14/05
३६१	सन्धिखर्क	११	ढाड	२३३	६४२	६९५	१३३७	११५.८	०५१-०१-१४	०७३-०७-१०	ARG/AR/14/02
३६२	सन्धिखर्क	११	जामगैरापगरी जोगीमारे	१३३	३७४	३९१	७६५	२९.०१	०५०-१०-२१	०७६-०३-३१	ARG/AR/14/01
३६३	सन्धिखर्क	११	घाट	१४४	३६३	३९८	७६१	५.६२	०५६-०३-२९	०७५-०३-३२	ARG/AR/14/08
३६४	सन्धिखर्क	११	पिलिनचौर महिला	१३४	३५१	३९२	७४३	१३.०४	०५९-०३-१६	०७१-०३-३१	ARG/AR/14/14
३६५	सन्धिखर्क	११	भालजय	४७	६४४	६४४	१२८८	३३.७३	०५९-०३-२४	०८०-०३-२३	ARG/AR/14/17
३६६	सन्धिखर्क	११	सितापाइला वडाढुंगा घाटचौर	२४३	७५६	७४७	१५०३	३६.२३	०५२-१२-०५	०७६-०३-३१	ARG/AR/14/03
३६७	सन्धिखर्क	१२	ठुलाखोरीया	८१	२१७	२३८	४५५	२०.४३	०५५-०३-११	०७७-३-३०	ARG/AR/14/06
३६८	सन्धिखर्क	१२	छपेली	१५५	४३७	४७६	९१३	१९.३४	०५९-०३-१६	०७६-३-३१	ARG/AR/14/13
३६९	सन्धिखर्क	१२	वराङ्दी	१०६	५५०	५४०	१०९०	४३.६४	०५५-०३-३१	०७२-६-१३	ARG/AR/14/07
३७०	सन्धिखर्क	१२	ओखलकोट	५०	१४२	१६०	३०२	२.८	०५६-०९-१९	०७६-०३-३१	ARG/AR/14/09
३७१	सन्धिखर्क	१२	वरेखोला	२२७	५५८	६०१	११५९	५५.०३	०५७-०३-३१	०८०-०३-२४	ARG/AR/14/10
३७२	सन्धिखर्क	१२	सानीपोखरी	२१६	६५२	७१२	१३६४	१६.३८	०५९-०३-२४	०७४-०३-३०	ARG/AR/14/16
३७३	सन्धिखर्क	२	भलायडाँडा	१५१	३१०	३२५	६३५	३३.०८	०४९-०८-०३	082-11-29	ARG/SA/19/01
३७४	सन्धिखर्क	४	जिखौदी भेडावारी	७१	२०७	२२०	४२७	२६.१८	०५४-०३-३०	०७९-०३-१२	ARG/MA/20/05
३७५	सन्धिखर्क	४	चौराडाँडा	१४६	४२५	४८०	९०५	२९.२१	०७३-०३-०६	०७९-०३-१२	ARG/MA/20/14
३७६	सन्धिखर्क	४	कयनपानी चिसापानी	६३	१६६	१६१	३२७	२९.६२	०५५-०३-३१	०७९-०३-३१	ARG/MA/20/07
३७७	सन्धिखर्क	५	ढोडेनीहडाहा सानिपाटा	१०८	५४०	५०८	१०४८	२१.०१	०५७-०३-३१	०७९-०३-१२	ARG/MA/20/10
३७८	सन्धिखर्क	५	मथुरा गोपेश्वर महिला	११७	३७०	४५०	८२०	५२.५५	०५७-०३-३१	०७९-०३-१२	ARG/MA/20/11
३७९	सन्धिखर्क	५	पात्लेस्याल खोला	१३६	३७०	४६०	८३०	५२.०२	०५१-०२-१८	०७९-०३-१२	ARG/MA/20/02
३८०	सन्धिखर्क	५	मालिका	४५	१५०	१७०	३२०	३१.७९	०६७-०३-२५	०७९-०३-१२	ARG/MA/20/13
३८१	सन्धिखर्क	६	ढेडुवा चौतारा	५५	१६०	१७४	३३४	७.७५	०५८-११-१६	०७९-०३-१२	ARG/SA/26/07
३८२	सन्धिखर्क	१२	जिम्रीघाट महिला	२१२	५१२	४९३	१००५	२१.०२	०५९-०३-१८	०७९-०३-१२	ARG/AR/14/15

शितगंगा सव डिभिजन वन कार्यालय अन्तगर्गतका सामुदायिक वनहरुको विवरण

सि.नं.	स्थानिय तह	वडा नं.	सा.ब.उ.स.को नाम	घरधुरी	जनसंख्या			क्षेत्रफल	हस्तान्तरण मिति	पुनरावलोकन मिति	समुह टाँचा नम्वर
					महिला	पुरुष	जम्मा	हेक्टर			
३८३	शितगंगा	६	हरियाली	७५	२३३	२७३	५०६	४६.१५	०६४-०८-१३	०७६-३-३१	ARG/DB/39/13
३८४	शितगंगा	७	ऐरावती	८३	२०३	२४३	४४६	१८०.५	०८३-०३-१६	०८३-३-१६	ARG/DB/31/17
३८५	शितगंगा	७	जलुके नौमुरे	६९	१८९	२०१	३९०	२४२.३	०६१-०३-२४	०७४-०६-४	ARG/DB/31/07
३८६	शितगंगा	७	मगराकोट माई भगवती	४३	१४३	१४३	२८६	१५१	०६५-०९-२१	०६५-०९-२१	ARG/DB/31/11
३८७	शितगंगा	७	धरमशाला	८६	२६९	३०२	५७१	८९.५	०६८-०३-२०	०६८-०३-३०	ARG/DB/31/16
३८८	शितगंगा	७	सिम्ले	११८	३७४	३९३	७६७	२५७.८	०६८-०२-३०	०७६-०३-३१	ARG/DB/31/15
३८९	शितगंगा	७	विरभान	९९	३१९	३३२	६५१	२४३.८	०६५-१०-१३	०७९-०१-१४	ARG/DB/31/13
३९०	शितगंगा	८	फुर्केसल्ली	७१	१७५	१८४	३५९	३४८.२	०५६-०३-३२	०७७-३-३०	ARG/DB/31/04
३९१	शितगंगा	८	लामाताल	१२५	४०४	४१७	८२१	४६२.१	०६५-०९-२३	०७६-०३-३१	ARG/DB/31/12
३९२	शितगंगा	८	झाक्री थान	५८	१७८	२०६	३८४	११७.५	०६१-०१-२३	०७६-०३-३१	ARG/DB/31/06
३९३	शितगंगा	८	डाफे	९४	२६१	३०८	५६९	१९७.३	०६१-१२-२४	०६६-११-२५	ARG/DB/31/08
३९४	शितगंगा	८	खयरघाट महिला	५८	१७८	२०६	३८४	१९८.१	०६३-०४-०४	०७६-०३-३१	ARG/DB/31/10
३९५	शितगंगा	८	मुनाल महिला	४१	१०९	१२३	२३२	२६०.१	०६६-१२-०३	०७६-०३-३१	ARG/DB/31/14
३९६	शितगंगा	८	जाबुने पानी	१४४	४५०	४४०	८९०	२३१.९	०५१-०३-३०	०८३-३-१६	ARG/DB/31/01
३९७	शितगंगा	८	शिवशक्ति	२४०	३८४	४०८	७९२	२८०	०५६-०३-३२	०८०-०३-२४	ARG/DB/31/03
३९८	शितगंगा	८	जनप्रिय	४१	१४४	१२१	२६५	९५	०५६-०९-१९	०८३-३-१६	ARG/DB/31/05
३९९	शितगंगा	८	घुर्मौरे	४१	१०९	१२३	२३२	६६.२५	०६२-११-२३	०६२-११-२३	ARG/DB/31/09
४००	शितगंगा	८	प्यार पोखरी	३२३	७९१	८०४	१५९५	४९७.२	०५४-०३-३०	०८३-३-१६	ARG/DB/31/02
४०१	शितगंगा	९	ब्रहाथान	१५०	४१२	३३८	७५०	२२१.९	०६६-०९-२७	०७९/०३/२२	ARG/DB/39/27
४०२	शितगंगा	९	सितापाइला महिला	३३	१०९	१२३	२३२	१२३	०६६-०८-०३	०७९/०३/२३	ARG/DB/39/23
४०३	शितगंगा	९	मथुरा हरियाली	४७	८७	१०३	१९०	३२३.७	०६६-१२-३०	०७८/०८/२८	ARG/DB/39/34
४०४	शितगंगा	९	सूर्यचन्द्र महिला	७०	१७२	२११	३८३	२६९.१	०६६-०९-२७	०७८/०८/२८	ARG/DB/39/26
४०५	शितगंगा	९	लक्ष्मी महिला	३६	१२८	१२४	२५२	१५३.५	०६८-१२-०३	०७७-३-३०	ARG/DB/39/46
४०६	शितगंगा	९	माईकोटडाडा	२९	१३९	११९	२५८	३४०.९	०५४-०३-३०	०७७-३-३०	ARG/DB/39/01
४०७	शितगंगा	९	नुनेपानी	१३७	३६६	२४३	६०९	३२६.९	०६०-१०-२७	०७७-३-३०	ARG/DB/39/03
४०८	शितगंगा	९	वराहदह	४०	८०	१६०	२४०	२९८.२	०६५-१०-१३	०७७-३-३०	ARG/DB/39/21

सि.नं.	स्थानिय तह	वडा नं.	सा.ब.उ.स.को नाम	घरधुरी	जनसंख्या			क्षेत्रफल	हस्तान्तरण मिति	पुनरावलोकन मिति	समुह टाँचा नम्वर
					महिला	पूरुष	जम्मा	हेक्टर			
४०९	शितगंगा	९	मथुरा	९६	२७५	२६५	५४०	१८२	०६३-०४-०४	०६८-०३-२४	ARG/DB/39/08
४१०	शितगंगा	९	सूर्योदय	५५	१९२	२२५	४१७	१९६	०६३-०४-०४	०६८-०३-२४	ARG/DB/39/10
४११	शितगंगा	९	आंपसोती महिला	६२	२०२	१९७	३९९	१९२.६	०६६-०९-२८	०७४-१०-२६	ARG/DB/39/28
४१२	शितगंगा	९	नवदुर्गा भगबती महिला	५९	१७८	१९८	३७६	१९०.५	०६६-१०-१४	०६८-०३-२४	ARG/DB/39/29
४१३	शितगंगा	९	सिस्ने	४१	९८	१०३	२०१	१६४.१	०६६-१०-१४	०७४-११-२०	ARG/DB/39/30
४१४	शितगंगा	९	प्रकृति	१०८	२६०	२९२	५५२	२१७.१	०६६-१२-०९	०७३-१२-२७	ARG/DB/39/32
४१५	शितगंगा	९	पपुलर महिला	४३	९६	११२	२०८	१७५.५	०६६-१२-३०	०६६-१२-३०	ARG/DB/39/35
४१६	शितगंगा	९	लौरीमहिला	१२७	४५५	४७०	९२५	४७९.५	०६३-०४-०४	०७३-१०-१४	ARG/DB/39/07
४१७	शितगंगा	१०	मिलिजुली	११८	३३०	३०२	६३२	२६०.३	०६८-०८-१५	०७६-०७-०५	ARG/DB/39/38
४१८	शितगंगा	१०	देउराली	३७	१५८	१३४	२९२	५९.४	०६५-०२-३१	०७७-३-३०	ARG/DB/39/16
४१९	शितगंगा	१०	भूकुटी कालिका	६०	१७०	१५८	३२८	४२५.४	०६४-०४-१९	०८३-३-१६	ARG/DB/39/12
४२०	शितगंगा	१०	दुलाहाखोला	६९	३१३	२८६	५९९	१६७.५	०६८-०३-२६	०७३-१०-१४	ARG/DB/39/36
४२१	शितगंगा	१०	हरियाली	८१	२०४	२१९	४२३	३३६.९	०६४-०८-१३	०७८-०३-३१	ARG/DB/39/13
४२२	शितगंगा	१०	मालारानी	९७	१५८	१३४	२९२	१६९.२	०६५-०९-२२	०८३-३-१६	ARG/DB/39/18
४२३	शितगंगा	१०	तिरमिरे	५८	१७३	१८८	३६१	१६३.८	०६६-०८-०३	०७४-११-२६	ARG/DB/39/22
४२४	शितगंगा	१०	तिरतिरे महिला	६२	१२५	१३१	३५६	१९८.२	०६८-०८-२२	०७५-०३-३२	ARG/DB/39/39
४२५	शितगंगा	१०	लामिदमार	११८	३३०	३०२	६३२	१६२	०६८-१२-०३	०७८-०३-३१	ARG/DB/39/47
४२६	शितगंगा	१०	तीनपोखरी	४५	१२८	१३६	२६४	२००.९	०६६-०९-०२	०७४-११-२२	ARG/DB/39/24
४२७	शितगंगा	१०	कानाचौर साखिने	७१	१८५	२११	३९६	१२२	०६६-०९-०३	०६८-०३-२४	ARG/DB/39/25
४२८	शितगंगा	१०	मैनाटाकुरा	५७	१५८	१६३	३२१	१९२.४	०६६-११-२३	०७४-०१-०८	ARG/DB/39/31
४२९	शितगंगा	१०	वसेरी	३३	७८	९५	१७३	१५२.१	०६४-१२-०३	०७४-११-१५	ARG/DB/39/14
४३०	शितगंगा	१०	कुसुमखोला	१३०	४१०	४४१	८५१	२०२.४	०६८-०३-३०	०७३-११-३१	ARG/DB/39/37
४३१	शितगंगा	११	कालिदमार	३१	५४	८४	१३८	३२४.६	०६९-१२-०५	०७९-१२-३१	ARG/DB/39/49
४३२	शितगंगा	११	धौलागिरी	५५	१४६	१७७	३२३	३५१.७	०६८-०८-२३	०७६-०७-०५	ARG/DB/39/40
४३३	शितगंगा	११	देवी देउराली	१५५	४०६	४३४	८४०	३२०.४	०६२-११-२३	०८३-३-१६	ARG/DB/39/04
४३४	शितगंगा	११	झलझले	३४	९६	१०३	१९९	१००.१	०६२-११-२३	०७३-१०-१४	ARG/DB/39/05

सि.नं.	स्थानिय तह	वडा नं.	सा.ब.उ.स.को नाम	घरधुरी	जनसंख्या			क्षेत्रफल	हस्तान्तरण मिति	पुनरावलोकन मिति	समुह टाँचा नम्वर
					महिला	पूरुष	जम्मा	हेक्टर			
४३५	शितगंगा	११	गैंडे	८२३	२५९७	२८११	५४०८	३३८.२	०६३-०४-०४	०८३-३-१६	ARG/DB/39/06
४३६	शितगंगा	११	धौवा महिला	७७	१८०	१८५	३६५	३१९.९	०६५-०१-३१	०८३-३-१६	ARG/DB/39/15
४३७	शितगंगा	११	प्रगतिशिल	४१	११५	१२८	२४३	१७६.४	०६५-०४-०५	०७५-०१-१२	ARG/DB/39/17
४३८	शितगंगा	११	साउनेपानी गरुडभिर	७६	२१२	२३९	४५१	२०४	०५५-१०-११	०८०-०३-३१	ARG/DB/39/02
४३९	शितगंगा	११	हरियाली चिसापानी महिला	७२	२३०	२१६	४४६	२७०.२	०६५-०९-२९	०८०-०३-३१	ARG/DB/39/19
४४०	शितगंगा	११	चावेनेटा	७६	२०७	२०९	४१६	२६५	०६५-१०-१०	०७६-०३-३१	ARG/DB/39/20
४४१	शितगंगा	११	देउराली महिला	६५	२११	१९०	४०१	२८५.३	०६८-०९-०१	०७३-१०-१४	ARG/DB/39/42
४४२	शितगंगा	११	माछापुच्छ्रे	८२	२२४	२०३	४२७	२००.३	०६८-०९-१४	०७४-१२-१	ARG/DB/39/43
४४३	शितगंगा	११	करचुली महिला	९२	२३४	२४६	४८०	२०२.६	०६८-०९-१४	०७४-१२-१	ARG/DB/39/44
४४४	शितगंगा	११	जामुनेदमार	१४०	२७५	२८६	५६१	१५१.७	०६३-०४-०४	०७४-११-२६	ARG/DB/39/09
४४५	शितगंगा	११	बेलदमार	६२	१७७	१६९	३४६	२१०.९	०६६-१२-०९	०७४-११-२६	ARG/DB/39/33
४४६	शितगंगा	११	शंकरपुर	६८	१७१	१८१	३५२	१५१	०६३-१२-०१	०७६-०७-०५	ARG/DB/39/11

जम्मा हस्तारन्तरण गरिएको सामुदायिक वनको संख्या : ४५२

मौजुदा सामुदायिक वनको संख्या : ४४६

सामुदायिक वनको जम्मा क्षेत्रफल : ३५४२४.३९

सामुदायिक वनमा अवद्ध घरधुरी : ४८६७६

जम्मा जनसंख्या : २७९९६८

आ.ब.२०८१।०८२ मा शितगंगा नगरपालिकामा दर्ता भएका निजी वनहरुको विवरण

सि.नं.	सब डिभिजन	जग्गाधनीको नाम थर	जग्गा भएको (गा.पा./न.पा.)	कित्ता नं.	क्षेत्रफल		बिरुवाको		दर्ता मिति
					वर्ग मिटर	हेक्टर	जात	संख्या	
१	शितगंगा	मिनिस्टर राई	शितगंगा न.पा.१०	६५, ७२	५५२८	०.५५	साल, असना, जामुन, अन्य	६१०	२०८१-११-२५
२		बिष्णु कुमार श्रेष्ठ	शितगंगा न.पा.९	४६, ४७, ७८, १११	२८८४३	२.८८	साल, असना, सल्लो, अन्य	९०२	२०८१-११-२५
३		निरोज कुमार श्रेष्ढ	शितगंगा न.पा.९	६२, ६६, ५	२०४२७	२.०४	साल, असना, सल्लो, अन्य	३९६	२०८१-११-२५
४		प्रेरणा जोशी	शितगंगा न.पा.९	८, ९	४५८७	०.४६	साल, असना	३७	२०८१-११-२५
५		सरोज कुमार श्रेष्ठ	शितगंगा न.पा.९	४, ६, ६३, ६४	१६५४९	१.६५	साल, असना, जामुन, अन्य	६१३	२०८१-११-२५
६		यु.बि. हर्बल एण्ढ एग्रो फरेष्ट प्रा.लि.	शितगंगा न.पा.९	३४, ६७, ४२, ६६, ६८	२५२५९	२.५३	साल, असना, सल्लो, अन्य	३२७	२०८१-११-२५
७		बिन्दु प्रधान	शितगंगा न.पा.९	७, ११, १३	१४२२८	१.४२	साल, असना	८२	२०८१-११-२५
८		निर्मला देवी ताम्राकार तुलाधर	शितगंगा न.पा.१३	२४, २५, २७	१२६३०	१.२६	साल, असना, अन्य	१८४	२०८१-११-२५
९		सृष्टि लिम्बु	शितगंगा न.पा.१३	२१, २२, २३, ३०, ५५, ७८, १४६	२००१५	२	साल, असना, चिलाउने, अन्य	२९२	२०८१-११-२५
१०		सम्पुर्ण हर्बल एण्ढ एग्रो फरेष्ट प्रा.लि.	शितगंगा न.पा.९	५, ६, २२, ६	३३३७०	३.३४	साल, सल्लो, अन्य	५७९	२०८१-११-२५
११		बिज्ञानी श्रेष्ठ	शितगंगा न.पा.९	५८	५२२७	०.५२	साल, असना, बर्रो, अन्य	१५२	२०८१-११-२५
१२		सनलाईन भेन्चर्स प्रा.लि.	शितगंगा न.पा.९	७	१३४९५	१.३५	साल, सल्लो, असना, अन्य	३३४	२०८१-११-२५
१३		अर्चना हाडा	शितगंगा न.पा.९	६५, ५८, ५७, ३२	२५५४३	२.५५	साल, असना, अन्य	४१८	२०८१-११-२५
१४		राम बहादुर थिङ	शितगंगा न.पा.९	८, १२	५७९०	०.५८	साल, असना, सल्लो, अन्य	३८०	२०८१-११-२५
	जम्मा				**२३१४९१**	**२३.१५**		**५३०६**	